

PRIORYTETEM
jest przygotowanie radców
na rewolucję technologiczną

JAK ZAŁOŻYĆ
skrzynkę
do e-Doręczeń

OSIEROCONY KLIENT –
KERP o rozstaniu
wspólników kancelarii

DWUMIESIĘCZNIK
SAMORZĄDU
RADCÓW PRAWNYCH

RADCA PRAWNY

Nr 216/2024
LISTOPAD/GRUDZIEŃ
ISSN 1230-1426

Włodzimierz Chróścik

Prezesem KRRP

XIII KRAJOWY ZJAZD RADCÓW PRAWNYCH

PRENUMERATA WYDAWNICTW KRRP

Przypominamy, że dwumiesięcznik „Radca Prawny” i kwartalnik „Radca Prawny. Zeszyty Naukowe” są **dostępne bezpłatnie** online na stronie www.kirp.pl, w zakładce Wydawnictwa. Ponadto artykuły z dwumiesięcznika można znaleźć na stronie internetowej www.radcaprawny.media, a z kwartalnika na stronie www.kwartalnikradcaprawny.pl.

Prenumerata wydań papierowych obu czasopism Krajowej Rady Radców Prawnych jest płaćna.

- **Opłata roczna za jeden tytuł: 35 zł**
- **Opłata roczna za oba tytuły: 60 zł**

Aby otrzymywać prenumeratę, należy dokonać wpłaty na konto KRRP.

DANE DO PRZELEWU:

Odbiorca:

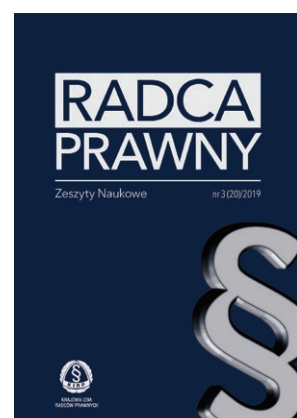
Krajowa Izba Radców Prawnych
ul. Powązkowska 15
01-797 Warszawa

Numer konta: 23 1140 1010 0000 5370 2300 1003

W tytule przelewu należy wpisać:

- imię i nazwisko adresata/nazwę i numer NIP kancelarii (dane do faktury),
- tytuł wybranego czasopisma (jeśli opłata dotyczy tylko jednego),
- adres do wysyłki (jeśli jest inny niż w przelewie).

Potwierdzenie przelewu należy wysłać na adres e-mail redakcji: radca.prawny@kirp.pl

RADCA PRAWNY
wydawany od 1992 r.

WYDAWCA

Krajowa Izba Radców Prawnych
ul. Powązkowska 15
01-797 Warszawa
tel. 22 300 86 40
e-mail: radca.prawny@kirp.pl

„Radca Prawny” w Internecie:

<https://radcaprawny.kirp.pl/>
www.kirp.pl/publikacje/
dwumiesiecznik-radca-prawny/
 <https://www.facebook.com/krajowaizbaradcowprawnych/>

REDAKCJA

Jowita Piłarska-Korczak
redaktor naczelny

Tomasz Osiński
zastępca redaktora naczelnego

Klara Szczęsnowicz
sekretarz redakcji
tel. 22 300 86 40 wew. 133
e-mail: radca.prawny@kirp.pl

Tomasz Działyński
Weronika Filiks-Michalska
Anna Koziura
Justyna Wojdyło-Borucka

REKLAMA

tel. 22 300 86 40 wew. 133
e-mail: radca.prawny@kirp.pl

STALE WSPÓŁPRACUJĄ

Bogdan Bugdański
Wiesława Moczydłowska

KOREKTA

Aleksandra Sachanowicz-Wrzal

PROJEKT GRAFICZNY, SKŁAD

Agnieszka Kielak
akartstudio.pl

ZDJĘCIA NA OKŁADCE

Fot. Archiwum KIRP

DRUK

Wiedza i Praktyka
Nakład: 1000 egz.
Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania w nadestanych tekstach skrótów i zmiany tytułów.

Fot. Edyta Rakowska

Drogie Koleżanki i Drodzy Koledzy!

Kończy się kolejny rok intensywnych prac, projektów i wydarzeń w naszym samorządzie. Pracowity i szczególnie, bo także wyborczy. XIII Krajowy Zjazd Radców Prawnych wybrał w listopadzie nowe władze na kolejne cztery lata. Prezesem KRRP ponownie został Włodzimierz Chróścik. Gratulujemy i życzymy dużo siły do realizacji ambitnych planów! A tych jest niemało, o czym przeczytacie Państwo w rozmowie z Prezesem na łamach tego numeru „Radcy”.

Gratulacje składamy także wybranym w trakcie zjazdu członkom Krajowej Rady Radców Prawnych, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Wyższej Komisji Rewizyjnej oraz Głównemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu, a także członkom nowego Prezydium i komisji KRRP, powołanym podczas pierwszego posiedzenia Krajowej Rady XII kadencji.

Szczególnie miło chcę powitać nowo powołane kolegium „Radcy Prawnego” – debiutujących w nim radców Katarzynę Skrodzką-Sadowską, Radosława Gąsiora i Tomasza Pałaka oraz kontynuujące w nowej kadencji pracę na rzecz dwumiesięcznika Koleżanki Annę Koziurę i Justynę Wojdyło-Borucką. Jednocześnie serdecznie dziękuję za wiele lat pracy dla naszego czasopisma radcom prawnym Weronice Filiks-Michalskiej, Tomaszowi Osińskiemu i Tomaszowi Działyńskiemu.

Obszerna relacja ze zjazdu i pierwszego posiedzenia KRRP XII kadencji są oczywiście głównym tematem tego numeru. Aby dopełnić informacji o nowych władzach, prezentujemy Państwu także składy rad okręgowych izb radców prawnych XII kadencji.

W tym numerze „Radcy” przypominamy ponadto przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy, a także opisujące doręczenia elektroniczne i zachęcamy do utworzenia skrzynki do e-Doręczeń, zanim system rozgrzeje się do czerwoności tuż przed wejściem w życie nowego obowiązku dla pełnomocników. Polecamy też uwadze naszych Czytelników kolejny artykuł dotyczący nowego pakietu deregulacyjnego prawa gospodarczego oraz analizę z punktu widzenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i ustawy o radcach prawnych sytuacji, w której drogi zawodowe radców prawnych prowadzących wspólnie sprawę się rozchodzą. Co będzie dalej z klientem? Warto przeczytać.

W grudniowym numerze nie mogło zabraknąć świątecznej historii... Tym razem przypominamy XIX-wieczną tradycję roznoszenia życzeń przez afiszistów i loźmajstrów – przedstawicieli zapomnianych już zawodów, którzy w tym szczególnym czasie przed Bożym Narodzeniem liczyli na dodatkowy grosz.

A gdy już zrobimy wszystkie świąteczne zakupy, ubierzemy choinkę i ulepimy pierogi, może znajdziemy chwilę na lekturę jednej z powieści naszej bohaterki Życia z pasją – Anny Rybakiewicz, która w rozmowie z „Radcą” opowiada, skąd bierze pomysły na nowe historie i jak łączy pisanie z pracą radcy prawnego.

Na nadchodzące święta życzę Państwu odpoczynku, dużo zdrowia i ciepła wraz z drobnym upominkiem – symbolem radcowskim, dołączonym do numeru – oraz niewyczerpanej energii na nowy rok.

Wszystkiego, co najlepsze, od zespołu „Radcy Prawnego”!

Jowita Piłarska-Korczak
redaktor naczelna

Fot. Archiwum KIRP (4)

03 Od redaktora

AKTUALNOŚCI KIRP

- 06 Kształtowanie przyszłości zawodu radcy prawnego
PO
- 07 Debata o wyzwaniach i szansach stojących przed zawodami zaufania publicznego
- 07 Jak wprowadzić elementy wiedzy prawnej do systemu edukacji
- 08 Spotkanie z ministrem sprawiedliwości na temat aktualnych wyzwań i potrzeb środowiska radców prawnych
- 08 Jak utrzymać i wzmocnić niezależność prawników w Europie?
- 09 Radcowie prawni wśród laureatów konkursu wydawnictwa Wolters Kluwer Polska
- 09 Pożegnanie Wiceprezes KRRP

AKTUALNOŚCI OIRP

- 10 Mediacja nową aktywnością w zawodach prawniczych – perspektywy i wyzwania
- 10 Zielony rozwój – perspektywa na najbliższą przyszłość

- 11 Lekcje edukacyjne o prawie
- 11 O zawodzie radcy prawnego na targach i na uniwersytecie
- 11 Konflikt i mediacja w rodzinie, miejscu pracy i biznesie

TEMAT NUMERU

- 12 XIII Krajowy Zjazd Radców Prawnych
Redakcja
- 20 Pierwsze posiedzenie KRRP XII kadencji
Redakcja
- 23 Składy rad okręgowych izb radców prawnych XII kadencji (2024–2028)
Redakcja

WYWIAD KIRP

- 26 Priorytetem jest przygotowanie radców prawnych na wyzwania rewolucji technologicznej
Rozmowa z Włodzimierzem Chróścikiem, Prezesem Krajowej Rady Radców Prawnych XII kadencji.
Red.

PRAKTYKA

- 28 Doręczenia elektroniczne
Grzegorz Karaś

28

- 30 AML – krótki poradnik dla radców prawnych
Przemysław Kosiński
- 32 Pakiet deregulacyjny – odstona czwarta
Przemysław Kosiński

NOWE TECHNOLOGIE

- 34 Jak założyć skrzynkę do e-Doręczeń?
Tomasz Palak

Z ZAGRANICY

- 36 Aktywność CCBE we wrześniu, październiku i listopadzie – o czym radcowie wiedzieć powinni?
Przemysław Kamil Rosiak

KODEKS ETYKI

- 38 Osierocony klient
Stawomir W. Ciupa

40

ORZECZNICTWO

- 40 Stawka podatku od nieruchomości wynajętej na cele mieszkaniowe
Wiesława Moczyłowska

ZMIANY W PRAWIE

- 42 Z prac parlamentu
Łukasz Nykiel

OPINIE OBSiL

- 44 Z prac Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji KRRP
Anna Lewandowska

FORUM OPINII

- 45 O osobistym kontakcie
Jarosław Bętdowski
- 46 Koniec roku z perspektywy kota
Ewa Urbanowicz

ŻYCIE Z PASJĄ

- 47 Miłość lekiem na całe zło, na wojnę też
Rozmowa z Anną Rybakiewicz, prawniczką z pasją, radczynią prawną z OIRP w Białymstoku, pisarką, autorką sześciu powieści obyczajowych.
Wiesława Moczyłowska

HISTORIA

- 50 Noworoczne życzenia afiszów i lożmajstrów w XIX w.
Agnieszka Lisak

50

SPORT

- 52 XX Ogólnopolski Rajd Bieszczadzki Radców Prawnych
Marta Alicja Kawula
- 53 Na sportowo w okręgowych izbach

52

FELIETON

- 54 Wzgórze Głupców
Maciej Bobrowicz

Fot. Piotr Olszewski

KSZTAŁTOWANIE PRZYSZŁOŚCI ZAWODU RADCY PRAWNEGO

W Sandomierzu w dniach 25–27 października odbyła się kolejna edycja Forum Aplikantów Radcowskich. Uczestnicy mieli okazję wymienić poglądy na temat wyzwań, z którymi mierzą się podczas szkolenia, i przedstawić swoje pomysły i postulaty dotyczące kierunków rozwoju aplikacji radcowskiej.

Forum to nie tylko przestrzeń efektywnej i wyťažonej pracy, lecz także miejsce otwartego dialogu i wymiany doświadczeń na temat działalności wszystkich izb okręgowych w kraju. W tym roku ta forma wybrzmiała bardzo mocno – długa i ożywiona dyskusja wśród uczestników pozwoliła na spojrzenie na poruszane kwestie z różnych perspektyw: zarówno ze strony aplikantów, jak i przedstawicieli Krajowej Rady Radców Prawnych. Dzięki forum aplikanci mają wpływ na proces i kształt aplikacji, którą odbywają. W wydarzeniu brało udział po trzech aplikantów z każdej izby okręgowej – po jednym z każdego roku szkoleniowego aplikacji. Dyskusja skupiała się na programie aplikacji, regulaminie jej odbywania oraz sposobach kształcenia.

– Choć w ostatnich latach wprowadzono już wiele pozytywnie ocenianych zmian, które wielokrotnie inicjowane były właśnie na poprzednich edycjach forum, to również w tym roku uczestnicy wskazali obszary, w których widzą potencjał do dalszych udoskonalień – wskazuje Kamil Moneta, aplikant radcowski z Poznania, który uczestniczył w wydarzeniu. – To, że postulaty trzech grup, w których pracowaliśmy podczas forum, się powtarzają, jest wbrew pozorom bardzo dobrym znakiem, bo pokazuje, jak dużo innowacji zostało już przez Krajową Izbę Radców Prawnych wprowadzonych i że jest coraz mniej obszarów wymagających poprawy.

W toku dyskusji aplikanci zgłaszali m.in. potrzebę przepływu materiałów dydaktycznych między izbami, jednego dla wszystkich izb programu do pisania kolokwium, obszerniejszej informacji zwrotnej po kolokwium dla osób, które je zdały.

W zakresie metod dydaktycznych postulowali więcej symulacji rozpraw, rozmów z klientami, pracy w grupach oraz warsztatów z redagowania pism procesowych, umów i opinii prawnych. Dyskutowano również na temat możliwości wprowadzenia bardziej elastycznego rozwiązania uznającego nieobecności, a także uproszczenia procedury związanej z opinią patrona. Ważnym punktem rozmów było również unowocześnienie platformy e-learningowej.

Nie mogło także zabraknąć dyskusji na temat praktyk zawodowych, które – zgodnie z opinią wielu uczestników – wymagają gruntownych zmian. – Choć wszyscy zgadzają się, że praktyczne

podejście do nauki jest nieocenione, to obecna formuła praktyk w sądach bywa problematyczna – wskazuje Kamil Moneta.

– Będziemy szczegółowo analizować propozycje aplikantów – zapowiedział Bartosz Szolc-Nartowski, przewodniczący Komisji Aplikacji KRRP XI kadencji. – Jesteśmy zadowoleni z tego, że o sprawach aplikacji rozmawiamy w sposób otwarty i konstruktywny. Liczba zmian dokonywanych przez Krajową Radę Radców Prawnych w ostatnich latach i ich pozytywna recenzja ze strony aplikantów świadczą o tym, że wybraliśmy dobry kierunek: poszerzania oferty na aplikacji, wprowadzenia nowych metod dydaktycznych i czynienia aplikacji jeszcze bardziej praktyczną.

W trakcie forum nie mogło także zabraknąć integracji – zorganizowana została uroczysta kolacja i zabawa taneczna dla uczestników, co pozwoliło poznać się także na nieoficjalnym gruncie i nawiązać nowe znajomości.

Jak wskazuje Kamil Moneta, możliwość uczestnictwa w forum aplikantów to ogromna przyjemność i szansa na to, aby realnie zaangażować się w rozwój aplikacji. Fakt, że to już IX edycja – w połączeniu z ogromnym rozwojem, jaki w tym czasie został poczyniony – pokazuje, jak bardzo samorząd radcowski jest nowoczesny, otwarty i proaktywny.

Podobnego zdania jest aplikantka radcowska Dominika Guz z Warszawy. – Cieszę się, że mogłam wziąć udział w forum, które ponownie okazało się wydarzeniem pełnym inspiracji i wartościowych dyskusji. Miałam także przyjemność brać udział w VIII edycji i muszę przyznać, że każde kolejne forum podnosi poprzeczkę organizacyjną i merytoryczną. Ta inicjatywa to nie tylko doskonała okazja do wymiany doświadczeń i poglądów, ale także przestrzeń, w której głos aplikantek i aplikantów jest realnie słyszany. Jestem przekonana, że takie spotkania mają kluczowe znaczenie dla kształtowania przyszłości naszego zawodu.

Justyna Sputo, aplikantka radcowska z Wałbrzycha, podkreśla także ważną rolę w organizacji wydarzenia OIRP w Kielcach, na której terenie leży Sandomierz. – Dzięki świetnej organizacji forum mogliśmy nie tylko przedstawić swoje pomysły i postulaty, lecz również nawiązać znajomości z osobami z pozostałych izb. ■

PO

KONFERENCJA OPSZZP

Debata o wyzwaniach i szansach stojących przed zawodami zaufania publicznego

15 października w Venture Café przy ul. Chmielnej w Warszawie odbyła się konferencja Ogólnopolskiego Porozumienia Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego. Spotkanie pod hasłem „Samorząd zawodowy – relikwium przeszłości czy podstawa przyszłości?” było czasem wspólnej debaty o wyzwaniach i szansach, jakie w obliczu dynamicznych zmian społecznych, technologicznych i prawnych stoją przed zawodami zaufania publicznego.

W spotkaniu, obok przedstawicieli Krajowej Izby Radców Prawnych, uczestniczyli reprezentanci Naczelnej Izby Lekarskiej, która przez ostatni rok sprawowała prezydenturę w OPSZZP, Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych, Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych, Krajowej Izby Fizjoterapeutów, Naczelnej Izby Aptekarskiej, Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Rady Komorniczej, Krajowej Izby Doradców Podatkowych, Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowej Rady Kuratorów, Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa i Polskiej Izby Rzeczników Patentowych. Swoją obecnością zaszczylicili również prof. Mariusz Klencki reprezentujący Ministerstwo Zdrowia, mec. Jacek Różycki reprezentujący Ministerstwo Sprawiedliwości i przedstawiciel Ministerstwa Technologii i Rozwoju – Krzysztof Kuczyński.

Podczas konferencji zaplanowane były trzy panele tematyczne, dedykowane kolejno grupom zawodowym: medycznej, prawnej oraz technicznej. W panelu medycznym omówiono kwestie związane z etyką zawodową, standardami opieki zdrowotnej oraz rolą samorządów lekarskich w zapewnianiu wysokiej jakości usług. W panelu technicznym poruszone zostały tematy związane z innowacjami technologicznymi oraz odpowiedzialnością zawodową

w kontekście szybko zmieniającego się świata technologii. Uczestnicy panelu prawnego próbowali natomiast odpowiedzieć na pytanie o potrzebę samorządów prawniczych we współczesnych czasach oraz o ich wpływ na jakość usług prawnych. Poruszono także kwestie niezależności zawodu prawnika oraz dostępności do usług prawnych dla obywateli.

W dyskusji pod hasłem „Znaczenie samorządu zawodowego dla zapewnienia sprawiedliwości i równości w systemie prawnym” reprezentujący KIRP Tomasz Korpusiński, członek Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych, zwrócił uwagę na niezwykle istotną kwestię transparentności i niezależności w działaniach przedstawicieli zawodów prawniczych. W swoim wystąpieniu przedstawił, w jaki sposób samorząd radcowski dba o jakość świadczonych przez radców usług, i podkreślił, że tylko silne samorzady mogą tworzyć silne państwo.

O znaczeniu samorządów zawodów zaufania publicznego mówił również w panelu podsumowującym konferencję Włodzisław Chróścik, Prezes KRRP. Podkreślił, że biorąc pod uwagę rolę, jaką pełnią samorzady, powinny one oczekiwać należytej ochrony prawnej od państwa.

– Myślę, że ogromna rola jest w naszej współpracy. Jako samorzady zaufania publicznego musimy wspólnie walczyć nie tylko o nasze pozycje zawodowe i wspierać się, bo chyba nikt nie rozumie naszej roli lepiej niż my siebie nawzajem. Ważne, by wszyscy rozumieli, że to my jesteśmy architektami zaufania publicznego, łącznikiem obywatela z państwem, to my – każdy w swoim zakresie – chronimy jego interesy, zdrowie, bezpieczeństwo w ramach swoich zawodów – dodał.

Na zakończenie spotkania przedstawiciele wszystkich samorządów podpisali wspólny apel skierowany do władz państwowych o poszanowanie roli samorządów zawodów zaufania publicznego w procesie stanowienia i stosowania prawa.

Konferencja zakończyła się przekazaniem przez NIL przewodnictwa w Ogólnopolskim Porozumieniu Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego Naczelnej Izbie Pielęgniarek i Położnych, która tę funkcję będzie pełnił przez kolejny rok. ■

Dział Komunikacji

III KONGRES EDUKACJI PRAWNEJ

Jak wprowadzić elementy wiedzy prawnej do systemu edukacji

W Gdańsku 13 listopada odbył się III Kongres Edukacji Prawnej. To ogólnopolskie forum wymiany poglądów, pomysłów i dobrych praktyk między przedstawicielami środowiska prawniczego i edukacyjnego, mające na celu znalezienie najlepszych rozwiązań dla powszechnego wprowadzenia elementów wiedzy prawnej do systemu edukacji. Krajowa Izba Radców Prawnych jest współorganizatorem tego wydarzenia.

Podczas uroczystego otwarcia przemawiali m.in. Wiceprezes KRRP Ewa Gryc-Zerych oraz Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku Bartosz Szolc-Nartowski.

Idea kongresu zrodziła się z inicjatywy radców prawnych. Organizatorami wydarzenia byli: Krajowa Izba Radców Prawnych, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Gdańsku i Fundacja TENEO.

W trakcie kongresu odbyły się panele dyskusyjne oraz warsztaty, w których radcowie prawni dzielili się dobrymi praktykami, w tym: Wiceprezes KRRP Ewa Gryc-Zerych oraz Wicedziekan Rady OIRP w Rzeszowie Agnieszka Chrostowska-Bawoń („Mediacje szkolne i rówieśnicze”), przewodnicząca Komisji Promocji

Zawodu KRRP Marta Kruk („Dobre praktyki w edukacji prawnej”), przewodnicząca Komisji ds. Edukacji Prawnej i Pro Bono przy OIRP w Gdańsku Ewa Bożko-Kozikowska („Prawa ucznia z Prawem Marcina”), dr Marta Flis-Świeczkowska, adiunkt w Katedrze Prawa Karnego Procesowego i Kryminalistyki Wydziału Prawa Uniwersytetu Gdańskiego.

Wydarzenie przyciągnęło niemal 600 uczestników! ■

Red., www.kirp.pl

WIZYTA DZIEKANÓW RAD OIRP XII KADENCJI ORAZ PREZESA KRRP W MINISTERSTWIE

Spotkanie z ministrem sprawiedliwości na temat aktualnych wyzwań i potrzeb środowiska radców prawnych

Dziedkani Rad okręgowych izb radców prawnych XII kadencji oraz Prezes KRRP Włodzimierz Chróścik spotkali się z ministrem sprawiedliwości Adamem Bodnarem. Było to częścią inauguracyjnej wizyty nowo wybranych władz okręgowych izb, zorganizowanej na zaproszenie Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

24 października Prezes KRRP Włodzimierz Chróścik, wraz z nowo wybranymi Dziekanami Rad okręgowych izb radców prawnych, spotkali się z ministrem sprawiedliwości Adamem Bodnarem. Podczas spotkania minister wyraził wdzięczność samorządowi radcowskiemu za działania na rzecz obrony praworządności i nadzieję na dalszą współpracę, podkreślając przy tym znaczenie autonomii samorządu zawodowego.

W związku ze zbliżającą się Prezydencją Polski w UE minister zapowiedział organizację konferencji na temat roli społeczeństwa obywatelskiego i prawniczych samorządów zawodowych w umacnianiu praworządności, z udziałem ministrów sprawiedliwości z krajów UE. W planach są panele poświęcone roli samorządów zawodowych i ich wkładowi w budowanie demokratycznego państwa prawa.

Szef resortu sprawiedliwości podziękował za udział samorządu radcowskiego w procesie wyboru nowego Prokuratora Krajowego oraz za wsparcie w tworzeniu nowej struktury Prokuratury Generalnej, co jest związane z planowanym rozdzieleniem funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego. Wskazał także, że samorządy zawodowe będą mogły zgłaszać kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego, a ich przedstawiciele będą zasiadać w Radzie Społecznej przy Prokuraturze Generalnej.

Fot. Archiwum KIRP

Podczas spotkania omówiono także kluczowe zmiany prawne przygotowane przez ministerstwo (zasadę tzw. pierwszej godziny, czyli kontaktu z pełnomocnikiem zaraz po zatrzymaniu oraz skrócenie czasu tymczasowego aresztowania). Dyskutowano również o postępach w informatyzacji wymiaru sprawiedliwości oraz zmianach w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej. Istotnym punktem spotkania było także omówienie aktualnych wyzwań i potrzeb środowiska radców prawnych. Zgłoszono m.in. konieczność podniesienia stawek za dyżury obrończe, uregulowanie działalności kancelarii odszkodowawczych, potrzebę waloryzacji opłat za aplikację oraz przywrócenie zdalnych posiedzeń dla radców prawnych. ■

Red., www.kirp.pl

SPOTKANIE PREZESÓW ADWOKATUR EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ W GDAŃSKU

Jak utrzymać i wzmocnić niezależność prawników w Europie?

9 listopada w Gdańsku odbyła się konferencja zorganizowana przez Krajową Izbę Radców Prawnych oraz Naczelną Radę Adwokacką, która zgromadziła wybitnych przedstawicieli świata prawniczego z Europy Środkowo-Wschodniej. Krajową Izbę reprezentowały Sekretarz KRRP r. pr. Agnieszka Gajewska-Zabój, r. pr. Maria Ślęzak oraz r. pr. Magdalena Witkowska. Tematem spotkania były dwie kluczowe kwestie: niezależność zawodów prawniczych oraz odpowiedzialność w kontekście zmian klimatycznych.

Fot. Archiwum KIRP

W Gdańsku spotkali się reprezentanci adwokatów z ośmiu krajów: Węgier, Niemiec, Francji, Austrii, Czech, Chorwacji, Słowenii, Słowacji i Polski. Gośćmi byli również reprezentanci Conseil national des barreaux z Francji oraz prezes CCBE (Council of Bars and Law Societies in Europe).

Niezależność prawników jest fundamentem sprawiedliwości. W obliczu rosnących zagrożeń, takich jak zmieniające się przepisy, ingerencje polityczne czy ograniczenia finansowe, środowisko prawnicze ma

Fot. Archiwum KIRP

obowiązek wspólnie dbać o niezależność, aby prawnicy mogli wykonywać swoje obowiązki w sposób obiektywny i niezależny. Dyskusja skupiła się na działaniach legislacyjnych, inicjatywach medialnych oraz edukacji młodych prawników w tym zakresie.

Zmiany klimatyczne to jedno z najpoważniejszych wyzwań naszych czasów. Również sektor prawniczy musi podjąć konkretne działania na rzecz ochrony środowiska. W programie dyskusji znalazły się tematy związane z efektywnością energetyczną, edukacją ekologiczną oraz wspieraniem proekologicznych inicjatyw wśród przedstawicieli zawodów prawniczych. ■

Red., www.kirp.pl

RISING STARS PRAWNICY – LIDERZY JUTRA 2024

Radcowie prawni wśród laureatów konkursu wydawnictwa Wolters Kluwer Polska

19 listopada odbyła się uroczysta gala, podczas której poznaliśmy laureatów XIII edycji prestiżowego konkursu „Rising Stars Prawnicy – liderzy jutra 2024”, organizowanego przez wydawnictwo Wolters Kluwer Polska. Kapituła konkursowa, w której składzie znalazł się m.in. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych Włodzimierz Chróścik, wyłoniła zwycięzców spośród 35 nominowanych młodych prawników.

Konkurs „Rising Stars” wyróżnia prawników, którzy nie tylko mają rozległą wiedzę prawniczą, ale także wykazują się osiągnięciami naukowymi, dbają o jakość stanowienia i stosowania prawa oraz aktywnie działają na rzecz społeczeństwa obywatelskiego. Ważnym kryterium była również kreatywność oraz umiejętność wykorzystania nowych technologii w pracy zawodowej. Nominowani reprezentują różnorodne środowiska prawnicze – od młodych kancelarii przez fundacje i organizacje pozarządowe po uczelnie wyższe i największe firmy prawnicze w Polsce.

Wśród nagrodzonych znaleźli się radcowie prawni:

- 2. miejsce – dr Daniela Wybrańczyk, która pracuje obecnie w Kancelarii Sejmu jako ekspert ds. legislacji. Specjalizuje się w prawie rodzinnym oraz procedurze cywilnej. Współpracuje z Komitetem Ochrony Praw Dziecka,
- 7. miejsce – dr Gabriela Lenarczyk, senior associate w dziale prawa medycznego kancelarii Budzowska Fiutowski i Partnerzy,
- 9. miejsce: dr Jarostaw Kola, pracuje w kancelarii WKB Wierciński, Kwieciński, Baehr,
- 10. miejsce – dr Wojciech Zomerski, właściciel kancelarii zomerski.legal.

Dodatkowo nagrodami specjalnymi zostali wyróżnieni radcowie:

- Piotr Biatach, counsel w Zespole Postępowañ Sądowych i Arbitrażu kancelarii Dentons,

Fot. Archiwum KIRP

Fot. Archiwum KIRP

- Maciej Szczerba, radca w Prokuraturze Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Wśród nominowanych poza nagrodzonymi i wyróżnionymi znaleźli się radcowie prawni:

- Wojciech Firek,
- Karolina Gałęzowska,
- Marcin Krzemień,
- Wojciech Lamik,
- Oktawia Sepiół.

Wyboru laureatów dokonała kapituła konkursu, w której zasiadli przedstawiciele najważniejszych organizacji prawniczych w Polsce:

- Danuta Przywara – przewodnicząca rady Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,
- Włodzimierz Albin – prezes Wolters Kluwer Polska,
- Włodzimierz Chróścik – Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
- Waldemar Koper – prezes Polskiego Stowarzyszenia Prawników Przedsiębiorstw,
- Marcin Radwan-Röhrenscheff – członek zarządu Polskiego Związku Pracodawców Prawniczych,
- Przemysław Rosati – prezes Naczelnej Rady Adwokackiej,
- Aleksander Szymański – prezes Krajowej Rady Notarialnej,
- Sławomir Szynalik – prezes Krajowej Rady Komorniczej.

Gratulujemy wszystkim laureatom oraz nominowanym, którzy swoją pracą i zaangażowaniem przyczyniają się do rozwoju zawodu prawnika i wzmacniania fundamentów państwa prawa! ■

Red., www.kirp.pl

ELŻBIETA KWIATKOWSKA-FALĘCKA (1945–2024)

Pożegnanie Wiceprezes KRRP

24 października w wieku 79 lat zmarła r. pr. Elżbieta Kwiatkowska-Falęcka, Członek Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie II–VIII kadencji (1987–2013), Członek Prezydium Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie III, IV (1991–1999) oraz VI kadencji (2003–2007), Delegat na Krajowy Zjazd Radców Prawnych II–IV (1987–1999), VII, VIII kadencji (2007–2013), Zastępca Sekretarza/Sekretarz Krajowej Rady Radców Prawnych w III kadencji (1991–1995), Sekretarz Krajowej Rady Radców Prawnych w IV, V kadencji (1995–2003) oraz Wiceprezes Krajowej Rady Radców Prawnych VI kadencji (2003–2007).

Fot. Archiwum KIRP

Uroczystości pogrzebowe Pani Mecenas odbyły się 6 listopada br. w kościele św. Karola Boromeusza na warszawskich Powązkach. Pożegnaliśmy oddanego sprawom samorządu i pracy zawodowej serdecznego Człowieka. ■

www.kirp.pl

OIRP W KRAKOWIE

Mediacja nową aktywnością w zawodach prawniczych – perspektywy i wyzwania

Już kolejny rok z rządu Okręgowa Izba Radców Prawnych w Krakowie uczestniczyła w obchodach Międzynarodowego Dnia Mediacji, który od 2005 r. obchodzony jest w trzeci czwartek października. 21 października, na zakończenie Tygodnia Mediacji, w siedzibie OIRP w Krakowie odbyła się konferencja naukowa z okazji Międzynarodowego Dnia Mediacji pt. „Mediacja nową aktywnością w zawodach prawniczych – perspektywy i wyzwania”.

Organizatorami konferencji były: Europejskie Stowarzyszenie Sędziów na rzecz Mediacji GEMME (sekcja polska), Okręgowa Izba Radców Prawnych w Krakowie, Okręgowa Rada Adwokacka w Krakowie oraz Izba Notarialna w Krakowie.

W trakcie konferencji dyskutowano nad takimi zagadnieniami, jak potrzeba włączenia mediacji do zakresu usług świadczonych przez prawników, budowanie marki mediatora, reprezentowanie klienta w mediacji, a także współpraca na linii sędzia–mediator.

Zwrócono uwagę na konieczność ciągłego podnoszenia kwalifikacji mediatorów m.in. poprzez uczestnictwo w superwizjach pozwalających na analizę zachowania mediatora w trakcie prowadzonych postępowań i weryfikację stosowanych technik.

Fot. OIRP w Krakowie

W trakcie konferencji paneliści podkreślali, że zawód mediatora może być ukoronowaniem praktyki prawniczej, gdyż pozwala na świadczenie realnej pomocy w sprawnym rozwiązywaniu konfliktów. Zwykle bowiem pełnomocnicy sprowadzają swoją rolę do reprezentacji klienta przed organami wymiaru sprawiedliwości, które przecież nie rozwiązują konfliktów, a jedynie rozstrzygają spory, nie angażując się w analizę rzeczywistych przyczyn ich powstania.

Fot. OIRP w Krakowie

Oczywiście bez zaangażowania przedstawicieli wszystkich środowisk prawniczych nie dojdzie do oczekiwanego przelomu i znaczącego wzrostu liczby spraw, które trafiają do mediacji. Dlatego też niezwykle cenne są wszelkie inicjatywy, które jednoczą środowiska prawnicze w walce o zapewnienie mediacji znaczącej pozycji wśród usług prawniczych. ■

Tomasz Job

OIRP W OPOLU

Zielony rozwój – perspektywa na najbliższą przyszłość

Częstochowska Delegatura Okręgowej Izby Radców Prawnych w Opolu we współpracy z Fundacją „Przyjazne Prawo”, Regionalną Izbą Przemysłowo-Handlową w Częstochowie, Wydziałem Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie oraz Politechniką Częstochowską była współorganizatorem III edycji Forum Prawno-Ekonomicznego, które odbyło się 25 października na Uniwersytecie Jana Długosza w Częstochowie.

Tematem przewodnim tej edycji forum był „Zielony rozwój – perspektywa na najbliższą przyszłość”. W trakcie wydarzenia odbyły się dwa panele dyskusyjne. Pierwszy, dotyczący odnawialnych źródeł energii – zagrożenia i perspektywy. Omówiono takie tematy jak: odnawialne źródła energii – aspekty regulacyjne, materiały recyklingowe w przemyśle cementowym i betonowym, odnawialne źródła energii i ich wpływ na środowisko, konwersja energii i OZE – projekty realizowane na Politechnice Częstochowskiej oraz możliwości praktycznej współpracy dla biznesu i otoczenia społeczno-gospodarczego, bariery rozwoju OZE w Polsce.

Drugi panel poświęcony był zmianom klimatycznym i planowanej zrównoważonej mobilności miejskiej oraz ich wpływom na rozwój przedsiębiorczości w regionie. Poruszono takie tematy, jak: modele biznesu przedsiębiorstw pozytywnie wpływające na zmiany klimatyczne w procesie transformacji cyfrowej, standard ochrony praw podstawowych wobec skutków zmian klimatu – rozważania na kanwie wyroku ETPC z 9 kwietnia 2024 r. w sprawie 53600/20 Verein KlimaSeniorinnen Schweiz i inni, infrastruktura ładowania pojazdów elektrycznych, potencjał i rola zielonego wodoru w transformacji energetycznej, wspomaganie wytwarzania metanu w biogazowniach, rola biowęgla w transformacji energetycznej.

Fot. OIRP w Opolu

Częstochowska Delegatura Okręgowej Izby Radców Prawnych w Opolu we współpracy z Fundacją „Przyjazne Prawo” od lat dąży do starań, aby wpływać na integrację przedsiębiorców z regionu Częstochowy i północnego subregionu woj. śląskiego z lokalnymi uczelniami i środowiskiem radców prawnych, uznając za konieczne udzielenie wsparcia wszelkim inicjatywom mającym na celu swobodną wymianę myśli, doświadczeń i poglądów, a także służącą nawiązaniu współpracy. Radcowie prawni zaangażowani w proces edukacji młodzieży oraz zawodowo wspierający przedsiębiorców w ich działalności muszą móc skutecznie odpowiadać na nowe wyzwania, a te wymagają zdefiniowania, czemu służą kolejne edycje Forum Prawno-Ekonomicznego. Tegoroczna edycja forum została objęta patronatem honorowym Ministra Klimatu i Środowiska. ■

Jacek Będkowski, Rafał Wieczorek

OIRP W RZESZOWIE

Lekcje edukacyjne o prawie

O tym, jak ważna jest edukacja prawna, nie trzeba nikomu przypominać, dlatego Okręgowa Izba Radców Prawnych w Rzeszowie kontynuuje swoją działalność edukacyjną na rzecz dzieci i młodzieży.

25 października w siedzibie izby gościliśmy uczniów klasy IIIA ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Rzeszowie. Podczas spotkania z uczniami r. pr. Justyna Wojdyto-Borucka przeprowadziła zajęcia edukacyjne, które odbyły się w oparciu o scenariusze lekcji przygotowane przez Krajową Izbę Radców Prawnych. Dodatkowo uczniowie szczegółowo poznali zawody prawnicze, w tym zwłaszcza zawód radcy prawnego, o którym opowiedzieli także r. pr. Barbara Spirala-Taradajko oraz r. pr. Tomasz Bazan, oraz rodzaje tóg. W lekcji prawa uczestniczył również sędzia SR Marek Antas, który w szczególny sposób przybliżył uczniom zawód sędziego oraz rolę sądu, a także przebieg rozprawy.

Fot. OIRP w Rzeszowie

Podczas zwiedzania naszej siedziby dzieci miały okazję zobaczyć, jak wygląda prawdziwa sala sądowa i jej układ. W sali rozpraw sądu dyscyplinarnego przy naszej izbie dzieci miały możliwość nie tylko wcielić się w rolę uczestników procesu, lecz również założyć stosowne minitogi radcy prawnego, prokuratora i sędziego, przygotowane specjalnie na tego typu spotkania z uczniami przez KIRP. Następnie, korzystając z „obsadzonej” sali sądowej, uczniowie wzięli udział w „procesie sądowym”. Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe i przesłuchał licznych świadków, a następnie zapadł wyrok. Dzieci żywiołowo reagowały na przebieg rozprawy i chętnie brały w niej udział. ■

Justyna Wojdyto-Borucka

OIRP W SZCZECINIE

O zawodzie radcy prawnego na targach i na uniwersytecie

12 i 13 października radcowie z Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie prezentowali zawód radcy prawnego podczas Targów Nieruchomości i Wyposażenia Wnętrz w Szczecinie.

Wydarzeniu z ramienia izby uczestniczyli radcowie prawni Magdalena Jagiełto, Artur Tobolewski, Marcin Podlewski, Karolina Piliman i Marta Wojtarowicz oraz aplikantki radcowskie Irena Stasiak i Izabela Piekieska.

W trakcie wydarzenia przeprowadziliśmy łącznie pięć wykładów: o roli radcy prawnego w procesie inwestycyjnym, kwestiach najmu nieruchomości, o podatkach, roli spółki i karach umownych w obrocie.

Izba wzięła również aktywny udział w wydarzeniach towarzyszących targom. Dziekan Rady OIRP w Szczecinie uczestniczył w debacie „Czy to dobry moment na zakup mieszkania lub budowę domu?” (link do debaty: <https://www.youtube.com/watch?v=e6MKCHAFRQo&t=3s>).

Dodatkowo przedstawiciel OIRP w Szczecinie brał udział w warsztatach „Prawo budowlane w procesie inwestycyjnym”, organizowanych przez starostwo polickie. Podczas warsztatów r. pr. Jakub Cieślicki mówił o korzyściach płynących dla inwestora

oraz architektów ze współpracy z radcą prawnym w toku procesu inwestycyjnego.

O zawodzie radcy prawnego w jego dwóch odstonach: korporacyjnej i nie, a także o aplikacji, jej przebiegu i o tym, dlaczego aplikacja w Szczecinie to najprawdopodobniej najlepsza aplikacja, radcowie prawni ze szczecińskiej izby opowiadali także podczas Europejskiego Dnia Prawnika, zorganizowanego 25 października przez Wydział Prawa i Administracji US.

Izbę reprezentowali radcowie: Marta Wojtarowicz i Jakub Cieślicki, a także aplikanci: Izabela Piekieska, Patrycja Leszek, Hubert Grabowski, Alicja Wróblewska i Celina Ciecierska. ■

Jakub Cieślicki

Fot. OIRP w Szczecinie

OIRP WE WROCŁAWIU

Konflikt i mediacja w rodzinie, miejscu pracy i biznesie

11 października w Oławie odbyła się współorganizowana przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu XII Ogólnopolska Oławska Konferencja Mediacyjna „Konflikt i mediacja w rodzinie, miejscu pracy i biznesie – aspekty psychologiczne, prawne i finansowe”.

Wśród prelegentów nie zabrakło wybitnych specjalistów, którzy na co dzień zajmują się alternatywnymi metodami rozwiązywania sporów. Byli to nie tylko radcowie prawni, lecz także sędziowie, mediatorzy oraz adwokaci. Wśród uczestników nie zabrakło przedstawicieli zawodów niezwiązanych z prawem, tj. kuratorów, psychiatrów i psychologów, dyrektorów szkół, pracowników urzędów, pracowników socjalnych oraz przedsiębiorców.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Wydarzenie zostało podzielone na dwa panele tematyczne. Pierwszy panel dotyczył zagadnień związanych z konfliktem i mediacją w rodzinie w aspekcie psychologicznym konfliktu. Podczas drugiego panelu omawiano szeroko rozumianą tematykę konfliktów i mediacji w miejscu pracy i biznesie w aspektach prawnych i finansowych. W tej części wydarzenia poruszono m.in. zagadnienia dotyczące mobbingu, mediacji w sprawach o mobbing, finansów publicznych w kontekście zawierania ugód oraz mediacji umownych w sprawach pracowniczych, cywilnych i gospodarczych. ■

Aleksandra Pakuła

XIII Krajowy Zjazd Radców Prawnych odbył się w Warszaw Presidential Hotel (dawnym hotelu Marriott)

XIII KRAJOWY ZJAZD RADCÓW PRAWNYCH

XIII Krajowy Zjazd Radców Prawnych, który odbył się w dniach 15–16 listopada w Warszawie, dokonał wyboru władz samorządu na lata 2024–2028.

Prezesem Krajowej Rady Radców Prawnych ponownie został Włodzimierz Chróścik.

XIII Krajowy Zjazd Radców Prawnych został zwołany uchwałą nr 175/XI/2024 Krajowej Rady z dnia 14 czerwca 2024 r. Do warszawskiego hotelu Presidential (dawnego Marriotta) przybyli delegaci, ustępujący członkowie KRRP XI kadencji, członkowie Krajowej Komisji Wyborczej oraz przedstawiciele mediów.

Zjazd rozpoczęto 15 listopada w podniosłej atmosferze. Radcowie prawni Beata Cedro-Łosak z OIRP w Kielcach, Robert Staszewski z OIRP we Wrocławiu i Ewelina Jaworska z OIRP w Warszawie wprowadzili na salę obrad sztandar Krajowej Izby Radców Prawnych, a zgromadzeni wystuchali hymnu państwowego.

Delegatów i gości powitał Prezes XI kadencji KRRP Włodzimierz Chróścik. Minutą ciszy uczczono też pamięć wszystkich członków samorządu, którzy zmarli w ostatnich latach, w tym dwóch byłych Prezesów Krajowej Rady – Dariusza Sałajewskiego i Jacka Żuławskiego.

Zaszczytną funkcję członków pocztu sztandarowego pełnili radcowie prawni (od lewej): Beata Cedro-Łosak z OIRP w Kielcach, Robert Staszewski z OIRP we Wrocławiu i Ewelina Jaworska z OIRP w Warszawie

– Dzisiejszy zjazd to nie tylko okazja do formalnych obrad, ale także do wspólnego spojrzenia w przyszłość naszego samorządu. Przed nami ważna rozmowa i fundamentalne dla przyszłości decyzje. Pamiętajmy, że łączy nas jeden cel: wzmocnienie naszej wspólnoty i w konsekwencji – pozycji radców prawnych w społeczeństwie. Jako wspólnota, oparta na takich wartościach jak rozważa, odpowiedzialność i solidarność, mamy ogromny potencjał. Wykorzystamy go, jeśli dzisiaj przeprowadzimy konstruktywną dyskusję i wybierzemy odpowiedzialnie i mądrze. Dziękuję za państwa obecność, zaangażowanie i gotowość do działania na rzecz naszej społeczności – powiedział Włodzimierz Chróścik, otwierając obrady XIII Krajowego Zjazdu Radców Prawnych.

POWOŁANIE KOMISJI I PREZYDIUM ZJAZDU

Zgodnie z regulaminem zjazdu w pierwszej kolejności powołano Prezydium zjazdu oraz komisje zjazdowe – Komisję Mandatowo-Skrutacyjną i Komisję Uchwał i Wniosków.

Wszystkich głosowań na zjeździe delegaci dokonywali za pomocą tabletów zabezpieczonych przed możliwością nieuprawnionego wpływu na wyniki głosowania, zgodnie z ordynacją oraz uchwałą Krajowej Rady Radców Prawnych nr 181/XI/2024.

Prezydium zjazdu (od lewej): Tomasz Korpusiński z OIRP w Krakowie – zastępca przewodniczącej Prezydium, Jowita Pilarska-Korczak z OIRP w Zielonej Górze – przewodnicząca Prezydium zjazdu, Marta Stryjek z OIRP w Warszawie – sekretarz Prezydium zjazdu, i Andrzej Pieścik z OIRP w Poznaniu – zastępca przewodniczącej Prezydium

Do Komisji Mandatowo-Skrutacyjnej powołano pięć osób: Damiana Cedro z OIRP w Opolu, Damiana Czwojdzirskiego z OIRP w Zielonej Górze, Michała Formalika z OIRP w Poznaniu, Magdaleny Przybysz z OIRP w Warszawie i Bożenę Zajdel z OIRP w Rzeszowie. Przewodniczącą komisji została Magdalena Przybysz.

W następnej kolejności delegaci dokonali wyboru Prezydium zjazdu. Przewodniczącą została Jowita Pilarska-Korczak z OIRP w Zielonej Górze, zastępcami Tomasz Korpusiński z OIRP w Krakowie i Andrzej Pieścik z OIRP w Poznaniu, natomiast na sekretarza zjazdu powołano Martę Stryjek z OIRP w Warszawie. Od tego momentu prowadzenie obrad przejęła przewodnicząca Prezydium zjazdu.

Do Komisji Uchwał i Wniosków powołano pięć osób: Jolantę Czepe z OIRP w Koszalinie, Adama Jędrzejewskiego z OIRP w Szczecinie, Grzegorza Łaszczycę z OIRP w Katowicach, Annę Machnikowską z OIRP w Gdańsku i Tomasza Osińskiego z OIRP w Warszawie.

Przewodnicząca Komisji Mandatowo-Skrutacyjnej Magdalena Przybysz z OIRP w Warszawie

Kolejnym punktem porządku obrad była prezentacja sprawozdań z działalności Krajowej Rady Radców Prawnych XI kadencji, Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i Wyższej Komisji Rewizyjnej.

Wymieniając działania KRRP, Prezes Włodzimierz Chróścik podkreślił, że XI kadencja była niezwykle trudna. – Rozpoczęliśmy ją w covidzie, potem wybuchła wojna w Ukrainie,

Komisja Uchwał i Wniosków (od lewej): Tomasz Osiński z OIRP w Warszawie, Adam Jędrzejewski z OIRP w Szczecinie, Grzegorz Łaszczycza z OIRP w Katowicach, Jolanta Czepe z OIRP w Koszalinie i Anna Machnikowska z OIRP w Gdańsku

a dodatkowo ustawodawca nie był nam życzliwy – przypomniat.

Wszystkie prezentowane sprawozdania zostały przez delegatów zatwierdzone w głosowaniach bez uwag (sprawozdanie KRRP: 273 głosy za, 22 przeciw, 12 wstrzymujących; sprawozdanie GRD: 295 głosy za, 2 przeciw, 6 wstrzymujących; sprawozdanie WSD: 274 głosy za, 11 przeciw, 9 wstrzymujących; sprawozdanie WKR: 265 głosy za, 9 przeciw, 7 wstrzymujących).

SPRAWOZDANIE KRRP XI KADENCJI

Podsumowanie obejmuje kluczowe działania i inicjatywy podejmowane przez Krajową Radę Radców Prawnych w trakcie XI Kadencji. Zeskanuj QR kod i przeczytaj sprawozdanie.

WYBÓR PREZESA KRRP

Zanim delegaci przystąpili do wyborów władz samorządu XII kadencji, swoje sprawozdanie przedstawił także przewodniczący Krajowej Komisji Wyborczej Piotr Rączka, podsumowując przebieg zgłoszeń kandydatów i ich rejestrację. Z kolei przewodnicząca Komisji Mandatowo-Skrutacyjnej przypomniła, że wybory przeprowadza się w głosowaniu tajnym, a oddanie głosu jest obowiązkiem każdego delegata.

Przewodniczący Krajowej Komisji Wyborczej Piotr Rączka

Po raz pierwszy w historii samorządu radców prawnych o funkcję Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych ubiegało się aż pięciu kandydatów:

1. Włodzimierz Chróścik, OIRP w Warszawie,
2. Andrzej Głogowski, OIRP w Kielcach,
3. Michał Korwek, OIRP w Olsztynie,
4. Marcin Sala-Szczypiński, OIRP w Krakowie,
5. Bartłomiej Tkacz, OIRP w Opolu.

Włodzimierz Chróścik

Przed głosowaniem każdy z kandydatów przedstawił w swoim wystąpieniu informację o przebiegu pracy zawodowej, w tym jako radcy prawnego, dotychczasowej działalności w samorządzie radców prawnych oraz planach, jakie chciałby realizować po objęciu funkcji. Po prezentacji każdy kandydat zmierzył się z serią pytań delegatów.

Andrzej Głogowski

Michał Korwek

Marcin Sala-Szczypiński

Bartłomiej Tkacz

W tajnym głosowaniu na Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych oddano 318 głosów, wszystkie ważne. Bezwzględna większość głosów wynosiła 160.

Wyniki przedstawiła przewodnicząca Komisji Mandatowo-Skrutacyjnej r. pr. Magdalena Przybysz. Głosy delegatów rozłożyły się następująco:

- Włodzimierz Chróścik – 237 głosów,
- Andrzej Głogowski – 9 głosów,
- Michał Korwek – 51 głosów,
- Marcin Sala-Szczypiński – 11 głosów,
- Bartłomiej Tkacz – 10 głosów.

Łańcuchem Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych udekorował Włodzimierza Chróścika r. pr. Jan Łoziński, nesor samorządu radców prawnych, od początku zaangażowany w jego budowanie, były Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu oraz Wiceprezes Krajowej Rady Radców Prawnych w latach 2007–2013.

Łańcuch Prezesa KRRP

– Bardzo dziękuję delegatkom i delegatom za poparcie. Nasza wspólnota przemówiła silnym głosem i wybrała dobry kierunek dalszego działania. Samorząd radcowski będzie nadal rozwijał się prężnie i mądrze. Obradujemy dalej, bo kilka ważnych wyborów jeszcze przed nami. A od poniedziałku wracamy do pracy na rzecz radczyń i radców prawnych. Mamy bardzo ambitne plany i nie zawahamy się ich realizować – powiedział nowo wybrany Prezes KRRP podczas krótkiego przemówienia inauguracyjnego.

Dekoracji nowo wybranego Prezesa KRRP Włodzimierza Chróścika dokonał r. pr. Jan Łoziński z OIRP we Wrocławiu

W swojej deklaracji programowej Włodzimierz Chróścik wskazał główne wyzwania i priorytety na najbliższe lata, w tym m.in.:

- bezpieczne przeprowadzenie radców prawnych przez rewolucję technologiczną,
- aktywny i skuteczny wpływ ekspercki na legislację krajową i debatę publiczną,
- poszerzenie działalności zagranicznej o wpływ na legislację europejską.

WYBÓR GŁÓWNEGO RZECZNIKA DISCYPLINARNEGO

Zgodnie z protokołem Krajowej Komisji Wyborczej na funkcję Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego kandydował tylko jeden delegat – Leszek Korczak z OIRP we Wrocławiu, radca prawny od 2000 r., były Wicedziekan i dwukrotnie Dziekan Rady tej izby, Wiceprezes Krajowej Rady Radców Prawnych w latach 2016–2020 i zastępca przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w latach 2020–2024, wykładowca z zakresu Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz zasad wykonywania zawodu.

W krótkiej prezentacji przed głosowaniem mec. Korczak przedstawił przebieg swojej kariery zawodowej i zapowiedział, że jako GRD chciałby prowadzić wraz ze swoimi zastępcami aktywną i profesjonalną współpracę z Wyższym

Główny Rzecznik Dyscyplinarny Leszek Korczak z OIRP we Wrocławiu

Sądem Dyscyplinarnym, zaangażować się w rozwój informatyzacji pionu dyscyplinarnego, zapewnić aktywny udział GRD i zastępców przed Sądem Najwyższym, opracować wraz z Ośrodkiem Badań, Studiów i Legislacji KRRP wzory postanowień, zarządzeń i innych dokumentów występujących w postępowaniu dyscyplinarnym, a także opracować wzory pouczeń dla stron postępowania – przybliżających zakres ich uprawnień oraz sytuację prawną przystępnym i komunikatywnym językiem.

Wybór Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, tak jak w przypadku głosowania na Prezesa KRRP, nastąpił bezwzględną większością ważnie oddanych głosów.

W głosowaniu oddano 301 głosów, wszystkie ważne. Na Leszka Korczaka zagłosowało 280 delegatów, 21 było przeciw.

W swoim przemówieniu po wyborze nowo wybrany Główny Rzecznik Dyscyplinarny wyraził wdzięczność za zaufanie oraz podkreślił konieczność dalszego wzmocnienia zasad etycznych, które są fundamentem zawodu radców prawnych.

UROCZYSTA KOLACJA I ODZNACZENIA MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Na zakończenie pierwszego dnia XIII Krajowego Zjazdu Radców Prawnych w Warsaw Presidential Hotel odbyła się uroczysta kolacja, która zgromadziła przedstawicieli samorządu radców prawnych, polityki, organizacji społecznych oraz przyjaciół samorządu radcowskiego. Wieczór był wyjątkowy, ponieważ uświetniła go ceremonia wręczenia Odznak Honorowych za Zasługi dla Wymiaru Sprawiedliwości, przyznanych wybitnym radcom prawnym.

Uroczystość wręczenia odznaczeń poprowadziła Sekretarz KRRP XI kadencji Agnieszka Gajewska-Zabój

Uroczystość poprowadziła Sekretarz KRRP XI kadencji r. pr. Agnieszka Gajewska-Zabój, która powitała wszystkich zgromadzonych gości. A byli wśród nich m.in.: minister sprawiedliwości prof. Adam Bodnar, wiceminister sprawiedliwości Maria Ejchart, prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych Mirosław Wróblewski, wiceprezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dr Daniel Mańkowski, a także przedstawiciele innych kluczowych instytucji i organizacji publicznych. Obecni byli również Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych

Odnaki Honorowe za Zastugi dla Wymiaru Sprawiedliwosci

w latach 2007–2013 i 2016–2020 Maciej Bobrowicz, byli Wiceprezisi KRRP, delegaci na XIII Krajowy Zjazd Radców Prawnych, a także liczni reprezentanci środowisk prawniczych oraz stowarzyszeń sędziów i prokuratorów.

Prezes KRRP Włodzimierz Chróścik w swoim przemówieniu podkreślił, jak silną i prężnie działającą społecznością jest samorząd radców prawnych.

– Jako wspólnota zawodowa mamy powody do dumy. Jesteśmy nie tylko aktywnym uczestnikiem rynku usług prawnych, ale także realnie wpływamy na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości oraz promujemy wartości demokratycznego państwa prawa – zaznaczył Prezes. Wyraził także wdzięczność za zaangażowanie każdego członka społeczności w budowanie prestiżu zawodu oraz wzmacnianie jego pozycji zarówno w kraju, jak i na arenie międzynarodowej.

Następnie głos zabral minister sprawiedliwości prof. Adam Bodnar. W swoim przemówieniu podkreślił, jak ważna jest rola radców prawnych w kształtowaniu kultury prawnej, budowaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz w umacnianiu demokratycznych fundamentów państwa. Jego słowa nadały szczególnej wagi uroczystości, będącej nie tylko celebrazją osiągnięć, ale także momentem refleksji nad misją i odpowiedzialnością zawodu radcy prawnego. Minister

Minister sprawiedliwosci Adam Bodnar, odznaczeni radcowie prawni (od lewej): Magdalena Witkowska, Maria Ślęzak, Maciej Bobrowicz i Jan Łoziński oraz Prezes KRRP Włodzimierz Chróścik

sprawiedliwości zapowiedział także dalsze prace m.in. nad urealnieniem stawek dla radców.

Centralnym punktem wieczoru była ceremonia wręczenia Odnak Honorowych za Zastugi dla Wymiaru Sprawiedliwości – wyjątkowego wyróżnienia przyznanego przez Ministra Sprawiedliwości. To prestiżowe odznaczenie przyznawane jest osobom, które w szczególny sposób przyczyniły się do umacniania zasad demokratycznego państwa prawa, kształtowania kultury prawnej oraz wspierania prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

Odnaki otrzymali:

- **r. pr. Maciej Bobrowicz** – Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych VII, VIII, X kadencji, zaangażowany w budowanie misji, prestiżu i silnej pozycji zawodu radcy prawnego;
- **r. pr. Jan Łoziński** – Wiceprezes Krajowej Rady Radców Prawnych VII, VIII kadencji, autorytet moralny i intelektualny wielu pokoleń aplikantów radcowskich, wzór do naśladowania dla radców prawnych poznających arkanu zawodu i pracę na rzecz samorządu;
- **r. pr. Maria Ślęzak** – Wiceprezes Krajowej Rady Radców Prawnych IX kadencji, Prezydent Rady Adwokatur i Stowarzyszeń Prawniczych w Brukseli (CCBE) w 2015 r., obecnie Prezydent Europejskiego Stowarzyszenia Prawników;

Wśród gości znaleźli się reprezentanci różnych środowisk prawniczych oraz stowarzyszeń sędziów i prokuratorów

Minister sprawiedliwosci prof. Adam Bodnar i Prezes KRRP Włodzimierz Chróścik

- **r. pr. Magdalena Witkowska** – Dziekan Rady OIRP w Gdańsku XI kadencji, działająca w prawniczych organizacjach międzynarodowych oraz w zakresie ochrony praw człowieka.

Medale i dyplomy wręczył osobiście minister sprawiedliwości prof. Adam Bodnar. W imieniu uhonorowanych głos zabrakł Prezes Maciej Bobrowicz, który wyraził wdzięczność za wyróżnienie oraz podkreślił, jak ważna jest rola i odpowiedzialność radców prawnych w budowaniu silnego społeczeństwa i wymiaru sprawiedliwości.

Wieczór zakończył się podziękowaniami dla wszystkich, którzy swoją codzienną pracą i zaangażowaniem przyczyniają się do rozwoju i umacniania wartości zawodu radcy prawnego.

WYBÓR CZŁONKÓW KRAJOWEJ RADY RADCÓW PRAWNYCH XII KADENCJI

Drugi dzień Krajowego Zjazdu Radców Prawnych rozpoczął się od wyboru do składu Krajowej Rady Radców Prawnych 40 osób spośród 57 kandydatów.

Do Krajowej Rady Radców Prawnych zostali wybrani:

- Magdalena Bartosiewicz, OIRP w Warszawie,
- Maciej Bedyński, OIRP w Poznaniu,
- Ewa Bielecka, OIRP w Krakowie,
- Bartosz Brylski, OIRP w Warszawie,
- Ewelina Cała-Wacinkiewicz, OIRP w Szczecinie,
- Beata Cedro-Łosak, OIRP w Kielcach,
- Aleksander Cisek, OIRP w Rzeszowie,
- Maciej Czajkowski, OIRP w Katowicach,
- Jolanta Czepe, OIRP w Koszalinie,
- Sylwia Filińska-Juszczak, OIRP we Wrocławiu,
- Agnieszka Gajewska-Zabój, OIRP w Warszawie,
- Alicja Jagielska-Burduk, OIRP w Bydgoszczy,
- Tomasz Job, OIRP w Krakowie,
- Piotr Kamiński, OIRP w Rzeszowie,
- Anna Kluczek-Kollár, OIRP w Gdańsku,
- Tomasz Korpusiński, OIRP w Krakowie,
- Grzegorz Łaszczycza, OIRP w Katowicach,
- Anna Machnikowska, OIRP w Gdańsku,
- Marta Marek, OIRP w Wałbrzychu,
- Łukasz Oleksiuk, OIRP w Warszawie,
- Katarzyna Palka-Bartoszek, OIRP w Katowicach,
- Michał Pankiewicz, OIRP w Poznaniu,
- Andrzej Pieścik, OIRP w Poznaniu,
- Jowita Pilarska-Korczak, OIRP w Zielonej Górze,
- Jakub Puskarski, OIRP w Gdańsku,
- Magdalena Romanowska, OIRP w Krakowie,
- Przemysław Kamil Rosiak, OIRP w Warszawie,
- Rafał Rybnik, OIRP w Białymstoku,
- Joanna Sachanbińska, OIRP w Opolu,
- Tomasz Scheffler, OIRP we Wrocławiu,
- Anna Sękowska, OIRP w Warszawie,
- Agnieszka Sottys, OIRP w Warszawie,
- Bogusław Sottys, OIRP we Wrocławiu,
- Stanisław Sopel, OIRP w Warszawie,
- Marta Stryjek, OIRP w Warszawie,
- Dorota Sylwestrzak, OIRP w Toruniu,
- Bartosz Szolc-Nartowski, OIRP w Gdańsku,

- Tomasz Witulski, OIRP w Poznaniu,
- Bartosz Wołodkiewicz, OIRP w Warszawie,
- Jacek Zieleziński, OIRP w Kielcach.

SKŁAD WYŻSZEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO

Kolejnym punktem porządku drugiego dnia obrad był wybór 33 osób do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego spośród 40 kandydatów. W głosowaniu mandaty zdobyli:

- Stawomir Bereza, OIRP w Lublinie,
- Mariusz Bochenek, OIRP we Wrocławiu,
- Katarzyna Broctawik, OIRP w Katowicach,
- Stanisław Chmielewski, OIRP w Bydgoszczy,
- Ewa Chmielowicz, OIRP w Koszalinie,
- Piotr Chrzczonowicz, OIRP w Toruniu,
- Katarzyna Drożdż-Najbor, OIRP w Katowicach,
- Gerard Dźwigąta, OIRP w Warszawie,
- Grażyna Gliniewicz, OIRP w Gdańsku,

W głosowaniu na członków KRRP wzięło udział 308 delegatów

- Tomasz Jankowski, OIRP w Łodzi,
- Barbara Kleśta, OIRP w Wałbrzychu,
- Wiesław Kmiotek, OIRP w Rzeszowie,
- Katarzyna Kosicka-Polak, OIRP w Warszawie,
- Leszek Krupa, OIRP w Katowicach,
- Paweł Libertowski, OIRP w Poznaniu,
- Piotr Manowski, OIRP w Katowicach,
- Monika Marukiewicz, OIRP we Wrocławiu,
- Stawomir Pilipiec, OIRP w Lublinie,
- Paweł Pleśniak, OIRP w Warszawie,
- Wioletta Polonis, OIRP w Zielonej Górze,
- Tomasz Prokopiuk, OIRP w Zielonej Górze,
- Michał Rajski, OIRP w Warszawie,
- Arkadiusz Sawala, OIRP w Poznaniu,
- Dariusz Smejda, OIRP w Poznaniu,
- Daniela Sosin, OIRP we Wrocławiu,
- Karolina Szał, OIRP w Poznaniu,
- Andrzej Szmigiel, OIRP w Warszawie,
- Magdalena Śnieguła, OIRP w Łodzi,
- Katarzyna Świdzka, OIRP w Kielcach,

- Sylwia Tkaczyk, OIRP w Kielcach,
- Piotr Trębicki, OIRP w Warszawie,
- Jan Uniejewski, OIRP w Szczecinie,
- Monika Urbaniak, OIRP w Poznaniu.

WYBÓR CZŁONKÓW WYŻSZEJ KOMISJI REWIZYJNEJ

Ostatnim głosowaniem do składu organów samorządu radców prawnych XII kadencji był wybór członków Wyższej Komisji Rewizyjnej. Delegaci wybierali dziewięć osób spośród 14 zarejestrowanych przez Krajową Komisję Wyborczą kandydatów. Mandaty do Wyższej Komisji Rewizyjnej uzyskali:

- Tomasz Kranc, OIRP w Bydgoszczy,
- Jacek Leńczuk, OIRP w Lublinie,
- Grzegorz Lorych, OIRP w Poznaniu,
- Joanna Łabędzka, OIRP we Wrocławiu,
- Maciej Stemplewski, OIRP w Kielcach,
- Małgorzata Wiśniewska, OIRP w Zielonej Górze,
- Tomasz Wolny-Dunst, OIRP w Gdańsku,
- Przemysław Zawalski, OIRP w Łodzi,
- Elżbieta Żelazko-Nowosielska, OIRP w Rzeszowie.

WYTYCZNE DZIAŁANIA SAMORZĄDU I JEGO ORGANÓW

Obrady XIII Krajowego Zjazdu Radców Prawnych zakończyło rozpatrzenie przedłożonego przez Krajową Radę Radców Prawnych projektu uchwały w sprawie wytycznych działania samorządu i jego organów na lata 2024–2028. Do projektu nie wniesiono żadnych poprawek. W przyjętych przez Krajowy Zjazd wytycznych zaakcentowano m.in.: działania mające na celu przywrócenie ładu konstytucyjnego i praworządności, aktywny udział w tworzeniu prawa i regulacji rynku pomocy prawnej, wzmacnianie etyki zawodowej i profesjonalizmu, rozwój nowoczesnych narzędzi pracy oraz cyfryzacji, popularyzację aplikacji radcowskiej wśród studentów prawa, budowanie pozytywnego wizerunku zawodu i edukację prawną

społeczeństwa, współpracę międzynarodową i wymianę doświadczeń.

Po ostatnim głosowaniu sztandar Krajowej Izby Radców Prawnych uroczystie wyprowadzono. XIII Krajowy Zjazd Radców Prawnych przeszedł do historii. ■

Redakcja

Pracownicy Biura KIRP w recepcji zjazdu

Neon stojący w foyer promował wyszukiwarkę szukajradcy.pl

WYTYCZNE DZIAŁANIA SAMORZĄDU I JEGO ORGANÓW NA LATA 2024–2028

Krajowy Zjazd Radców Prawnych stwierdza, że niezmienną powinnością samorządu zawodowego radców prawnych jako zawodu zaufania publicznego jest troska o ład konstytucyjny i praworządność działania organów władzy publicznej, które mają służyć ochronie oraz umacnianiu praw i wolności człowieka i obywatela.

Wyrazem tej troski jest również oparty na postanowieniach Konstytucji stały wysiłek, podejmowany przez wszystkie organy i agendy samorządu zawodowego na rzecz niezależności zawodu, w tym nienaruszalności tajemnicy zawodowej oraz poszanowania autonomii samorządu w kształtowaniu zasad wykonywania zawodu radcy prawnego i jego etyki zawodowej.

Krajowy Zjazd, dostrzegając wyzwania stojące przed radcami prawnymi i samorządem, wynikające z szybkich zmian politycznych, społecznych, ekonomicznych i technologicznych,

uznaje za kluczowe skoncentrowanie działań na: eliminowaniu niespójności w przepisach dotyczących zawodu radcy prawnego, większym udziale w tworzeniu prawa i polityki publicznych oraz pogłębianiu wiedzy o problemach i sytuacji związanych z wykonywaniem tego zawodu.

Mając powyższe na uwadze, Krajowy Zjazd wzywa wszystkich członków Krajowej Izby Radców Prawnych oraz wszystkie organy i agendy samorządu zawodowego, aby w działalności samorządowej kierowali się następującymi wytycznymi:

1. Zaangażowanie samorządu radców prawnych w działania, mające na celu przywrócenie w Polsce ładu konstytucyjnego, praworządności działania organów władzy publicznej oraz gwarancji praw i wolności człowieka i obywatela.
2. Zwiększenie udziału przedstawicieli samorządu radców prawnych oraz stworzenie nowych form partycypacji we

- wszystkich fazach tworzenia aktów normatywnych, w szczególności z zakresu wymiaru sprawiedliwości, rynku pomocy prawnej oraz wykonywania zawodu radcy prawnego.
3. Kontynuacja prac nad przygotowaniem projektu nowelizacji ustawy o radcach prawnych poprzez w szczególności przygotowanie projektu nowych rozwiązań regulujących zasady wykonywania zawodu radcy prawnego oraz organizację i działanie samorządu.
 4. Podjęcie i wspieranie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej przygotowania projektu i uchwalenia ustawy regulującej kompleksowo rynek świadczenia pomocy prawnej w Polsce, z uwzględnieniem rozszerzenia zakresu przymusu adwokacko-radcowskiego.
 5. Podjęcie i wspieranie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej kompleksowego uregulowania świadczenia pomocy prawnej z urzędu i nieodpłatnej pomocy prawnej, ze szczególnym uwzględnieniem racjonalizacji zasad jej przyznawania i udzielania oraz urealnienia kwestii wysokości wynagrodzeń i zwrotu poniesionych wydatków.
 6. Kontynuacja prac nad analizą możliwości oraz identyfikacją szans i zagrożeń związanych z następującymi zagadnieniami:
 - 1) dopuszczeniem wykonywania zawodu w formie podmiotu będącego osobą prawną, w szczególności spółek kapitałowych (przy rozważeniu zasad dopuszczalności świadczenia pomocy prawnej przez zagraniczne osoby prawne lub ich oddziały),
 - 2) kompleksowym uregulowaniem niezależności i tajemnicy zawodowej radcy prawnego,
 - 3) specjalizacji zawodowej – z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z prawa Unii Europejskiej i orzecznictwa trybunałów i sądów Unii Europejskiej w zakresie regulacji zawodów prawniczych oraz swobody przedsiębiorczości i świadczenia usług.
 7. Wzmacnianie pionu dyscyplinarnego, w szczególności w zakresie jego organizacji i funkcjonowania oraz informatyzacji.
 8. Dbanie o przestrzeganie zasad należytego wykonywania zawodu radcy prawnego i etyki zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na autorytet, prestiż oraz wizerunek i zaufanie zawodu, jak i jego przedstawicieli.
 9. Rozwój systemu prewencji dyscyplinarnej, w szczególności uwzględniającego publikowanie i upowszechnianie w środowisku radcowskim i społeczeństwie orzeczeń dyscyplinarnych, glos, stanowisk oraz opinii, prowadzenie specjalistycznych szkoleń z zakresu wykonywania zawodu i etyki zawodowej.
 10. Kontynuacja prac i analiz dotyczących wpływu nowoczesnych metod i narzędzi pracy i komunikacji, z uwzględnieniem procesów cyfryzacji i informatyzacji, w tym informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne, na kształtowanie publicznego zaufania do zawodu radcy prawnego, wykonywanie zawodu, doskonalenie zawodowe, aplikację radcowską oraz działalność samorządu radców prawnych i jego organów. Metodyczne wsparcie radców prawnych i aplikantów radcowskich w poznawaniu i wykorzystywaniu nowoczesnych narzędzi wykonywania zawodu.
 11. Kontynuacja prac nad poszerzaniem zakresu tematycznego doskonalenia zawodowego (nowe dziedziny) oraz pogłębianiem wiedzy w ramach specjalizacji, a także nad nowocześnieowaniem form i metod szkoleń, mając na celu podniesienie ich atrakcyjności, jakości i praktyczności. W szczególności należy uwzględnić formy zdalne, zapewniając ich dostępność dla wszystkich członków samorządu.
 12. Wspieranie działalności naukowo-badawczej i publikacyjnej radców prawnych i aplikantów radcowskich oraz zaprojektowanie i wdrożenie systemu prowadzenia badań empirycznych – dotyczących prawa, rynku pomocy prawnej, kompetencji zawodowych i wykonywania zawodu oraz pieczy samorządu nad jego należytym wykonywaniem, nad statusem i funkcjonowaniem samorządu radców prawnych i innych zawodów zaufania publicznego.
 13. Popularyzacja aplikacji radcowskiej wśród studentów prawa. Wspieranie aplikacji radcowskiej jako rekomendowanej drogi dojścia do zawodu radcy prawnego i podnoszenie jakości i efektywności szkolenia zawodowego aplikantów radcowskich, w szczególności z uwzględnieniem form i metodyki nauczania osób dorosłych oraz położeniem nacisku na praktyczny wymiar szkolenia oraz podnoszenie jakości i efektywności doskonalenia zawodowego radców prawnych, z uwzględnieniem kompetencji pozaprawnych niezbędnych do wykonywania zawodu radcy prawnego. Tworzenie mechanizmów wspierających praktyczną doniosłość odbywania aplikacji pod kierunkiem radcy prawnego – patrona aplikanta radcowskiego.
 14. Wzmacnianie pozytywnego wizerunku i zaufania do zawodu radcy prawnego i aplikanta radcowskiego, zwiększenie zasięgu i skuteczności jego promocji, a także propagowanie korzystania z pomocy prawnej oraz podnoszenie poziomu kultury prawnej społeczeństwa m.in. poprzez działania promocyjne, edukacyjne i społeczne.
 15. Podejmowanie działań mających na celu zaktywizowanie radców prawnych i aplikantów radcowskich do większego utożsamiania się z samorządem radców prawnych i zaangażowania się w jego działalność.
 16. Wzmocnienie pozycji samorządu radców prawnych na arenie międzynarodowej poprzez aktywny udział w międzynarodowych inicjatywach i organizacjach prawniczych, promowanie standardów etyki zawodowej oraz wymianę doświadczeń z zagranicznymi instytucjami. Rozwijanie współpracy z zagranicznymi samorządami prawniczymi w celu wymiany wiedzy i dobrych praktyk, a także inwestowanie w projekty badawcze i szkoleniowe dotyczące międzynarodowego rynku usług prawnych.
 17. Kontynuacja zaangażowania samorządu radców prawnych w działalność związaną z ochroną praw człowieka i obywatela w Polsce i innych krajach.
Krajowy Zjazd Radców Prawnych zobowiązuje Krajową Radę Radców Prawnych do uszczegółowienia ustalonych priorytetów oraz bieżącej ewaluacji ich stosowania. ■

Prezydium KRRP XII kadencji. Od lewej: Wiceprezes Tomasz Scheffler, Wiceprezes Bartosz Opaliński, członek Prezydium Diana Świątkowska, Sekretarz Zbigniew Tur, członek Prezydium Ewelina Cała-Wacinkiewicz, Wiceprezes Jakub Puzkarski, Prezes Włodzimierz Chróścik, Wiceprezes Tomasz Korpusiński, członek Prezydium Joanna Sachanbińska, członek Prezydium Ryszard Ostrowski, członek Prezydium Anna Sękowska, Skarbnik Marcin Cecot, członek Prezydium Alicja Jagielska-Burduk

PIERWSZE POSIEDZENIE KRRP XII KADENCJI

Na pierwszym posiedzeniu Krajowej Rady Radców Prawnych XII kadencji wybrano skład Prezydium KRRP, powołano komisje KRRP i komitety, które będą ciałem doradczym w kluczowych dla samorządu tematach, Kierownika Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji, wybrano ponadto skład Krajowego Zespołu Wizytatorów, zastępców GRD, a także składy kolegiów redakcyjnych czasopism KIRP.

Obrady odbyły się w dniach 29–30 listopada w Warszawie.

Posiedzenie Krajowej Rady Radców Prawnych pod przewodnictwem Prezesa KRRP Włodzimierza Chróścika rozpoczęło od wyboru członków Prezydium KRRP, w którego skład poza Prezesem KRRP weszło 12 radców prawnych. Określono także zakres zadań poszczególnych członków Prezydium.

PREZYDIUM KRRP

Prezes KRRP nadzoruje działalność Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji, działalność w zakresie spraw dotyczących nowych technologii oraz współpracuje z Fundacją „Subsidio Venire”.

Wiceprezysi:

- **Tomasz Korpusiński, OIRP w Krakowie:**

- nadzoruje działalność w zakresie etyki i wykonywania zawodu radcy prawnego,
- współpracuje z Wyższym Sądem Dyscyplinarnym,
- współpracuje z Głównym Rzecznikiem Dyscyplinarnym,
- reprezentuje Krajową Radę Radców Prawnych na posiedzeniach Krajowej Rady Sądownictwa – zespołów opiniujących kandydatury radców prawnych ubiegających się o nominację sędziowskie;

- **Bartosz Opaliński, OIRP w Rzeszowie:**

- nadzoruje działalność w zakresie spraw związanych z aplikacją,
- nadzoruje i koordynuje działalność w zakresie doskonalenia zawodowego, w tym szkolenia e-learningowe i webinary,
- zastępuje Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych w sytuacji, o której mowa w § 51 Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów;

- **Jakub Puzkarski, OIRP w Gdańsku:**

- nadzoruje działalność w zakresie promocji zawodu,
- nadzoruje działalność w zakresie wspierania rozwoju zawodowego,
- koordynuje na szczeblu krajowym realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej w zakresie edukacji prawnej;

- **Tomasz Scheffler, OIRP we Wrocławiu:**

- nadzoruje działalność w zakresie spraw dotyczących praw człowieka,

- nadzoruje działalność zagraniczną oraz koordynuje uczestnictwo przedstawicieli samorządu radców prawnych w strukturach międzynarodowych organizacji prawniczych,
- nadzoruje działalność wydawnictw Krajowej Rady Radców Prawnych,
- koordynuje współpracę ze szkołami wyższymi prowadzącymi studia na kierunku Prawo.

Pozostali członkowie Prezydium KRRP:

● **Zbigniew Tur, OIRP w Poznaniu – Sekretarz Krajowej Rady Radców Prawnych:**

- wypełnia obowiązki, o których mowa w § 52 Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów,
- utrzymuje kontakty z sekretarzami rad okręgowych izb radców prawnych;

● **Marcin Cecot, OIRP w Kielcach – Skarbnik Krajowej Rady Radców Prawnych:**

- wypełnia obowiązki, o których mowa w § 53 Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów,
- utrzymuje kontakty ze skarbnikami rad okręgowych izb radców prawnych;

● **Alicja Jagielska-Burduk, OIRP w Bydgoszczy:**

- odpowiada za działalność zagraniczną oraz w zakresie uczestnictwa przedstawicieli samorządu radców prawnych w strukturach międzynarodowych organizacji prawniczych;

● **Ewelina Cała-Wacinkiewicz, OIRP w Szczecinie:**

- odpowiada za promowanie w imieniu samorządu radców prawnych powszechnego poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz w tym zakresie współpracuje z Wiceprezesem nadzorującym;

● **Ryszard Ostrowski, OIRP w Katowicach:**

- współpracuje z Krajowym Zespołem Wizytatorów,
- koordynuje na szczeblu krajowym realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej,
- nadzoruje realizację umowy generalnej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej radców prawnych;

● **Joanna Sachanbińska, OIRP w Opolu:**

- koordynuje działalność socjalną oraz klubów seniora okręgowych izb radców prawnych,
- koordynuje działalność w zakresie *pro bono*;

● **Anna Sękowska, OIRP w Warszawie:**

- odpowiada za działalność w zakresie spraw związanych z postępowaniami administracyjnymi samorządu radców prawnych oraz w tym zakresie współpracuje z Sekretarzem Krajowej Rady,
- odpowiada za działalność w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem samorządu radców prawnych i stosowania przepisów wewnątrzsamorządowych,
- nadzoruje działalność samorządu radców prawnych w zakresie alternatywnych metod rozwiązywania sporów;

● **Diana Świątkowska, OIRP w Wałbrzychu:**

- odpowiada za działalność w zakresie spraw związanych z doskonaleniem zawodowym oraz w tym zakresie współpracuje z Wiceprezesem nadzorującym,
- koordynuje działania samorządu na rzecz integracji środowiskowej radców prawnych.

KOMISJE STAŁE I KOMITETY KRRP

Krajowa Rada powołała także składy ośmiu komisji stałych, które będą wspierać realizację działań Rady w strategicznych obszarach. Są to:

- **Komisja Aplikacji:** Agnieszka Sottys, OIRP w Warszawie – przewodnicząca; Beata Cedro-Łosak, OIRP w Kielcach; Gabriela Krajczewska, OIRP w Bydgoszczy; Grzegorz Łaszczycza, OIRP w Katowicach; Katarzyna Martko-Mazur, OIRP w Rzeszowie; Andrzej Pieścik, OIRP w Poznaniu; Monika Skowrońska, OIRP w Krakowie; Robert Staszewski, OIRP we Wrocławiu.

- **Komisja Doskonalenia Zawodowego:** Diana Świątkowska, OIRP w Wałbrzychu – przewodnicząca; Jolanta Bosak-Szkołnik, OIRP w Rzeszowie; Adam Chudziński, OIRP w Gdańsku; Marcin Dziurda, OIRP w Warszawie; Grzegorz Chycki, OIRP w Katowicach; Zbigniew Jacek Minkiewicz, OIRP w Białymstoku; Magdalena Romanowska, OIRP w Krakowie; Tomasz Witulski, OIRP w Poznaniu.

- **Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu:** Katarzyna Palka-Bartoszek, OIRP w Katowicach – przewodnicząca; Jolanta Czepe, OIRP w Koszalinie; Agata Gutowska, OIRP w Rzeszowie; Andrzej Kadzik, OIRP w Krakowie; Karolina Pukańska-Dura, OIRP w Poznaniu; Rafał Rybnik, OIRP w Białymstoku; Grzegorz Wyszogrodzki, OIRP w Łodzi; Jacek Zieleziński, OIRP w Kielcach.

- **Komisja Nowych Technologii:** Anna Augustyn, OIRP we Wrocławiu – przewodnicząca; Michał Araszkiwicz, OIRP w Krakowie; Anna Austen-Palicka, OIRP w Gdańsku; Aneta Baranowska, OIRP w Lublinie; Agnieszka Gajewska-Zabój, OIRP w Warszawie; Piotr Kamiński, OIRP w Rzeszowie; Dominik Lubasz, OIRP w Łodzi; Stanisław Sopol, OIRP w Warszawie.

- **Komisja Praw Człowieka:** Ewelina Cała-Wacinkiewicz, OIRP w Szczecinie – przewodnicząca; Magdalena Bartosiewicz, OIRP w Warszawie; Agnieszka Chrostowska-Bawoń, OIRP w Rzeszowie; Beata Janikowska, OIRP we Wrocławiu; Jakub Ławniczak, OIRP w Białymstoku; Katarzyna Skarzyńska, OIRP w Toruniu; Łukasz Sottysik, OIRP w Wałbrzychu; Barbara Spirata-Taradejko, OIRP w Rzeszowie.

- **Komisja Promocji Zawodu:** Aleksandra Gibuła, OIRP w Koszalinie – przewodnicząca; Maciej Bedyński, OIRP w Poznaniu; Maciej Czajkowski, OIRP w Katowicach; Sylwia Filińska-Juszczak, OIRP we Wrocławiu; Adam Jędrzejewski, OIRP w Szczecinie; Krzysztof Józwiak, OIRP w Gdańsku; Katarzyna Trochanowska, OIRP w Wałbrzychu; Nina Walczyk, OIRP w Rzeszowie.

- **Komisja Wspierania Rozwoju Zawodowego:** Martyna Smaglińska, OIRP w Łodzi – przewodnicząca; Liliana Chmiel-Nowacka, OIRP w Olsztynie; Szymon Jelonek, OIRP w Warszawie; Marta Kozłowska, OIRP w Koszalinie; Joanna Kułak, OIRP w Rzeszowie; Marta Marek, OIRP w Wałbrzychu; Michał Pankiewicz, OIRP w Poznaniu; Michał Pyrz, OIRP we Wrocławiu.

- **Komisja Zagraniczna:** Alicja Jagielska-Burduk, OIRP w Bydgoszczy – przewodnicząca; Helena Janczylik, OIRP w Białymstoku; Marta Kuligowska, OIRP w Poznaniu; Jerzy Makowski, OIRP we Wrocławiu; Monika Przybyłowicz,

OIRP w Rzeszowie; Przemysław Rosiak, OIRP w Warszawie; Bartosz Szolc-Nartowski, OIRP w Gdańsku; Maria Ślęzak, OIRP w Gdańsku.

Komisje współpracować będą także z komitetami statymi oraz przedstawicielami okręgowych izb radców prawnych. Powołano pięć komitetów statych KRRP, które mają koordynować działania OIRP w kluczowych dla samorządu obszarach:

- Komitet do spraw Aplikacji,
- Komitet do spraw Doskonalenia Zawodowego,
- Komitet do spraw Promocji i Komunikacji,
- Komitet do spraw Wykonywania Zawodu,
- Komitet do spraw Nowych Technologii.

W skład każdego z zespołów, którym przewodniczyć będą Wiceprezysi KRRP, wejdą wskazani przez Dziekanów Rad przedstawiciele wszystkich okręgowych izb radców prawnych.

KRAJOWY ZESPÓŁ WIZYTATORÓW

Na zakończenie pierwszego dnia obrad KRRP odbyło się głosowanie nad wyborem nowego składu osobowego Krajowego Zespołu Wizytatorów, na którym spoczywa obowiązek nadzoru nad należytym wykonywaniem zawodu przez radców prawnych poprzez m.in. przeprowadzanie wizytacji w celu oceny wykonywania zawodu i przestrzegania zasad etyki.

Krajowy Zespół Wizytatorów XII kadencji tworzą: Damian Czwojdzński, OIRP w Zielonej Górze – przewodniczący; Ewa Bielecka, OIRP w Krakowie – zastępca przewodniczącego; Hanna Chabros, OIRP w Lublinie; Izabela Grudniewicz, OIRP w Katowicach; Krzysztofa Konieczna, OIRP w Koszalinie; Aldona Olejnik, OIRP we Wrocławiu; Elwira Skoczek, OIRP w Kielcach.

POSIEDZENIE WYŻSZEJ KOMISJI REWIZYJNEJ I WYBÓR PRZEWODNICZĄCEGO

29 listopada pierwsze posiedzenie odbyli również członkowie Wyższej Komisji Rewizyjnej, która sprawuje kontrolę nad finansami i działalnością gospodarczą Krajowej Rady Radców Prawnych. Podczas posiedzenia członkowie WKR dokonali wyboru władz komisji. Przewodniczącym został Grzegorz Lorych z OIRP w Poznaniu, zastępcami przewodniczącego zostali Jacek Leńczuk z OIRP w Lublinie i Małgorzata Wiśniewska z OIRP w Zielonej Górze, a sekretarzem Maciej Stemplewski w OIRP w Kielcach.

Fot. Archiwum KIRP

WYŻSZY SĄD DISCYPLINARNY

Pierwsze posiedzenie odbyli także członkowie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego. Przewodniczącym WSD został Gerard Dźwigala z OIRP w Warszawie, a zastępcami przewodniczącego zostali Karolina Szał z OIRP w Poznaniu i Leszek Krupa z OIRP w Katowicach.

Fot. Archiwum KIRP

NOWE KOLEGIA CZASOPISM KIRP

Krajowa Rada Radców Prawnych na pierwszym posiedzeniu XII kadencji dokonała również zmian w składzie kolegiów redakcyjnych czasopism KIRP.

● Dwumiesięcznik „Radca Prawny”

Na stanowisko zastępcy redaktora naczelnego powołano Katarzynę Skrodzką-Sadowską z OIRP w Olsztynie, na funkcje statych członków redakcji wybrano zaś: Radostawa Gąsiora z OIRP we Wrocławiu, Annę Koziorę z OIRP w Szczecinie, Tomasza Pałaka z OIRP w Gdańsku i Justynę Wojdyło-Borucką z OIRP w Rzeszowie.

● Kwartalnik „Radca Prawny. Zeszyty Naukowe”

Przewodniczącą kolegium redakcyjnego została dr Karolina Rokicka-Murszewska z OIRP w Toruniu, zastępcą przewodniczącej dr hab. Aneta Giedrewicz-Niewińska, prof UWB, z OIRP w Białymstoku, a sekretarzem dr hab. Cezary Błaszczuk z OIRP w Warszawie. Statym członkiem kolegium został ponadto dr Jakub Janeta z OIRP w Łodzi.

KIEROWNIK I RADA PROGRAMOWA OBSiL

Do zadań Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji KRRP należą opiniowanie i przygotowywanie projektów aktów prawnych, analiza stanu prawa samorządowego oraz przeprowadzanie badań dotyczących pomocy prawnej w Polsce. Ośrodek podejmuje także inicjatywy na rzecz rozwoju zawodu radcy prawnego i wspiera budowę tradycji samorządu zawodowego. W realizacji tych działań Ośrodek współpracuje z organami władzy publicznej, instytucjami naukowymi oraz samorządami zawodowymi.

Kierownikiem OBSiL ponownie został prof. dr hab. Rafał Stankiewicz z OIRP w Warszawie, w skład rady programowej powołani zaś zostali: Włodzimierz Chróścik, Prezes KRRP z OIRP w Warszawie, dr hab. Jarosław Kostrubiec z OIRP w Lublinie, prof. dr hab. Jerzy Pisuliński z OIRP w Katowicach, dr hab. Piotr Stec, prof. UO z OIRP w Katowicach, prof. dr hab. Bronisław Sitek z OIRP w Warszawie, dr hab. Hanna Wolska, prof. UG z OIRP w Gdańsku i prof. dr hab. Patrycja Zawadzka z OIRP we Wrocławiu.

ZASTĘPCY GŁÓWNEGO RZECZNIKA DISCYPLINARNEGO

W trakcie drugiego dnia posiedzenia KRRP podjęto również decyzję o powołaniu 13 zastępców Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, Leszka Korczaka.

Funkcje te objęli: Bogustawa Boyen z OIRP w Kielcach, Bronisław Derendarz z OIRP w Toruniu, Dariusz Drozdowski z OIRP w Wałbrzychu, Michał Jasiak z OIRP w Gdańsku, Anna Jędrzejczak z OIRP w Koszalinie, Joanna Kamińska z OIRP w Białymstoku, Anna Kończyk z OIRP w Warszawie, Mariusz Łątkowski z OIRP w Bydgoszczy, Konrad Mazur z OIRP w Poznaniu, Anna Stępniewicz-Czarnecka z OIRP w Gdańsku, Agnieszka Szabarkiewicz z OIRP w Rzeszowie, Małgorzata Trela z OIRP w Krakowie, Sylwia Wiąźowska-Greht z OIRP we Wrocławiu. ■

Redakcja

Fot. Archiwum KIRP

SKŁADY RAD OKRĘGOWYCH IZB RADCÓW PRAWNYCH XII KADENCJI (2024–2028)

OIRP W BIAŁYMSTOKU

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Przemysław Ślepowroński – Dziekan

Antoni Zadykowicz – Wicedziekan, Maciej Lewandowski – Wicedziekan, Urszula Gryszkiewicz – Wicedziekan, Izabella Praczkowska – Wicedziekan ds. aplikacji, Iwona Wrońska – sekretarz, Marek Krzysztof Wynimko – skarbnik, Gabriel Wojciech Jankowski – członek Prezydium, Łukasz Kotos – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Violetta Teresa Andrzejewska, Andrzej Charkiewicz, Michał Dobrzyń, Janina Hamik-Strzyżewska, Emilia Kostulska-Wojszko, Zbigniew Minkiewicz, Agnieszka Misiejuk, Marek Stanisław Najda, Krzysztof Radel, Kamila Saniewska-Mucha, Janusz Marcin Trochimiak.

OIRP W BYDGOSZCZY

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Alicja Jagielska-Burduk – Dziekan

Michał Rościszewski – Wicedziekan, Lidia Orlewska – Wicedziekan, Katarzyna Paczyńska – Wicedziekan, Gabriela Krajczewska – sekretarz, Maciej Penczerzyński – skarbnik, Elżbieta Manicka – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Wojciech Barczak, Anna Binka, Krzysztof Chetkowski, Maciej Dalka, Ewelina Kranc, Katarzyna Kruszczyńska, Joanna Michowska, Joanna Nierebińska-Mazurek, Kamila Orlińska, Marcin Tucholski, Igor Wilczek, Wojciech Woźniak.

OIRP W GDAŃSKU

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Bartosz Szolc-Nartowski – Dziekan

Anna Kluczek-Kollár – Wicedziekanka, Jakub Puszarski – Wicedziekan, Joanna Łojkowska – Wicedziekanka, Paweł Czerniewski – sekretarz, Marek Rusiecki – skarbnik, Adam Chudziński – członek Prezydium, Tomasz Wolny-Dunst – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Anna Austen-Palicka, Piotr Bigus, Paweł Bodakowski, Ewa Bożko-Kozikowska, Joanna Gibas-Kobierecka, Ewa Jezierewska, Adam Kaczko, Agnieszka Kotodziej, Magdalena Krzyżanowska-Mierzewska, Katarzyna Ludwichowska, Tomasz Oleksiewicz, Tomasz Sadowski, Anna Szarmach, Rafał Totwiński, Zbigniew Wojciechowski, Hubert Wyłoga.

OIRP W KATOWICACH

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Katarzyna Jabłońska – Dziekan

Ryszard Ostrowski – Wicedziekan, Katarzyna Palka-Bartoszek – Wicedziekan, Zbigniew Głodny – Wicedziekan, Grzegorz Łaszczycza – Wicedziekan, Maciej Czajkowski – Wicedziekan, Małgorzata Kałuża – sekretarz, Piotr Ligus – skarbnik.

Pozostali członkowie Rady: Monika Adamska, Katarzyna Balcer, Piotr Bober, Grzegorz Chycki, Bożena Cyrol, Zbigniew Głodny, Izabela Grudniewicz, Bartosz Knapczyk, Kamil Lubelski, Janusz Malarz, Maciej Niwiński, Tomasz Ogtódek, Kamil Owczarek, Katarzyna Stupska, Sylwia Stańska-Kędziarska, Arkadiusz Świderek, Marek Wojewoda, Piotr Zarzecki.

OIRP W KIELCACH

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Marcin Cecot – Dziekan

Beata Cedro-Łosak – I Wicedziekan, Jacek Zieleński – Wicedziekan, Łukasz Wydro – Wicedziekan, Aleksandra Grusiecka-Sarna – sekretarz, Maciej Stempkowski – skarbnik, Magdalena Witkowska – członek Prezydium.
Pozostali członkowie Rady: Piotr Arczyński, Teresa Darska, Szymon Heba, Justyna Musiałek, Tomasz Nowak, Aneta Sibiga, Elwira Skoczek, Marta Śnioch, Monika Tam-Pastwa, Monika Woś, Michał Wójcik.

OIRP W KOSZALINIE

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Anna Ignaczak – Dziekan

Marta Kozłowska – Wicedziekan, Anna Soja – sekretarz, Monika Kwiatkowska – skarbnik, Katarzyna Murawska – członek Prezydium.
Pozostali członkowie Rady: Dariusz Knapik, Krzysztofa Konieczna, Damian Skórka, Tomasz Wilczyński, Edyta Zubka, Martyna Żebrowska-Gosek, Teresa Żurowska.

OIRP W KRAKOWIE

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Piotr Lato – Dziekan

Krzysztof Buczek – Wicedziekan, Monika Skowrońska – Wicedziekan, Joanna Żurek-Krupka – Wicedziekan, Ewa Bielecka – sekretarz, Małgorzata Szczepańska-Chwata – skarbnik, Michał Araszewicz – członek Prezydium, Andrzej Kadzik – członek Prezydium, Karolina Kolarz – członek Prezydium.
Pozostali członkowie Rady: Bogusław Adamczyk, Jan Cichoń, Joanna Cisak-Kochaniewicz, Maciej Gondek, Anna Jasielska-Papierkowska, Katarzyna Jasińska, Tomasz Job, Alicja Juszczyk, Tomasz Korpusiński, Michał Krok, Grzegorz Kuczek, Monika Laidler, Urszula Layer, Magdalena Mac-Szponder, Karolina Radosz, Magdalena Romanowska.

OIRP W LUBLINIE

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Anna Fermus-Bobowiec – Dziekan

Arkadiusz Bereza – Wicedziekan, Urszula Nieborak – Wicedziekan, Monika Kępa – sekretarz, Katarzyna Klech – skarbnik, Bartosz Gdulewicz – członek Prezydium, Marek Mazur – członek Prezydium.
Pozostali członkowie Rady: Krzysztof Adamski, Marcin Bień, Sylwia Brzezińska, Hanna Chabros, Paweł Chruściel, Halina Ejsmond-Zajac, Jan Grzyb, Zbigniew Jastrzab, Irena Kopiec, Leszek Kubicz, Marzena Kucharska-Derwisz, Monika Markisz,

Beata Ogrodnik-Kołodziejczyk, Jolanta Piekarczyk, Edyta Szlachta-Matysz, Ewa Urbanowicz.

OIRP W ŁODZI

Fot. OIRP w Łodzi

Prezydium Rady:
Robert Czapnik – Dziekan

Marek Woźniak – Wicedziekan, Grzegorz Wyszogrodzki – Wicedziekan, Aleksandra Grocholska-Jankowska – sekretarz, Krzysztof Wójcik – skarbnik, Przemysław Zawalski – członek Prezydium.
Pozostali członkowie Rady: Łukasz Bonistawski, Arkadiusz Cieślak, Andrzej Domański, Paulina Dorman-Okońska, Przemysław Fiuk, Jakub Gajownik, Anna Kaczmarek, Jolanta Koper-Belhabiri, Aleksandra Kudrzycka, Maciej Łokaj, Bartosz Marchel, Dorota Miśkiewicz-Rutkowska, Izabela Ostojka, Igor Pasternak, Wojciech Płociennik, Wioletta Rogalska-Paluch, Ewa Siwińska-Beck, Agnieszka Talar, Jacek Wawrzynkiewicz.

OIRP W OLSZTYNIE

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Michał Korwek – Dziekan

Marta Alicja Kawula – Wicedziekan, Józef Mirosław Tetkowski – Wicedziekan, Robert Jan Nosorowski – Wicedziekan, Maciej Kamiński – sekretarz, Piotr Marciniak – skarbnik.
Pozostali członkowie Rady: Ewa Chajęcka, Bartosz Głodkowski, Bartosz Wojciech Głowacki, Zbigniew Godlewski, Michał Gornowicz, Katarzyna Agnieszka Jakubczyk, Cezary Leszek Jezierski, Sławomir Kamrowski, Helena Oprzyńska-Pacewicz, Jan Rogulski.

OIRP W OPOLU

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Jolanta Konofalska – Dziekan

Jacek Będkowski – Wicedziekan, Damian Cedro – Wicedziekan, Joanna Sachanbińska – sekretarz, Justyna Kawa-Pawlak – skarbnik, Joanna Witecka – członek Prezydium, Marek Witecki – członek Prezydium.
Pozostali członkowie Rady: Katarzyna Bisowska, Michał Budzikur, Michalina Chrobot-Malisz, Jakub Czyczyto, Leszek Dulęba, Kinga Jerczyńska-Sałata, Joanna Maksymowicz-Szczepańska, Bartłomiej Tkacz, Joanna Wiśta-Płonka, Maciej Wrzos.

OIRP W POZNANIU

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:
Henryk Kuligowski – Dziekan

Zbigniew Tur – Wicedziekan, Andrzej Pieścik – Wicedziekan, Krzysztof Urbaniak – Wicedziekan,

Marzena Brukwicka – sekretarz, Grzegorz Lorych – skarbnik, Michał Pankiewicz – członek Prezydium, Adam Puchalski – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Maciej Bedyński, Przemysław Borkowski, Monika Czapla, Michał Formalik, Michał Jakimczyk, Katarzyna Kanecka-Matecka, Adam Lebioda, Piotr Michaś, Andrzej Mietlerek, Violetta Mójta, Elżbieta Napierała-Kęsy, Krzysztof Owsiany, Katarzyna Pietrzak, Błażej Sarnowski, Krzysztof Skrzypinski, Anna Stawicka, Anna Węglińska, Tomasz Witulski.

OIRP W RZESZOWIE

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:

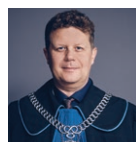
Aleksander Cisek – Dziekan

Bartosz Opaliński – Wicedziekan, Jolanta Bosak-Szkolnik – Wicedziekan, Agnieszka Chrostowska-Bawoł – Wicedziekan, Paweł Dubis – sekretarz, Barbara Spirata-Taradajko – skarbnik, Piotr Kamiński – członek Prezydium, Elżbieta Żelazko-Nowosielska – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Agata Gutowska, Hubert Guz, Katarzyna Nieznańska, Anna Nowak, Joanna Rajchel, Jacek Rudnicki, Joanna Rzepka-Stępień, Aleksandra Serkis-Panek, Maria Siuda, Justyna Wojdyto-Borucka, Agnieszka Wójcik, Bożena Zajdel.

OIRP W SZCZECINIE

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:

Piotr Sydor – Dziekan

Adam Jędrzejewski – Wicedziekan, Elżbieta Dąbrowska – sekretarz, Małgorzata Łęczyńska-Smoter – skarbnik, Jakub Cieśllicki – członek Prezydium, Przemysław Mijał – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Mariusz Kowalewski, Albert Kuźmiński, Bożena Licht, Stefan Mazurkiewicz, Anna Myśko, Eliza Nahajowska, Karolina Piliman, Izabela Piskor, Kacper Sobczak, Artur Tobolewski.

OIRP W TORUNIU

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:

Dorota Sylwestrzak – Dziekan

Ryszard Wilmanowicz – Wicedziekan, Joanna Górska – sekretarz, Agnieszka Wieczorek-Nowak – skarbnik, Elżbieta Cichočka – członek Prezydium, Iwona Kotowska – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Jolanta Chmielewska, Małgorzata Derendarz, Małgorzata Grabowska, Janusz Iwanicki, Wojciech Kietbasiński, Konarski Jacek, Krzysztof Lange, Agnieszka Laskowska-Hulisz, Katarzyna Skarżyńska, Maciej Stefanowski.

OIRP W WAŁBRZYCHU

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:

Marek Majka – Dziekan

Marta Marek – Wicedziekan, Agnieszka Polewska – sekretarz, Ewa Skulska – skarbnik, Małgorzata Walaszczyk-Borek – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Tomasz Kania, Stanisław Matko, Monika Pawlik, Mirosław Poczęty, Anna Sapińska, Jacek Si-kacz, Wojciech Solski, Diana Świątkowska.

OIRP W WARSZAWIE

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:

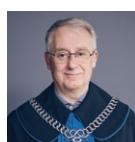
Anna Sękowska – Dziekan

Włodzimierz Chróścik – Wicedziekan, Marcin Dziurda – Wicedziekan, Agnieszka Gajewska-Zabój – Wicedziekan, Marta Stryjek – sekretarz, Norbert Warecki – skarbnik, Magdalena Bartosiewicz – członek Prezydium, Rafał Stankiewicz – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Maciej Berek, Bartosz Brylski, Szymon Jelonek, Maciej Karolak, Joanna Kisielewska-Garnca-rek, Joanna Knapińska, Iwona Łyszkiewicz, Łukasz Oleksiuk, Monika Rakowska, Jolanta Skrobowska, Joanna Smarż, Katarzyna Wąsowska-Osiał, Bartosz Wołodkiewicz.

OIRP WE WROCŁAWIU

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:

Tomasz Scheffler – Dziekan

Krystian Mularczyk – Wicedziekan, Sylwia Filińska-Juszczak – Wicedziekan, Robert Staszewski – Wicedziekan, Joanna Zimoń-Frankiewicz – sekretarz, Artur Górecki – skarbnik, Michał Pyrz – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Rafał Biel, Hanna Drynkorn, Marcin Dudarski, Radostaw Gąsior, Cyprian Golda, Ewa Gryc-Zerych, Katarzyna Kalus, Marcin Kania, Ewelina Kącka, Marta Kędziora-Wnuk, Wojciech Lamik, Joanna Łabędzka, Joanna Majewicz, Martyna Rogala-Rolewska, Maciej Różewicz, Dorota Seweryn-Stawarz, Bogusław Sottys, Agnieszka Templin, Ewa Żotnierzcyk.

OIRP W ZIELONEJ GÓRZE

Fot. Archiwum KIRP

Prezydium Rady:

Przemysław Szejna – Dziekan

Damian Czwojdzński – Wicedziekan, Jowita Pilarska-Korczak – Wicedziekan, Radostaw Pietrzak – sekretarz, Katarzyna Domagała – skarbnik, Grażyna Kamerduła – członek Prezydium.

Pozostali członkowie Rady: Katarzyna Cygan, Sylwia Jaro-sińska-Bijak, Katarzyna Domagała, Antoni Przybyła, Dorota Rataj, Roksana Skorecka, Kamila Swat-Feliniak. ■

Redakcja

PRIORYTETEM JEST PRZYGOTOWANIE RADCÓW PRAWNYCH NA WYZWANIA REWOLUCJI TECHNOLOGICZNEJ

Rozmowa z Włodzimierzem Chróścikiem,
Prezesem Krajowej Rady Radców Prawnych XII kadencji.

■ **Za nami Krajowy Zjazd Radców Prawnych. Jak pan ocenia jego znaczenie dla środowiska radców prawnych?**

Zjazd to niewątpliwie jedno z najważniejszych samorządowych wydarzeń. Ten ostatni niesie ze sobą oczywiście ważne konsekwencje, ponieważ wybraliśmy na nim nowe władze samorządu na poziomie krajowym. Uzyskane w głosowaniach wyniki i obsady poszczególnych funkcji pokazują, że delegatki i delegaci dość spójnie opowiedzieli się za konkretną wizją na kolejne lata: samorządu nowoczesnego, otwartego, skutecznego w działaniu. To zdecydowanie cieszy.

■ **Na stanowisko prezesa kandydowało, włącznie z panem, pięć osób. To dość niestandardowa sytuacja.**

Ta mnogość kandydatów pokazuje, że demokracja w samorządzie ma się dobrze. Delegaci mieli wybór, podczas zjazdu mogli posłuchać propozycji programowych i ocenić wszystkie kandydatury. We wszystkich przypadkach mieliśmy do czynienia z osobami znanymi w samorządzie, doświadczonymi w pracy w funkcjach samorządowych. Miało to tę zaletę, że pozwalało delegatom ocenić wiarygodność diagnoz i obietnic przez pryzmat dotychczasowych osiągnięć. W moim przypadku efektywność działań realizowanych w latach 2020–2024 stanowiła solidną rękojmię skuteczności również na przyszłość. Bardzo mi miło, że delegaci to dostrzegli i nagrodzili mnie mandatem zaufania na kolejne cztery lata.

■ **A jak pan ocenia skład Krajowej Rady Radców Prawnych XII kadencji?**

Podchodzę do niego jak zawsze – z dużą otwartością i chęcią współpracy. Patrząc na listę wybranych przez zjazd członków i członków, stwierdzam, że skompletowaliśmy grono, które łączy doświadczenie z energią do działania. Są tu osoby, które od lat z sukcesami angażują się w prace samorządowe i doskonale znają wyzwania stojące przed naszym środowiskiem, ale też są nowe twarze, które wnoszą świeże pomysły i perspektywę. To zróżnicowanie pozwala nam patrzeć na problemy kompleksowo – z jednej strony korzystamy z wiedzy i sprawdzonych rozwiązań, a z drugiej jesteśmy otwarci na nowoczesne podejście i innowacje. Jestem przekonany, że ten skład Krajowej Rady ma ogromny potencjał, by sprostać oczekiwaniom naszej społeczności zawodowej. Wierzę, że współpraca między nami będzie opierała się na wspólnym celu: dalszym umacnianiu pozycji radców prawnych, podnoszeniu standardów naszej pracy i skutecznym reagowaniu na zmiany, które przynosi rzeczywistość.

Fot. Archiwum KIRP

WŁODZIMIERZ CHRÓŚCIK

Radca prawny, Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie (2013–2020), Prezes (od 2020 r.) Krajowej Rady Radców Prawnych. Ukończył studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz aplikację radcowską w OIRP w Warszawie. Od 2006 r. prowadzi kancelarię radców prawnych. Specjalizuje się w sprawach z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego i handlowego. Ekspert w dziedzinie prawa spółek, w tym aspektów ich działalności operacyjnej, a także spraw korporacyjnych.

■ **W swojej prezentacji programowej podczas zjazdu omówił pan kilkanaście obszarów, w których Krajowa Rada powinna w tej kadencji aktywnie działać. Co wskazuje pan jako priorytet w tych działaniach?**

Jako priorytet w działaniach Krajowej Rady widzę przede wszystkim przygotowanie naszego środowiska na wyzwania

wynikające z rewolucji technologicznej, która jest jak wielka fala zmieniająca krajobraz każdej branży – także prawniczej. Cyfryzacja, automatyzacja procesów prawnych i rosnąca rola sztucznej inteligencji to rzeczywistość, która już znacząco dotyka naszą profesję. Chcemy, by radcowie prawni nie tylko nie bali się tej fali, ale umieli na niej płynąć – z pewnością siebie i odpowiednimi narzędziami. Dlatego planujemy stworzyć program wsparcia, który będzie swoistym przewodnikiem po tej nowej rzeczywistości. Będą to praktyczne szkolenia, które pokażą, jak wykorzystać technologię w codziennej pracy, a także wsparcie w zrozumieniu prawnych aspektów nowych rozwiązań technologicznych. Wyobraźmy sobie radcę prawnego, który dzięki nowoczesnym narzędziom nie traci godzin na powtarzalne czynności, ale może skupić się na kreatywnych rozwiązaniach prawnych – to jest nasz cel.

Równocześnie kluczowe jest, aby nasz głos – głos radców prawnych – był wyraźnie słyszalny w procesach legislacyjnych. Prawo, które tworzymy dziś, to fundament funkcjonowania społeczeństwa jutra. Chcemy być jeszcze aktywniejszymi niż dotąd uczestnikami debaty publicznej. Dzięki rozbudowie Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji będziemy mogli dostarczać rzetelne analizy i propozycje, które będą odpowiadały na realne potrzeby gospodarki i obywateli. Wreszcie – nie możemy zapominać, że dziś kluczowe decyzje prawne zapadają nie tylko w Warszawie, lecz także w Brukseli czy Strasburgu. Poprzez współpracę z polskimi przedstawicielami w instytucjach unijnych chcemy aktywnie wpływać na regulacje europejskie, które mają bezpośredni wpływ na rynek usług prawnych i wykonywanie zawodu. To jest nasz czas, by wyjść poza lokalne podwórko i pokazać, że polscy radcowie prawni mają wiedzę i kompetencje, by kształtować przyszłość prawa nie tylko w Polsce, ale i na arenie międzynarodowej.

■ **W swoim programie sporo miejsca poświęcił pan współpracy międzynarodowej. Jakie to ma praktyczne znaczenie dla radców?**

Współpraca międzynarodowa jest kluczowa dla rozwoju naszego zawodu i podnoszenia standardów świadczenia usług prawnych. Planujemy aktywnie uczestniczyć w projektach międzynarodowych organizacji i stowarzyszeń prawniczych, aby czerpać z doświadczeń innych krajów oraz dzielić się naszymi osiągnięciami. Co więcej – uważam, że dorosliśmy do roli gospodarza najważniejszych wydarzeń międzynarodowych środowisk prawniczych. Dowiodła tego zresztą już poprzednia kadencja, kiedy z sukcesem zorganizowaliśmy m.in. posiedzenie Komitetu Stałego CCBE w Warszawie. Dlatego podczas najbliższych lat z pewnością będziemy wychodzić z inicjatywą organizacji tego typu przedsięwzięć.

■ **Samorząd radcowski w ostatnich latach intensywnie rośnie, a co za tym idzie współpraca pomiędzy organami krajowymi a izbami okręgowymi nieco zmienia charakter. Jak w tej kadencji będzie wyglądać kooperacja na tej linii?**

Z pewnością współpracę KIRP z izbami okręgowymi należy poszerzać i jeszcze lepiej koordynować. Przy rosnącej liczbie członków i inicjatyw musimy dbać o jak najlepszy przepływ informacji i uzgadnianie działań tak, by wszystkie zainteresowane podmioty mogły je skutecznie realizować. Dlatego

Cyfryzacja, automatyzacja procesów prawnych i rosnąca rola sztucznej inteligencji to rzeczywistość, która już znacząco dotyka naszą profesję. Chcemy, by radcowie prawni nie tylko nie bali się tej fali, ale umieli na niej płynąć – z pewnością siebie i odpowiednimi narzędziami. Dlatego planujemy stworzyć program wsparcia, który będzie swoistym przewodnikiem po tej nowej rzeczywistości.

powołaliśmy regulaminowe komitety stałe. W skład takiego komitetu wchodzi po jednym przedstawicielu z każdej izby okręgowej (powołanym przez Dziekana Rady), a przewodniczy mu członek Prezydium KRRP. Zadaniem komitetów będzie udrażnianie operacyjnej, bieżącej współpracy w kluczowych obszarach działania samorządu, takich jak wykonywanie zawodu, aplikacja, doskonalenie zawodowe. W ramach komitetów będziemy z jednej strony zapewniać lepszą, dwustronną wymianę informacji, a z drugiej uzgadniać optymalne sposoby i terminy wdrażania wspólnych rozwiązań. Wiążę więc duże nadzieje z działaniem komitetów i liczę, że staną się one brakującym w niektórych sprawach puzzlem dobrej współpracy na linii kraj–izba okręgowa.

■ **Czego w takim razie możemy się spodziewać w najbliższej przyszłości – od czego zacnie się realizacja zapowiadanych przez pana postulatów?**

W chwili, gdy rozmawiamy, trwają prace po pierwszym posiedzeniu Krajowej Rady nowej kadencji. Skompletowaliśmy obsadę organów krajowych, które obecnie ruszają z realizacją pierwszych zadań. Jeśli chodzi o perspektywę kolejnych kilku-kilkunastu tygodni, to będziemy zajmować się kontynuacją projektów, które rozpoczęliśmy w poprzedniej kadencji, a które są już na bardzo wysokim poziomie zaawansowania. Mam tu na myśli głównie projekty informatyzacyjne. Chcemy domknąć budowę systemu CSORP, który wnieśie obsługę członków samorządu oraz komunikację na linii radca–samorząd na nowy, wyższy, lepszy poziom. To samo dotyczy tworzenia narzędzi wspierających pracę pionu dyscyplinarnego. Nasi sędziowie i rzecznicy dyscyplinarni to świetni specjaliści, którzy zastępują na efektywne, nowoczesne narzędzia ułatwiające im pracę. Już teraz udostępniłmy na platformie e-KIRP pakiet szkoleń dla nowo wybranych osób, pełniących funkcje w pionie dyscyplinarnym w izbach okręgowych. Narzędzia informatyczne to kolejny krok.

■ **Czego zatem możemy życzyć nowym władzom krajowym samorządu radcowskiego?**

Chyba tylko siły do realizacji taka ambitnych planów (uśmiech). Pomysłów ani motywacji nam nie zabraknie. Byłoby też dobrze, gdyby nasze otoczenie – mam tu na myśli przede wszystkim legislatywę i rząd – zaczęło wreszcie silniej uwzględniać w swoich pracach perspektywę i ekspertyzę samorządów prawniczych. Wtedy będziemy mogli tworzyć lepszy rynek usług prawnych, lepsze prawo, lepsze państwo. Bo dobry, nowoczesny samorząd już mamy. ■

Red.

DORĘCZENIA ELEKTRONICZNE

Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych¹ (dalej: u.o.d.e.) miała wprowadzić nowy sposób doręczeń pism i dokumentów urzędowych osobom zaufania publicznego, w tym i radcom prawnym.

Mimo uchwalenia przepisów przed czterema laty ich wejście w życie było już przesuwane. Ostatecznie zgodnie z komunikatem Ministra Cyfryzacji z dnia 12 lipca 2024 r.² termin wdrożenia rozwiązań technicznych niezbędnych do doręczania korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej oraz udostępnienia w systemie teleinformatycznym punktu dostępu do usług rejestrowanego doręczenia elektronicznego w ruchu transgranicznym określono na 1 stycznia 2025 r.

GRZEGORZ KARAS

sędzia Sądu Okręgowego we Wrocławiu, specjalista w dziedzinie prawa cywilnego, prawa europejskiego oraz prawa nowych technologii

Fot. Archiwum G. Karasia

Do tej daty także radcowie prawni i przedstawiciele innych zawodów zaufania oraz podmiotów wskazanych w ustawie są zobowiązani do posiadania adresu do doręczeń elektronicznych oraz aktywacji skrzynki odbiorczej.

Z powodu braku rzetelnej informacji, przesuwania wejścia w życie obowiązku posiadania adresu do doręczeń elektronicznych oraz zmian przepisów wokół doręczeń elektronicznych i obowiązku posiadania przez radców prawnych adresu do doręczeń elektronicznych narosło wiele mitów i nieudomówień. Problem pogłębia istnienie rozbieżności interpretacyjnych co do samego obowiązku posiadania adresu do doręczeń elektronicznych, jak i obowiązku dokonywania doręczeń elektronicznych. Największym jednak problemem w pracy radcy prawnego jest brak jednolitego systemu komunikacji obsługującego wszystkie sfery działalności zawodowej i prywatnej. Obecnie wprowadzany system doręczeń elektronicznych oparty jest na powszechnym adresie do doręczeń elektronicznych i powiązanej z nim skrzynce doręczeń elektronicznych, jednak nie jest to system powszechny. Równolegle bowiem do 1 października 2029 r. funkcjonować będzie inny system doręczeń obowiązujący w sądach powszechnych i inny obowiązujący w sądach administracyjnych. Skutkiem tego od

1 stycznia 2025 r. radca prawny będzie korzystał z różnych systemów do komunikacji: z sądami powszechnymi, sądami administracyjnymi oraz organami administracyjnymi i będzie musiał posiadać różne konta inaczej skonstruowane i inaczej obsługiwane.

PORTAL INFORMACYJNY SĄDÓW POWSZECHNYCH

Komunikacja z sądami powszechnymi odbywa się za pośrednictwem Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych (PISP). Sposób korespondencji uregulowany jest w art. 131^{1a} k.p.c., który został wprowadzony ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego i innych ustaw. Dodatkowo w dniu 1 stycznia 2025 r. wejdzie w życie odnoszący się do pełnomocników profesjonalnych nowy art. 131² § 1 k.p.c., zgodnie z którym, jeżeli warunki techniczne i organizacyjne sądu to umożliwiają, doręczeń dokonuje się na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 u.o.d.e., wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy, a w przypadku braku takiego adresu – na adres do doręczeń elektronicznych powiązany z kwalifikowaną usługą rejestrowanego doręczenia elektronicznego, z którego adresat wniósł pismo. Należy jednak pamiętać, że praktyczne jego zastosowanie nastąpi dopiero od 1 października 2029 r. Przepis art. 131² k.p.c. przewiduje bowiem możliwość doręczenia elektronicznego z wykorzystaniem adresu do doręczeń elektronicznych dopiero, gdy zostaną stworzone warunki techniczne i organizacyjne w sądzie cywilnym, a obowiązek taki w odniesieniu do sądów został wydłużony do 1 października 2029 r. Jeżeli jednak w sądzie zostaną wcześniej stworzone warunki techniczne do doręczania korespondencji z wykorzystaniem powszechnej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub doręczenia hybrydowego, to doręczenie będzie realizowane na adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 1045.

² Dz.U. z 2024 r. poz. 1078.

Fot. Adobe Stock

elektronicznych. Komunikacja z radcami prawnymi przez Portal Informacyjny jest niestety komunikacją jednokierunkową, sąd doręcza pisma sądowe pełnomocnikom, pełnomocnicy natomiast nie mogą korzystać z tego sposobu komunikacji z sądem. Obecnie prowadzone są prace legislacyjne mające w przyszłości umożliwić pełnomocnikom zawodowym składanie za pośrednictwem Portalu Informacyjnego niektórych rodzajów pism do sądu. Rozwiązanie takie jest bardzo wyciekane przez wszystkich.

Inaczej natomiast przedstawia się sytuacja z doręczeniami w postępowaniu administracyjnym i sądownoadministracyjnym. Obecnie doręczenia odbywają się za pośrednictwem poczty oraz platformy ePUAP, ustawa o doręczeniach elektronicznych przewiduje ustanowienie doręczenia elektronicznego jako jedyne sposobu dokonywania doręczeń. Okazuje się jednak, że z uwagi na opóźnienia we wdrażaniu systemu w podmiotach publicznych w dniu 30 października br. do Sejmu wpłynął rządowy projekt zmiany ustawy o doręczeniach elektronicznych (druk sejmowy nr 761). Aktualnie projekt został przyjęty przez sejmową Komisję Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii i skierowany do drugiego czytania. Projekt ustawy zakłada szereg zmian, w tym co najważniejsze wprowadzenie do końca 2025 r. okresu przejściowego do wdrożenia doręczeń elektronicznych. W tym czasie korespondencja będzie mogła być doręczana na adres do doręczeń elektronicznych, ale będzie mogła być również doręczana za pośrednictwem operatora pocztowego i platformy ePUAP. W okresie przejściowym istnieć będzie równowaga doręczania korespondencji za pośrednictwem operatora pocztowego albo w ePUAP z e-Doręczeniami. W okresie przejściowym podmiot publiczny będzie kierował korespondencją do podmiotu niebędącego podmiotem publicznym na adres do doręczeń elektronicznych – jedynie jeśli odbiorca taki adres posiada. Jeśli odbiorca nie będzie posiadał adresu do doręczeń elektronicznych, to korespondencja może być kierowana w dotychczasowy sposób, tj. zgodnie z przepisami k.p.a. i ordynacji podatkowej w brzmieniu sprzed nowelizacji. W przypadku więc braku adresu do doręczeń elektronicznych korespondencja będzie kierowana przez operatora pocztowego, chyba że jest to odpowiedź na wniosek złożony przez ePUAP – w takim przypadku korespondencja będzie kierowana przez ePUAP.

ADRES DO DORĘCZEŃ ELEKTRONICZNYCH (ADE)

Od 1 stycznia 2025 r. przedstawiciele zawodów zaufania publicznego, w tym i radcowie prawni, będą zobowiązani do posiadania adresu do doręczeń elektronicznych (ADE). Posiadanie przez radcę prawnego adresu do doręczeń elektronicznych (ADE) daje możliwość przestania mu rejestrowanej korespondencji elektronicznej (odpowiednik listu poleconego

ze zwrotnym poświadczeniem odbioru) oraz jednoznacznie identyfikuje nadawcę i adresata korespondencji. ADE nadawany jest przez Ministra Cyfryzacji i przypisany do publicznej albo kwalifikowanej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego. Po uzyskaniu ADE radca prawny uzyskuje także skrzynkę do doręczeń elektronicznych. Adres wpisany jest do rejestru państwowego, tzw. Bazy Adresów Elektronicznych (BAE). Adres do doręczeń elektronicznych można uzyskać na podstawie: wypełnionego wniosku o założenie adresu do e-Doręczeń lub automatycznie poprzez wpis lub aktualizację danych w rejestrach państwowych – Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) lub Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS).

Aby utworzyć ADE i aktywować skrzynkę do doręczeń elektronicznych, należy wypełnić formularz elektroniczny na stronie <https://edoreczenia.gov.pl>³. Złożenie wniosku o utworzenie adresu i skrzynki do doręczeń elektronicznych wymaga posiadania: potwierdzonego konta Profilu Zaufanego lub założonego konta w systemie ePUAP. ADE nie jest przydzielany automatycznie, wniosek wymaga akceptacji przez pracownika Centrum Obsługi Informatycznej.

Należy podkreślić, że adres do doręczeń elektronicznych to nie jest adres mailowy wskazywany przy rejestracji ani inny adres mailowy w potocznym rozumieniu. ADE jest ciągiem znaków przeznaczonym do realizacji usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego. Przykładowy ADE: AE:PL-12345-67890-ABCDE-12. Na adres mailowy wskazany przy rejestracji będą natomiast przesyłane zawiadomienia o umieszczeniu w skrzynce odbiorczej korespondencji przesyłanej do adresata.

CZY BĘDZIE OKRES PRZEJŚCIOWY?

Do 1 stycznia 2025 r. radcowie prawni i inne osoby wykonujące wymienione w ustawie zawody zaufania publicznego mają obowiązek założenia adresu do doręczeń elektronicznych oraz aktywacji skrzynki do doręczeń elektronicznych. Od chwili zarejestrowania adresu w bazie adresów elektronicznych korespondencja z organów publicznych przekazywana będzie radcy prawnemu w formie elektronicznej z użyciem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (PURDE). W przypadku braku założenia przez radcę prawnego adresu do doręczeń elektronicznych organ publiczny będzie doręczał korespondencję listownie lub z użyciem publicznej usługi hybridowej (PUH). Radca prawny, wysyłając korespondencję do organu publicznego, będzie mógł korzystać z PURDE. W przypadku konieczności doręczenia innemu podmiotowi niż publiczny radca prawny będzie mógł korzystać z kwalifikowanej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, świadczony odpłatnie przez podmioty komercyjne.

Projektowane jest jednak wprowadzenie do końca 2025 r. okresu przejściowego umożliwiającego podmiotom publicznym dostosowanie swoich systemów do usługi doręczenia elektronicznego. Nie jest jeszcze wiadome, czy w związku z wprowadzeniem okresu przejściowego nie zostanie przesunięty w czasie także obowiązek posiadania przez radców prawnych adresu do doręczeń elektronicznych. ■

³ Jak założyć skrzynkę do e-Doręczeń? – praktyczny poradnik na s. 34–35.

AML – KRÓTKI PORADNIK DLA RADCÓW PRAWNYCH

Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu¹ nakłada obowiązki również na radców prawnych. Po sześciu latach od wejścia w życie tych przepisów warto odświeżyć wiedzę na ten temat i zadbać o *compliance* naszych kancelarii.

PRZEMYSŁAW KOSIŃSKI

radca prawny, OIRP w Toruniu
Fot. Małgorzata Radomska

Po pierwsze, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy, radcowie prawni są traktowani jako instytucja obowiązana (dalej: IO) w zakresie, w jakim świadczą na rzecz klienta pomoc prawną lub czynności doradztwa podatkowego dotyczące:

- kupna lub sprzedaży nieruchomości, przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa;
- zarządzania środkami pieniężnymi, instrumentami finansowymi lub innymi aktywami klienta;
- zawierania umowy o prowadzenie rachunku bankowego, rachunku papierów wartościowych lub wykonywania czynności związanych z prowadzeniem tych rachunków;
- wnoszenia wkładu do spółki kapitałowej lub podwyższenia kapitału zakładowego spółki kapitałowej;
- tworzenia, prowadzenia działalności lub zarządzania spółkami kapitałowymi lub trustami.

Nie dotyczy to jednak radców prawnych oraz prawników zagranicznych wykonujących zawód w ramach stosunku pracy lub służby w urzędach obsługujących organy administracji publicznej, innych państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych oraz w podmiotach innych niż spółki, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych².

WYZNACZENIE PRACOWNIKA ODPOWIEDZIALNEGO

Podstawowym obowiązkiem dla radców prawnych jako IO, zgodnie z art. 8 ustawy, jest wyznaczenie pracownika zajmującego kierownicze stanowisko, odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności IO oraz jej pracowników i innych osób wykonujących czynności na rzecz tej IO z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

¹Dz.U. z 2023 r. poz. 1124 z późn. zm., dalej: ustawa.

²Dz.U. z 2024 r. poz. 499.

Taki pracownik czy sam radca prawny (art. 9 ustawy) jest również odpowiedzialny za przekazywanie w imieniu IO zaawizowań, w tym:

- zawiadomienia Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (dalej: GIIF) o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (art. 74 ust. 1 ustawy);
- zawiadomienia GIIF o przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że określona transakcja lub określone wartości majątkowe mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu (art. 86 ust. 1 ustawy);
- zawiadomienia właściwego prokuratora o przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że wartości majątkowe będące przedmiotem transakcji lub zgromadzone na rachunku pochodzą z przestępstwa innego niż przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu lub z przestępstwa skarbowego albo mają związek z przestępstwem innym niż przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu lub z przestępstwem skarbowym (art. 89 ustawy); oraz
- zawiadomienia GIIF o przeprowadzeniu transakcji, o której mowa w art. 86 ust. 1, w przypadku gdy przekazanie zawiadomienia było niemożliwe przed jej przeprowadzeniem (art. 90 ustawy).

OCENA RYZYKA

Kolejnym obowiązkiem radców prawnych jako IO jest identyfikacja i ocena ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu odnoszącego się do ich działalności, z uwzględnieniem czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw. Działania te mają być proporcjonalne do charakteru i wielkości IO (art. 27 ust. 1 ustawy).

ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO

Kluczowym aspektem ustawy jest obowiązek stosowania przez IO wobec swoich klientów środków bezpieczeństwa finansowego (art. 33 ustawy, dalej: ŚBF), które obejmują w myśl art. 34 ustawy:

- 1) identyfikację klienta oraz weryfikację jego tożsamości;
- 2) identyfikację beneficjenta rzeczywistego oraz podejmowanie uzasadnionych czynności w celu:

Fot. Adobe Stock

- a) weryfikacji jego tożsamości,
- b) ustalenia struktury własności i kontroli – w przypadku klienta będącego osobą prawną, jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub trustem;
- 3) ocenę stosunków gospodarczych i stosownie do sytuacji uzyskanie informacji na temat ich celu i zamierzonego charakteru;
- 4) bieżące monitorowanie stosunków gospodarczych klienta, w tym:
 - a) analizę transakcji przeprowadzanych w ramach stosunków gospodarczych w celu zapewnienia, że transakcje te są zgodne z wiedzą IO o kliencie, rodzaju i zakresie prowadzonej przez niego działalności oraz zgodne z ryzykiem prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanym z tym klientem,
 - b) badanie źródła pochodzenia wartości majątkowych będących w dyspozycji klienta – w przypadkach uzasadnionych okolicznościami,
 - c) zapewnienie, że posiadane dokumenty, dane lub informacje dotyczące stosunków gospodarczych są na bieżąco aktualizowane.

KIEDY NALEŻY STOSOWAĆ ŚBF?

Jako IO radcowie prawni stosują ŚBF w przypadkach: nawiązywania stosunków gospodarczych, przeprowadzania transakcji okazjonalnej o równowartości 15 tys. euro lub większej (bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane), lub która stanowi transfer środków pieniężnych na kwotę przekraczającą równowartość 1 tys. euro, jak również w przypadku samego podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, a także wątpliwości co do prawdziwości lub kompletności dotychczas uzyskanych danych identyfikacyjnych klienta (art. 35 ustawy).

Osobne procedury powinny być wdrożone w celu ustalenia, czy klient lub beneficjent rzeczywisty jest osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne (art. 46 ustawy).

WEWNĘTRZNA PROCEDURA

Artykuł 50 ustawy nakłada na IO obowiązek wprowadzenia wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, która podlega bieżącej weryfikacji oraz w razie potrzeby aktualizacji. Procedura IO określa zasady postępowania stosowane w IO (kancelarii) i obejmuje w szczególności określenie:

- 1) czynności lub działań podejmowanych w celu ograniczenia ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu i właściwego zarządzania zidentyfikowanym ryzykiem;
- 2) zasad rozpoznawania i oceny wyżej wymienionego ryzyka związanego z danymi stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną, w tym zasad weryfikacji i aktualizacji uprzednio dokonanej oceny ryzyka;

- 3) środków stosowanych w celu właściwego zarządzania rozpoznany ryzykiem związanym z danymi stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną;
- 4) zasad stosowania ŚBF;
- 5) zasad przechowywania dokumentów oraz informacji;
- 6) zasad wykonywania obowiązków obejmujących przekazywanie GIIF informacji o transakcjach oraz zawiadomieniach;
- 7) zasad upowszechniania wśród pracowników IO wiedzy z zakresu przepisów ustawy;
- 8) zasad zgłaszania przez pracowników rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu ustawy;
- 9) zasad kontroli wewnętrznej lub nadzoru zgodności działalności IO z przepisami ustawy oraz zasadami postępowania określonymi w wewnętrznej procedurze;
- 10) zasad odnotowywania rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych a informacjami o beneficjentach rzeczywistych klienta ustalonymi w związku ze stosowaniem ustawy;
- 11) zasad dokumentowania utrudnień stwierdzonych w związku z weryfikacją tożsamości beneficjenta rzeczywistego oraz czynności podejmowanych w związku z identyfikacją jako beneficjenta rzeczywistego osoby fizycznej zajmującej wyższe stanowisko kierownicze.

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych przygotował wzór takiej procedury, można go pobrać ze strony KIRP³.

Z kolei w myśl art. 53 ustawy IO mają też do opracowania i wdrożenia następną wewnętrzną procedurę, tym razem anonimowego zgłaszania przez pracowników lub inne osoby wykonujące czynności na rzecz IO rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu ustawy.

SZKOLENIA PRACOWNIKÓW

Last but not least radcowie prawni jako IO muszą zapewnić udział osób wykonujących obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w programach szkoleniowych dotyczących realizacji tych obowiązków, uwzględniających zagadnienia związane z ochroną danych osobowych (albo samemu się szkolić w tej materii – art. 52 ust. 1–3 ustawy).

KARY

Ustawa przewiduje też w swoim art. 150 imponujący katalog kar administracyjnych za nieprzestrzeganie jej przepisów, w skład którego wchodzi np. wykreślenie z rejestru działalności regulowanej lub kara pieniężna do wysokości maksymalnie 1 mln euro. Natomiast ten, kto nie dopełni obowiązków informacyjnych wskazanych w art. 156 ust. 1 pkt 1–2 ustawy, naraża się nawet na karę pozbawienia wolności od trzech miesięcy do lat pięciu, chyba że działał nieumyślnie – wówczas może go spotkać „jedynie” grzywna (art. 156 ust. 3 ustawy). ■

³ <https://kirp.pl/wzor-wewnetrznej-procedury-w-zakresie-przeciwdzialania-praniu-pieniedzy-oraz-finansowaniu-terroryzmu/> [dostęp: 10 września 2024 r.].

PAKIET DEREGULACYJNY – ODSŁONA CZWARTA

W ostatnim numerze „Radcy Prawnego” pisałem o usprawnieniach w postępowaniu administracyjnym¹, nowy projekt z dnia 19 sierpnia 2024 r. ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego² (który zastąpił poprzedni projekt³ z dnia 5 kwietnia 2024 r.) jest natomiast na tyle obszerny, że warto pochylić się nad nim po raz czwarty na tych łamach.

**PRZEMYSŁAW
KOSIŃSKI**

radca prawny, OIRP w Toruniu
Fot. Małgorzata Radomska

Projektodawca uzasadnia wzmocnienie roli mediacji w postępowaniu cywilnym analizą wzrostu liczby skierowań spraw do mediacji w sprawach gospodarczych oraz w sprawach z zakresu prawa pracy, co przyczyniło się do wzrostu liczby zawieranych ugód i tym samym odciążenia sądów, choć w ujęciu ogólnym ta liczba nie jest duża⁴. Stąd też projekt chce rozwinąć potencjał, jaki drzemie w mediacji najpierw przez modyfikację brzmienia przepisu art. 183(8) k.p.c.⁵, w którego § 2 wprowadzona zostaje możliwość wezwania stron przez przewodniczącego do udziału w „spotkaniu informacyjnym” dotyczącym polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji.

Dalej projekt zakłada obligatoryjne skierowanie sprawy do mediacji albo wezwanie stron do udziału w spotkaniu informacyjnym, jeżeli w sprawach: gospodarczych (z wyjątkami – art. 458(2) § 1 pkt 8–12 k.p.c.), innych niż sprawy gospodarcze, w których stroną jest przedsiębiorca oraz z zakresu prawa pracy (z wyjątkami), pozew nie zawiera informacji albo wyjaśnień, o których mowa w art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. Czyli wówczas, gdy pozew milczy na temat tego, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, nie wyjaśnia przyczyn ich niepodjęcia.

¹ https://kirp.pl/wp-content/uploads/2024/10/RADCA_PRAWNY_NR_215_net.pdf [dostęp: 11 listopada 2024 r.].

² https://kirp.pl/wp-content/uploads/2024/10/RADCA_PRAWNY_NR_215_net.pdf [dostęp: 11 listopada 2024 r.].

³ <https://legislacja.gov.pl/projekt/12383815/katalog/13050501#13050501> [dostęp: 11 listopada 2024 r.], dalej: projekt.

⁴ Uzasadnienie projektu z dnia 19 sierpnia 2024 r., s. 19–24; <https://legislacja.gov.pl/projekt/12383815/katalog/13050501#13050501> [dostęp: 11 listopada 2024 r.].

⁵ Art. 3 pkt 2 projektu, *ibidem*.

Nową kompetencją przewodniczącego przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę będzie dokonanie oceny, czy skierować strony do mediacji, dla którego to celu może on wezwać strony do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu niejawnym (art. 183(8) § 4 k.p.c.).

Podtrzymany zostaje wymóg zgody strony na mediację oraz zakaz kierowania do mediacji spraw rozpoznawanych w postępowaniach upominawczym oraz nakazowym, chyba że doszło do skutecznego wniesienia zarzutów.

Co ciekawe, zgodnie z art. 183(8) § 7 k.p.c. spotkanie informacyjne będzie mógł poprowadzić nie tylko sędzia lub referendarz sądowy, ale także urzędnik sądowy, asystent sędziego lub stały mediator, co efektywnie przełoży się na większą możliwość przeprowadzania takich spotkań i dalszego odciążania pracy orzeczników w sądach.

Przez podpisanie ugody strony wyrażają zgodę na wystąpienie przez każdą ze stron lub mediatora do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie ugody, o czym mediator informuje strony (art. 183(12) § 2(1) k.p.c.).

Wreszcie dodaje się nowy przepis art. 187 § 1(1) k.p.c., w myśl którego, pisząc w pozwie informację o podjęciu próby mediacji, w szczególności powinniśmy zawrzeć tam wskazanie, kiedy i w jaki sposób strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, choć z drugiej strony projekt zaraz dodaje, że niespełnienia wyżej wymienionego wymogu nie uznaje się za brak formalny pozwu uniemożliwiający nadanie mu prawidłowego biegu.

BRAK OBOWIĄZKU INFORMACYJNEGO NA RZECZ ORGANU PODATKOWEGO

Nowy przepis art. 6 ust. 6a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁶ zwolni każdą osobę fizyczną obowiązaną złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości w sytuacji, gdy okolicz-

⁶ Dz.U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.

ności te wynikają z przeniesienia własności nieruchomości zawartego w treści aktu notarialnego, jeżeli przy tym przeniesieniu zaistnieje jedna z dwóch przesłanek⁷. Po pierwsze, zmiana nie ulegną okoliczności mające wpływ na wysokość opodatkowania, a notariusz złoży wypis tego aktu notarialnego właściwemu organowi podatkowemu. Po drugie, jeśli wyżej wymienione okoliczności ulegną zmianie, a notariusz złoży wypis tego aktu notarialnego wraz z oświadczeniem, o którym mowa w nowym art. 92 § 14 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie⁸ właściwemu organowi podatkowemu, tj. wskaże temu organowi okoliczności mające wpływ na wysokość opodatkowania podatkiem od nieruchomości.

Zmiany tych dwóch ustaw są ściśle skorelowane, gdyż nowe przepisy nakładają na notariuszy obowiązek pouczenia o możliwości złożenia wypisu aktu organowi lub wskazanego oświadczenia przez samego notariusza w przypadkach, gdy akt notarialny zawiera w swej treści przeniesienie własności nieruchomości oraz przynajmniej jednym z podmiotów biorących udział w tym akcie jest osoba fizyczna⁹.

ROZSZERZENIE KATALOGU KOSZTÓW W ZAKRESIE ULGI „B+R”

Zmianą na korzyść przedsiębiorców na gruncie ustawy o CIT¹⁰ będzie dodanie nowych kategorii kosztów kwalifikowanych do przepisu art. 18d ust. 2 wyżej wymienionej ustawy. Chodzi tutaj o koszty przeglądów, konserwacji oraz kalibracji aparatury naukowo-badawczej oraz o koszty specjalistycznego transportu towarów, w szczególności próbek krwi pobranych w trakcie badania klinicznego, próbek badawczych lub odczynników. W obydwu przypadkach zakup usługi nie może wynikać z umowy zawartej między podmiotem powiązany a podatnikiem, a usługi mają być wykorzystywane wyłącznie w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej¹¹. Kwoty tych kosztów nie mogą przekroczyć 100%¹². Symetryczna zmiana zachodzi również na gruncie ustawy o PIT¹³.

MAŁY ZUS PLUS

Projekt doprecyzowuje tzw. Mały ZUS Plus, gdyż usuwa kontrowersyjny pkt 6 z treści przepisu art. 18c ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹⁴. Jak wskazuje się w uzasadnieniu projektu, chodzi o powrót do pierwotnych intencji ustawodawcy, tj. o to, że po korzystaniu z obniżonych składek na ubezpieczenia społeczne przez 36 miesięcy następuje okres swoistej „karencji” o długości 24 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, w trakcie której przedsiębiorca jest oskładkowany zgodnie z zasadami ogólnymi¹⁵. W praktyce bowiem projektodawca dostrzegł problem interpretacji tych przepisów w taki spo-

sób, że de facto wydłużał ten okres o jeden rok¹⁶. Doprecyzowanie okresu liczenia 36 miesięcy kalendarzowych oraz „pierwszych” i „dalszych” 60 miesięcy w nowych przepisach art. 18c ust. 11a i ust. 11b ustawy¹⁷ ma umożliwić realny powrót do tego rozwiązania po 24 miesiącach oczekiwania dla każdego przedsiębiorcy, który spełnia jednocześnie pozostałe warunki¹⁸.

Fot. Adobe Stock

ZMIANY W PRAWIE BANKOWYM

W zakresie prawa bankowego¹⁹ projekt umożliwi prowadzenie rachunku wspólnego także dla kilku funduszy inwestycyjnych (nowy art. 51 p.b.)²⁰. A ponadto banki będą mogły²¹, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania także instytucjom finansowym, których podstawowa działalność polega na udostępnianiu składników majątkowych na podstawie umowy leasingu lub świadczeniu usług faktoringowych oraz podmiotom, których podstawowa działalność polega na udostępnianiu składników majątkowych na podstawie umowy leasingu, informacji stanowiących odpowiednio tajemnicę bankową oraz informacji udostępnionych przez te instytucje i podmioty, w zakresie niezbędnym do oceny zdolności klienta do spłaty zobowiązań z tytułu umowy leasingu lub umowy o świadczenie usług faktoringowych.

PODSUMOWANIE

Prace nad projektem zakończył już Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji²². Uszczuplanie nadprodukcji prawa, zwłaszcza mające na celu podnoszenie efektywności postępowań i zadań, które państwo realizuje poprzez pracę sądów i urzędów, to słuszny kierunek, którego oby było więcej w naszych dziennikach ustaw. ■

⁷ Art. 6 projektu, *ibidem*.

⁸ Dz.U. z 2024 r. poz. 1001.

⁹ Art. 7 projektu, *ibidem*.

¹⁰ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2805 z późn. zm.).

¹¹ Art. 9 projektu.

¹² *Ibidem*.

¹³ Art. 8 projektu.

¹⁴ Dz.U. z 2024 r. poz. 497 z późn. zm.

¹⁵ Uzasadnienie, s. 39–40.

¹⁶ *Ibidem*.

¹⁷ Art. 14 projektu.

¹⁸ Por. uzasadnienie, s. 39–40.

¹⁹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2488 z późn. zm.), dalej: p.b.

²⁰ Art. 13 projektu.

²¹ Art. 105 ust. 4 pkt 7 p.b., *ibidem*.

²² <https://legislacja.gov.pl/projekt/12383815/katalog/13050490#13050490> [dostęp: 11 listopada 2024 r.].

JAK ZAŁOŻYĆ SKRZYNKĘ DO E-DORĘCZEŃ?

Niezależnie od ostatecznego terminu wejścia w życie rozwiązań z zakresu e-Doręczeń dla pełnomocników obowiązek posiadania skrzynki do e-Doręczeń nas nie ominie. Lepiej założyć ją wcześniej, niż robić to w pośpiechu.

W tym artykule po prostu opowiem, „gdzie poklikać”, żeby spełnić swój potencjalny obowiązek jako radca prawny.

TOMASZ PALAK

radca prawny, prelegent, autor artykułów na www.tomaszpalak.pl i w prasie, wykładowca WSB, WSAiB, WSEi i UTH
Fot. Grzegorz Giziński

Od czego zatem zacząć? Od odwiedzenia strony, która pozwala założyć skrzynkę do e-Doręczeń. Jest ona oczywiście umieszczona w domenie „krajowej”, a dokładniej pod adresem <https://www.gov.pl/web/gov/uzyskaj-adres-do-e-doreczen-u-publicznego-dostawcy-uslugi-e-doreczen>. Zakładanie skrzynki sprowadza się do odpowiedzi na umieszczone tam pytania, a do rozpoczęcia trzeba oczywiście nacisnąć „START”.

SKŁADANIE WNIOSKU

W pierwszej kolejności należy oczywiście wybrać, w jakiej roli się występuje. Naturalnie dla radcy prawnego prawidłową opcją będzie „druga od dołu”.

Uzyskaj adres do e-Doręczeń u publicznego dostawcy usługi

Dla kogo będzie zakładany adres do e-Doręczeń?

Dla obywatela (osoby fizycznej)
 Dla przedsiębiorcy
 Dla urzędu
 Dla osoby wykonującej zawód zaufania publicznego
 Dla podmiotu niepublicznego

Poprzez kliknięcie w kolejny niebieski guzik rozpoczynamy wnioskowanie, czyli „złoż wniosek”.

Teraz należy się zalogować. Ja wybrałem chyba najpopularniejszą drogę, czyli profil zaufany – jego też nieraz używamy do logowania do Portalu Sądowego czy systemu Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej. Takie logowanie będzie także stosować w dalszych skrinach.

Można zatem wybrać profil, choć – jak widać – w grę wchodzi również między innymi mObywatel.

Zaloguj się do usługi

Ostatnio wybrany sposób logowania

Profil zaufany
 Użyj loginu i hasła lub bankowości elektronicznej

Pozostałe sposoby logowania

Aplikacja mObywatel Polecany
 Skanuj kod QR za pomocą aplikacji mObywatel

Bankowość elektroniczna
 Zaloguj się za pomocą bankowości elektronicznej

e-Dowód
 Użyj aplikacji mobilnej lub komputera z czytnikiem

USE eID
 Use your National eID to access online services

Dalej uzupełniamy właściwe dane. Nie jest wykluczone również przepisywanie kodów z SMS-a itp., ale zakładam, że z tym można poradzić sobie bez mojej pomocy i tego artykułu.

Od tego momentu strona zaczyna prowadzić nas przez wypełnianie wniosku. O ile nie tworzymy profilu, wyręczając kogoś innego czy na przykład w imieniu urzędu – wybieramy opcję „dla siebie”.

Ponownie – w sumie w pewnym sensie już tego dokonaliśmy – potwierdzamy opcję zawód zaufania.

Wnioski o utworzenie adresu i skrzynki do doręczeń elektronicznych

Dla kogo zgłaszasz wniosek?

Dla siebie
 Dla innej osoby lub podmiotu

Dla kogo będzie zakładany adres do e-Doręczeń?

Dla obywatela (osoby fizycznej)
 Dla osoby wykonującej zawód zaufania publicznego
 Dla komornika

Oczywiście zamazałem na skrinie własny PESEL, choć pewnie dałoby się go znaleźć w KRS. Kluczowe na tym skrinie jest jednak co innego – to właśnie jest moment, w którym wybieramy „radca prawny”. I podajemy e-mail – sugeruję podać taki, którego faktycznie używamy. W przeciwnym wypadku jest ryzyko, że jakaś komunikacja nas jednak ominie.

Wniosek o utworzenie adresu i skrzynki do doręczeń elektronicznych dla zawodów zaufania publicznego

1 Dane wnioskodawcy 2 Dane administratora 3 Podgląd

Twoje dane

Imię
Tomasz

Nazwisko
Palak

Numer PESEL
[maskowane]

Zawód *
Radca prawny

Adres e-mail

Adres e-mail *
Wpisz adres e-mail

Powiadź adres e-mail *
Wpisz adres e-mail

Podobną radę mam, gdy podajemy zamiast e-maila adres fizyczny. Nie pozwólmy, by coś nas ominęło – najlepiej podać po prostu „kancelaryjny”.

Osobiście nie skorzystałem z tej możliwości, ale w tym kroku jest ewentualnie czas na dodanie do skrzynki kogoś innego. Zapewne jest to opcja przydatna w większych organizacjach.

Wniosek o utworzenie adresu i skrzynki do doręczeń elektronicznych dla zawodów zaufania publicznego

1 Dane wnioskodawcy 2 Dane administratora 3 Podgląd

Dane administratora

Jako właściciel skrzynki jesteś jej administratorem. Oprócz Ciebie skrzynką może zarządzać także inna osoba – możesz ją tu wskazać jako administratora.

+ Dodaj kolejnego administratora

ⓘ Za chwilę przejdziesz do usługi e-podpis. Tam sprawdzisz i podpiszesz swój wniosek. Możesz to zrobić za pomocą podpisu zaufanego, osobistego lub kwalifikowanego.

Wstecz Dalej

W tym momencie pojawia się przed nami klauzula informacyjna o przetwarzaniu danych. Nie zawiera raczej niczego, czego jako radcowie byśmy się nie spodziewali.

Po zaakceptowaniu RODO powinien pojawić się przed nami wypełniony wniosek. Warto jeszcze raz na niego spojrzeć dla pewności, choć naturalnie jesteśmy już bliżej końca procedury.

e-podpis

Wniosek o utworzenie adresu i skrzynki do doręczeń elektronicznych dla zawodów zaufania publicznego

Urząd, który przyjmie wniosek

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

Adres do e-Doręczeń

Dane osoby składającej wniosek

Imię: Tomasz

Nazwisko: Palak

Po analizie możemy już nacisnąć „podpisz i wyślij”.

I ponownie, wybrałem najpopularniejszą możliwość, czyli podpisanie przez profil zaufany.

Wobec tego w oknie wyboru wybrałem właśnie tę opcję. Wiązało się to oczywiście z przepisaniem kodu z SMS-a.

Możemy w tym momencie przekonać się, że wniosek już przeszedł. Warto więc sprawdzić wiadomość w podanej chwili wcześniej skrzynce mailowej.

Zgodnie z nią system potwierdza złożenie wniosku – teraz oczekujemy na potwierdzenie utworzenia adresu do e-Doręczeń.

A zatem od tej chwili sprawa przestaje być zależna od nas – czekamy na akceptację wniosku. Trudno ocenić, ile czasu to potrwa, zwłaszcza w przeddzień terminu wejścia w życie nowych przepisów... Zachęcam zatem, by temat nie odkładać na ostatnią chwilę.

AKTYWOWANIE SKRZYNKI

Gdy skrzynka zostanie nam założona – należy ją aktywować. To powinno pójść sprawniej, z pewnością ma mieć mniej kroków. Oto one.

Lista naszych skrzynek jest dostępna pod adresem <https://edroeczenia.gov.pl/>. Co więcej, zapewne otrzymując e-mail o aktywowaniu konta, dostaniemy w nim również link do dalszych kroków. Po uruchomieniu strony pojawi się lista posiadanych skrzynek – proszę nie koncentrować się na ewentualnie posiadanych innych w rodzaju ePUAP, interesuje nas powstanie nowej.

Twoje skrzynki

Bezpiecznie wysyłaj i odbieraj korespondencję ze swoich skrzynek.

Osobista

Nie masz osobistej skrzynki?
Jeśli chcesz założyć taką skrzynkę:
Złóż wniosek

Tomasz Palak
ePUAP
Przejdź do skrzynki

Służbowa

Zresztą, jak widać, to są skrzynki „osobiste” – dla nas w tej chwili jako profesjonalnych pełnomocników kluczowa jest skrzynka „służbowa”, gdzie po prostu należy uruchomić jej aktywację guzikiem.

Należy dwukrotnie wpisać adres e-mail i zapoznać się z regulaminem. A następnie zaznaczyć uprzedzający nas o „konsekwencjach” posiadania skrzynki komunikat.

Potwierdzając logowanie, należy naturalnie przepisać kod SMS otrzymany na podany numer.

To powinien być ostatni krok. Przed nami pojawi się nowo aktywowana skrzynka. Zapewne z początku będzie pusta, ale to może się z czasem zmieniać.

Cały proces – choć może wydawać się przez swą długość skomplikowany – w rzeczywistości jest dość prosty i intuicyjny. Mam nadzieję, że instrukcja zawarta w tym artykule uczyniła go tym prostszym. Zapraszam do zakładania swoich skrzynek! ■

AKTYWNOŚĆ CCBE WE WRZEŚNIU, PAŹDZIERNIKU I LISTOPADZIE – O CZYM RADCOWIE WIEDZIEĆ POWINNI?

W tym roku obchodzimy 20. rocznicę pełnego członkostwa Polski w Radzie Adwokatury i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE). Polską delegację do CCBE tworzą Krajowa Izba Radców Prawnych oraz Naczelna Rada Adwokacka. Oba samorządy przewodniczą delegacji rotacyjnie, współdziałając i uzgadniając stanowisko Polski. Od 1 stycznia 2024 r. polskiej delegacji przewodniczy samorząd radców prawnych.

KOMITET AML CCBE

Podczas posiedzenia 10 października komitet wysłuchał prezentacji przedstawicieli Financial Action Task Force (FATF), dotyczącej ich pracy i planów w kontekście przeglądu FATF Horizontal Review on Gatekeepers oraz kwestii beneficjentów rzeczywistych. FATF planuje ściślejszą współpracę z sektorem prywatnym, w tym także w zakresie szkoleń. Wśród ekspertów panowała jednomyślność, że CCBE powinno kontynuować współpracę z FATF, aby aktywnie angażować się w te prace.

Z kolei przedstawiciel Europolu omówił nowy obszar działania w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego w zakresie wywiadu finansowego, dotyczący profesjonalnych pośredników. Europol planuje kontynuować dialog i współpracę z CCBE w miarę rozwoju tego obszaru, uwzględniając uwagi CCBE oraz informując o dalszych możliwościach współpracy. Komisja wyraziła zgodę na pogłębienie tej współpracy, uznając, że prace dotyczące typologii i przypadków naruszeń są niezwykle istotne dla radców prawnych i adwokatów, aby lepiej identyfikować ryzyka oraz rozumieć, jak przestępcy mogą próbować wykorzystywać prawników.

KOMITET DS. SZKOLENIA ZAWODOWEGO

Członkowie komitetu z ramienia KIRP przygotowali i przestali odpowiedzi do kwestionariusza niezbędne do przygotowania przez Komisję Europejską kolejnej Europejskiej Strategii Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości.

Polscy członkowie komitetu przedstawili również propozycję zorganizowania konferencji poświęconej sprawom programu i metod dydaktycznych w ramach aplikacji adwokackich i radcowskich w państwach członkowskich CCBE. Wcześniej ten temat był przedmiotem ankiety zainicjowanej przez czeską izbę adwokacką, w której wzięli udział również polscy eksperci komitetu.

KOMITET PRAW CZŁOWIEKA I STAŁA DELEGACJA CCBE PRZY ETPC (PD STRAS)

Zgodnie z wnioskiem polskiej delegacji do CCBE, przedstawionym podczas Komitetu Stałego CCBE w Brukseli 4 października w sprawie przystąpienia przez CCBE do toczącej się przed ETPC sprawy o sygnaturze 27830/23 Brejza i inni prze-

ciwko Polsce (dotyczącej wykorzystania przez polskie władze oprogramowania Pegasus), CCBE podjęła decyzję o przystąpieniu do tej sprawy w charakterze *amicus curiae*.

Ponadto 18 października odbyło się w MSZ spotkanie podsumowujące proces wyboru kandydatów na stanowisko sędziego do ETPC. W zespole konkursowym, na którego czele stanął prof. Marek Safjan (sędzia TSUE i TK w stanie spoczynku), brała udział jako przedstawicielka naszego samorządu mec. Maria Witkowska z OIRP w Gdańsku. Merytoryczna i dobrze zorganizowana praca zespołu pozwoliła na sprawny wybór obiektywnie trzech najlepszych kandydatów, którzy zostali zaakceptowani przez komisję Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy jako spełniający wszystkie wymogi powołania na stanowisko sędziego ETPC. Ostatecznie polskim sędzią do ETPC została sędzia Anna Adamska-Gallant, która razem z pozostałymi dwoma kandydatami uczestniczyła wcześniej w publicznym wysłuchaniu, zorganizowanym w Senacie RP.

Podczas spotkania w MSZ w imieniu KIRP pozytywnie oceniliśmy procedurę konkursową, podziękowaliśmy organizatorom za pomysł włączenia do zespołu przedstawiciela naszego samorządu i zasugerowaliśmy udział samorządu radcowskiego w innych tego typu postępowaniach.

KOMITET DS. MIGRACJI

Agenda ostatniego posiedzenia komitetu obejmowała zagadnienia związane z Nowym Paktem Migracyjnym, dyrektywą tzw. powrotową (dyrektywa 2008/115/WE), dyskusję na temat propozycji zmian dyrektywy w sprawie ułatwiania nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (dyrektywa Rady 2002/90/WE). Dialog uczestników skupił się w głównej mierze wokół kwestii wdrażania w państwach członkowskich Nowego Paktu Migracyjnego. Przedmiotem wielu uwag była kwestia zmian w formule doradztwa prawnego. Należy przypomnieć, że jednym z głównych elementów paktu jest nowa regulacja dotycząca ustanowienia wspólnej procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii (rozporządzenie PE i Rady nr 2024/1348). Akt ten przewiduje nowe uprawnienie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, a mianowicie wspomniane darmowe doradztwo prawne już na etapie procedury administracyjnej, o której mowa w rozdziale III

tegoż dokumentu. Kwestia ta jest istotna z perspektywy samorządów prawniczych, albowiem państwa członkowskie będą musiały zorganizować mechanizm korzystania z tego uprawnienia na etapie wcześniejszym, niż przewidują to obecne przepisy – tj. już na etapie składania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Przy czym istotne wątpliwości powstają przy ocenie zakresu doradztwa w rozumieniu rozporządzenia, albowiem akt rozróżnia pojęcie doradztwa od zastępstwa prawnego.

STAŁA DELEGACJA CCBE DO TSUE, SUE I SĄDU EFTA

W wyroku wydanym 2 października 2024 r. w sprawie T-797/22, dotyczącej zakazu świadczenia usług doradztwa prawnego na rzecz rządu Rosji i podmiotów z siedzibą w Rosji, wprowadzonego przez rozporządzenia „sankcyjne” Rady, które zostały zaskarżone przez flamandzką izbę adwokacką w Brukseli („izba adwokacka”), Sąd UE w składzie Wielkiej Izby odpowiedział na pytanie, czy łączne zastosowanie art. 7 i 47 Karty praw podstawowych („karta”) może ustanawiać podstawę dla istnienia „podstawowego prawa dostępu do adwokata/radcy prawnego” również w sytuacjach niemających żadnego związku z postępowaniem sądowym.

Powołując się na Europejską konwencję praw człowieka („EKPC”), orzecznictwo ETPC i wcześniejsze orzeczenia TSUE, Sąd UE wskazał, że prawo do rzetelnego procesu sądowego obejmuje w szczególności prawo do obrony, zasadę równości broni, prawo dostępu do sądów oraz prawo dostępu do adwokata, zarówno w sprawach cywilnych, jak i karnych. Jednocześnie zauważył, że art. 47 karty jest zatytułowany „Prawo do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu”. Akapit trzeci tego artykułu przewiduje pomoc prawną mającą na celu „zapewnieni[e] skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości”. W tym kontekście możliwość uzyskania porady prawnej oraz skorzystania z pomocy obrońcy i przedstawiciela, przewidziana w akapicie drugim tego artykułu, może zostać uznana tylko wtedy, gdy istnieje związek z postępowaniem sądowym.

Sąd uznał szerszą rolę adwokatów i radców prawnych, mających za zadanie zapewnianie, przy zachowaniu całkowitej niezależności i w nadrzędnym interesie wymiaru sprawiedliwości, obsługi prawnej, której potrzebuje klient. Trybunał orzekł również, że o ile zadanie polegające na reprezentowaniu przez adwokata musi być wykonywane w interesie należytego sprawowania wymiaru sprawiedliwości, o tyle celem tego zadania jest przede wszystkim jak najlepsza ochrona i obrona interesów mocodawcy, tak aby umożliwić mu skorzystanie z prawa do skutecznego środka prawnego.

Z kolei art. 7 karty, w odróżnieniu od jej art. 47, nie ma na celu ochrony prawa do skutecznego środka prawnego, lecz ochronę życia prywatnego każdej osoby, w szczególności komunikowania się, niezależnie od jakiegokolwiek związku z postępowaniem sądowym. W tym względzie ETPC uznał, że ochrona tajemnicy zawodowej wynikająca z art. 8 EKPC, którego odpowiednikiem jest art. 7 karty, rozciąga się na

czynności doradztwa prawnego w ogólności, niezależnie od istnienia sporu. Podobnie TSUE wyraźnie orzekł, że osoby, które konsultują się z adwokatem, powinny „zasadnie oczekiwać, że ich adwokat bez ich zgody nie ujawni nikomu, że się z nim konsultują”, chyba że zachodzą wyjątkowe sytuacje.

Sąd UE podkreślił jednak, że z orzecznictwa ETPC lub TSUE nie można wywieść, że rodzaje ochrony zagwarantowane w art. 7 i 47 karty, rozpatrywane odrębnie lub łącznie, mogą uzasadniać istnienie podstawowego prawa każdej osoby do dostępu do adwokata i skorzystania z jego porad poza aktualnym lub prawdopodobnym kontekstem spornym. Zdaniem Sądu UE skarżąca nie wykazała, że takie prawo wynika z tradycji konstytucyjnych wspólnych państw członkowskim. W konsekwencji oddalił on skargę izby adwokackiej, której przysługuje jeszcze odwołanie do TSUE.

Z powyższego wynika, że podstawowe prawo dostępu do adwokata i korzystania z jego porad, ustanowione w art. 47 karty, istnieje jedynie wówczas, gdy występuje związek z postępowaniem sądowym, niezależnie od tego, czy takie postępowanie zostało już wszczęte, czy też można zapobiec jego wszczęciu lub je antycypować na podstawie namacalnych elementów na etapie oceny przez adwokata sytuacji prawnej jego klienta.

SESJA PLENARNA CCBE W BRUKSELI (21–22 LISTOPADA)

W pierwszym dniu obrad delegacje z państw członkowskich wybrały czteroosobowe prezydium i przyjął budżet organizacji na 2025 r., przeprowadziły dyskusję nad nową strategią CCBE oraz przygotowywanymi przepisami, które wpłyną na wykonywanie zawodu adwokata i radcy prawnego, oraz wysłuchały informacji gruzińskiej rady adwokackiej (której status w CCBE został podniesiony z obserwatora na członka stowarzyszonego CCBE) nt. sytuacji w Gruzji po wyborach parlamentarnych i zadań stojących przed gruzińskimi adwokatami w związku z trwającymi w tym kraju protestami. Przyjęto także stanowisko w sprawie ochrony praw osób ubiegających się o azyl w państwach UE.

Doroczną nagrodę dla obrońców praw człowieka zdobyli prawnicy z kliniki prawnej Fundacji Panzi, pomagającej ofiarom przemocy seksualnej w trwającym konflikcie zbrojnym w Demokratycznej Republice Konga.

W drugim dniu delegacje przeniósł się do Parlamentu Europejskiego, gdzie podczas debaty zatytułowanej „Wymiar sprawiedliwości w zmieniającej się Europie” wystąpili m.in. wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej Věra Jourová, Prezes SUE Marc van der Woude oraz sędzia ETPC Ioannis Ktistakis.

Przemysław Kamil Rosiak

Artykuł powstał we współpracy z radcami prawnymi – członkami ww. komitetów CCBE: Magdaleną Bartosiewicz, Agnieszką Sołtys, Bartoszem Szolcem-Nartowskim i Jakubem Ławniczakiem. ■

OSIEROCONY KLIENT

Zdarza się, że sprawa klienta jest prowadzona, szczególnie gdy jest nietypowa lub skomplikowana, przez kilku radców prawnych w ramach wieloosobowej struktury zawodowej lub też prowadzący ją radca prawny korzysta z cudzych zasobów. W grę mogą wchodzić wspólne wykonywanie zawodu w spółce oraz współpraca zawodowa – ze spółką lub kancelarią innego radcy prawnego (wspólna obsługa klienta, zastępstwo bezpośrednio lub pośrednio), w ramach uczestnictwa w sieci zawodowej lub wspólnoty biurowej, zastępstwa przez aplikanta radcowskiego. Co będzie z klientem, jeżeli radca prawny odejdzie z takiej struktury lub jej członkowie rozstaną się (bądź były aplikant podejmie wykonywanie zawodu poza tą strukturą)?

SŁAWOMIR W. CIUPA

radca prawny, Ośrodek Badań,
Studiów i Legislacji KRRP
Fot. Archiwum KIRP

Choć oczywiste jest, że to klient decyduje o tym, kto ma prowadzić jego sprawę, w praktyce mogą wystąpić różne przeszkody ograniczające jego wolę. Dla zapewnienia kontynuacji prowadzenia sprawy prócz woli klienta wymagane jest bowiem uwzględnienie jeszcze kilku czynników, tj.:

- braku konfliktu interesów,
- zmiany formy wykonywania zawodu lub roli zawodowej,
- zachowania lojalności wobec klienta i kolegów,
- zapewnienia prawidłowej podstawy wykonywania czynności zawodowych,
- posiadania odpowiednich zasobów, w tym wiedzy i doświadczenia zawodowego.

KONFLIKT INTERESÓW

Po odejściu ze struktury radca prawny dotychczas prowadzący sprawę musi zbadać portfel klientów pod kątem tego, czy przy kontynuacji sprawy w nowej sytuacji zawodowej nie wystąpi konflikt interesów. W badaniu należy uwzględnić klientów innych radców prawnych, z którymi radca prawny zaczął wspólnie wykonywać zawód (art. 26a Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, dalej: KERP), oraz innych nowych klientów – czy nie są przeciwnikami jego starego klienta, czy może wykorzystać wiedzę uzyskaną od starego klienta, dając im nieuzasadnioną przewagę (art. 26 ust. 1 i art. 28–29 KERP).

Jeżeli odejścia lub rozstania zawodowe są powiązane ze zmianą formy wykonywania zawodu lub roli zawodowej, może to być przeszkodą w kontynuacji prowadzenia sprawy.

Zatrudnienie radcy prawnego w stosunku pracy uniemożliwia świadczenie pomocy prawnej w tej formie na rzecz innej osoby niż pracodawca lub dalsze pełnienie funkcji obrońcy (art. 8 ust. 1 i 6 ustawy o radcach prawnych, dalej: u.r.p.).

Po zakończeniu współpracy obowiązuje zachowanie lojalności wobec klienta oraz kolegów z wieloosobowej struktury, z którymi uprzednio radca współpracował przy prowadzeniu sprawy – a w razie ich kolizji – danie pierwszeństwa interesowi klienta (art. 9, art. 50 ust. 1 i 2 KERP). Zachowanie lojalności wobec klienta wymaga więc poszanowania jego interesu i autonomii oraz jego samodzielności przy podejmowaniu ostatecznej decyzji co do kontynuacji sprawy. Nie wolno więc radcy podejmować czynności zmierzających do pozbawienia kolegów zatrudnienia lub utraty klienta, co nie znaczy, że zakazane jest pozyskiwanie klienta w celu kontynuacji zlecenia (art. 50 ust. 3 KERP). Musi ono być jednak zgodne z prawem, dobrymi obyczajami, godnością zawodu i zasadami KERP (art. 11, art. 33–34, art. 36 ust. 6). Oznacza to, że kontynuacja zlecenia po zakończeniu współpracy radców prawnych, w tym pozyskiwanie klienta w tym celu, podlega dodatkowej ocenie ze względu na lojalność wobec kolegów. Jej podstawą jest wzajemny szacunek, poczucie zawodowej wspólnoty oraz uczciwość i rzetelność w konkurencji o zlecenie.

LOJALNOŚĆ WOBEC KLIENTA ORAZ KOLEGÓW

Radca prawny, chcąc dalej prowadzić sprawę klienta, musi zapewnić prawidłową podstawę prawną wykonywania czynności zawodowych, tj. zawrzeć z nim umowę. Jest to istotne, jeżeli dotychczas działał bez umowy czy tylko na podstawie pełnomocnictwa klienta (art. 43 ust. 1 KERP). Wieloosobowym strukturom towarzyszą bowiem różne konfiguracje podstawy prawnej wykonywanych na rzecz klienta czynności zawodowych. Choć regułą jest zawarcie przez radcę prawnego umowy bezpośrednio z klientem (konfiguracja umowna dwustronna), to mogą występować także konfiguracje umowne:

Fot. Adobe Stock

- wielostronne, tj. umowy wielopodmiotowe po stronie radców prawnych wspólnie świadczących pomoc prawną na rzecz klienta,
- trójstronne, tzn. stronami umowy o świadczenie pomocy prawnej są kontrahent (wielosobowa struktura) i klient, którzy umawiają się, że czynności zawodowe będą dokonywane zarówno na rzecz kontrahenta, jak i klienta przez radcę prawnego z tej wielosobowej struktury, który działa (bez umowy z klientem ewentualnie tylko na podstawie pełnomocnictwa klienta) w imieniu i na rzecz kontrahenta wobec klienta (zastępstwo bezpośrednie) lub na rzecz klienta zamiast kontrahenta (zastępstwo pośrednie)¹,
- bezumowne, tzn. działanie przez radcę prawnego (czy zastępującego go aplikanta radcowskiego) na rzecz klienta bez umowy i/lub pełnomocnictwa, szczególnie na podstawie przepisów prawa (art. 61–63 i art. 752 Kodeksu cywilnego, dalej: k.c., ustawy szczególne), w przypadkach pomocy niecierpiącej zwłoki (art. 43 ust. 1 KERP) lub grzecznościowej (art. 47 KERP).

Jeżeli klient chce więc, aby sprawę prowadził dotychczasowy radca prawny, a nie ma z nim zawartej umowy, konieczne może być wypowiedzenie starej i zawarcie nowej umowy. Z tym mogą być związane pewne przeszkody w kontynuowaniu sprawy. Nie chodzi tylko o okres i warunki wypowiedzenia lub rozliczenia finansowe. Choć dopuszczalność zastrzeżenia zakazu konkurencji w umowach z radcami prawnymi jest kwestionowana w orzecznictwie, to kwestia ta nie powinna zostać pominięta i może mieć znaczenie praktyczne. W piśmiennictwie podnosi się bowiem, że jeżeli zakaz konkurencji obejmuje ochronę przed ujawnieniem lub wykorzystaniem poufnych informacji wykraczających poza zakres tajemnicy zawodowej, należy uznać go za uzasadniony i skutecznie zastrzeżony² (por. art. 26 ust. 1 KERP).

¹ Należy pamiętać, że konfiguracja trójstronna odnosi się do spółek z udziałem radców prawnych stanowiących formę wykonywania zawodu (art. 8 ust. 1 u.r.p.), w tym spółek wielodyscyplinarnych (art. 8 ust. 1 u.r.p., art. 4a u.p.a., art. 3 i 4 u.d.p. i art. 5 u.r.p.). Nie odnosi się, z pewnymi wyjątkami, do wykonywania zawodu w formie stosunku pracy lub na podstawie umowy cywilnoprawnej (por. świadczenie pomocy prawnej na podstawie przepisów prawa, art. 43 ust. 3 KERP). Jest to również zakazane w przypadku tzw. podmiotów nieuprawnionych (art. 25a KERP).

² Patrz wyroki SN z: 19 czerwca 2015 r., IV CSK 590/14, 12 kwietnia 2016 r., II PK 73/15. Por.: T. Bakalarz, *Głosa do wyroku SN z 12.04.2026 r., II PK 73/15 (o ważności umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy z radcą prawnym; „Radca Prawny. Zeszyty Naukowe” 2016, nr 4(9))*.

Samo wypowiedzenie przez klienta umowy nie likwiduje jednak problemu, gdy dla wykonywania nowej umowy niezbędne są zasoby zapewniane przez strukturę, z której odszedł radca prawny. W takiej sytuacji nie ma ona obowiązku dalej ich zapewniać i/lub współdziałać z byłym współnikiem lub współpracownikiem, nawet jeżeli życzy sobie tego klient. Powyższy problem i jego rozwiązanie dotyczą także sytuacji, gdy odchodzący radca prawny nie ma w nowej sytuacji zawodowej odpowiedniej wiedzy i doświadczenia do kontynuowania sprawy. Bez zapewnienia tych zasobów kontynuowanie sprawy nie będzie dopuszczalne (art. 12 ust. 2 i art. 47 KERP).

Czy jest więc możliwe, że klient w przypadku zmiany sytuacji zawodowej po stronie radcy prawnego prowadzącego jego sprawę zostanie osierocony, tzn. będzie zmuszony, wbrew swojej woli, zrezygnować z jego pomocy prawnej? Nie jest to wykluczone, jeżeli wystąpią opisane wyżej przeszkody. Nastąpi to niewątpliwie wówczas, gdy dotychczasowy prowadzący będzie musiał odmówić jej udzielenia ze względu na konflikt interesów lub zakazy związane ze zmianą formy wykonywania zawodu lub roli zawodowej. W przypadku pozostałych przeszkód decyduje wola wszystkich zainteresowanych. Nie budzi wątpliwości przypadek, gdy zgadzają się oni, kto będzie kontynuował zlecenie i czy dalej będą współpracować. W przeciwnym razie sytuacja staje się problematyczna i klient też może zostać osierocony. Jednak spory w tym zakresie pomiędzy zainteresowanymi radcami prawnymi nie mogą toczyć się na szkodę klienta. Z punktu widzenia zasad etyki zawodowej budowanie konfliktu wokół kontynuacji zlecenia szkodzi bowiem interesowi klienta. Z tego względu przy wyważaniu lojalności wobec klienta (art. 8 i art. 9 ust. 1 KERP) oraz lojalności wobec kolegów (art. 50 ust. 1–3 KERP) powinna decydować ta pierwsza lojalność. Umożliwia to wypracowanie kompromisowego rozwiązania. Może ono być oparte na kontynuowaniu współpracy na nowych zasadach akceptowanych przez klienta (art. 53 ust. 1 i 2 KERP). Nie jest wykluczone udostępnienie tylko niezbędnych do kontynuacji zlecenia zasobów poprzez koleżeńskie udzielenie pomocy i służenie sobie radą w zakresie, w jakim służy to interesom klienta i nie przekracza granic pomocy grzecznościowej (art. 57 KERP). W ostatecznym razie możliwe jest wycofanie się jednej ze stron z prowadzenia sprawy na uzgodnionych wspólnie warunkach oraz z dokonaniem odpowiedniego rozliczenia finansowego (art. 53 ust. 3 KERP).

SPORY NIE BUDUJĄ ZAUFANIA DO ZAWODU

Podsumowując, przy odejściach lub rozstaniach radców prawnych o tym, kto będzie kontynuować prowadzenie jego sprawy, decyduje klient. Jego autonomia winna zostać uszanowana. W przypadku przeszkód utrudniających realizację jego woli wszystkie zainteresowane kontynuacją strony nie powinny działać wbrew jego interesowi, lecz dawać pierwszeństwo lojalności wobec klienta także, gdy stoi ona w kolizji z lojalnością wobec kolegów. Spory w tym zakresie nie budują zaufania do zawodu ani autorytetu kontynuującego sprawę. Mając na uwadze dobro klienta, należy poszukiwać odpowiedniego rozwiązania we współpracy na nowych zasadach albo tylko na udostępnieniu odpowiednich zasobów lub w rozliczeniu finansowym. ■

Fot. Adobe Stock

STAWKA PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI WYNAJĘTEJ NA CELE MIESZKANIOWE

Budynki mieszkalne i ich części, przeznaczone do najmu w ramach działalności gospodarczej, jeśli służą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych najemców, nie podlegają wyższej stawce podatku od nieruchomości, przewidzianej dla działalności gospodarczej – stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w jednej z czterech uchwał podjętych w październiku (III FPS 2/24).

WIESŁAWA MOCYDŁOWSKA

redaktor, wykładowca, specjalistka od rachunkowości i podatków
Fot. Archiwum W. Moczydłowskiej

Październik zaowocował wydaniem aż czterech uchwał przez Izbę Finansową Naczelnego Sądu Administracyjnego. Jedną z nich dotyczyła podatku od nieruchomości. Problem w tym, że stawka tego podatku dla budynków i mieszkań zajętych na działalność gospodarczą jest niemal 30-krotnie wyższa od tych zajętych na potrzeby mieszkaniowe, dlatego rozstrzygnięcie, jakiego dokonał NSA w podjętej uchwale, ma istotne znaczenie. O podjęcie uchwały wnioskował do NSA prokurator generalny, opowiadając się za rozstrzygnięciem, aby wszystkie nieruchomości – budynki lub ich części wynajmowane przez przedsiębiorców, były objęte wyższą stawką podatku od nieruchomości, przewidzianą właśnie dla nieruchomości związanych z działalnością gospodarczą, bez względu na to, komu i na jaki cel wynajmowany jest lokal. W tym zakresie w NSA ukształtowały się dwie przeciwstawne linie orzecznicze i prokurator chciał uchwały popierającej wyższą stawkę w takiej sytuacji. Do sprawy przyłączyli się jednak Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców. Przedstawiciele obydwu rzeczników

postulowali o podjęcie uchwały przeciwnej do wniosku prokuratora, korzystnej dla najemców i wynajmujących.

21 października br. NSA podjął uchwałę, stwierdzając, że budynki sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków w rozumieniu art. 21 ust. 1 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne jako mieszkalne, przeznaczone do najmu w ramach prowadzonej przez podatnika podatku od nieruchomości (wynajmującego) działalności gospodarczej, w takiej części, w jakiej służą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych najemców, należy traktować jako budynki mieszkalne lub ich części, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (uchwała III FPS 2/24).

Uchwała ta oznacza, że jeśli firma będąca właścicielem mieszkania wynajmuje je osobie fizycznej, która w nim zamieszka, to takie mieszkanie objęte jest niższą stawką podatku od nieruchomości, a nie tą 30 razy wyższą, przewidzianą dla działalności gospodarczej. NSA przypomniał, że w wyroku z 24 lutego 2021 r. w sprawie SK 39/19 Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych jest niezgodny z Konstytucją RP. Zdaniem NSA po wydaniu tego wyroku jasne stało się, że sam fakt posiadania nieruchomości przez przedsiębiorcę bez względu na jego status i podmiot organizacyjno-prawny nie jest wystarczający do uznania związku tej nieruchomości z działalnością gospodarczą. Pojawił się natomiast problem doprecyzowania, co należy rozumieć przez związanie z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Trybunał nie doprecyzował znaczenia tych pojęć, ale uczynił to sądy administracyjne w wielu orzeczeniach. NSA podkreślił, że również zwrot zajęcie na prowadzenie działalności gospodarczej nie został zdefiniowany przez ustawodawcę i należy jego rozumienia poszukiwać w orzecznictwie. Wskazał, że należy zawsze oceniać charakter czynności realizowanych w samym budynku lub w jego części. Według NSA przez zwrot zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej należy rozumieć okoliczność wykorzystywania całości lub części na prowadzenie tej działalności, to jest prowadzenie w tej części budynku tej działalności. Chodzi tu o sytuacje, w których w lokalu realizowane są przez podatnika albo przez najemcę podatnika działania mające przesłanki umożliwiające uznanie takiej aktywności za działalność gospodarczą.

NSA odniósł się do kwestii tzw. pustostanów. Podkreślił, że w sytuacjach, kiedy mamy do czynienia z zakupowaniem przez przedsiębiorcę wielu lokali mieszkalnych i niewynajmowanie ich na cele mieszkaniowe tylko utrzymywanie w celach inwestycyjnych, nie można mówić o wykorzystywaniu ich na cele mieszkalne. Należy uznać je za związane z działalnością gospodarczą i opodatkować wyższą stawką podatku od nieruchomości. Istotne jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych, niezależnie od tego, kto je realizuje. Sam ten fakt uprawnia do tego, żeby mogła być zastosowana niższa stawka podatku.

PODATNICY I PŁATNICY MAJĄ PRZESTRZEGAĆ UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH W JĘZYKU ANGIELSKIM

Kolejną sprawą, jaką zajmował się NSA, była kwestia tzw. podatku u źródła. Polscy przedsiębiorcy jako płatnicy często muszą pobierać taki podatek i stosować umowy międzynarodowe. Okazuje się, że znajomość ich w wersji polskiej nie wystarczy, a błąd w ich tłumaczeniu obciąża płatnika przedsiębiorcę.

NSA po rozpoznaniu skargi kasacyjnej naczelnika urzędu celno-skarbowego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z 19 maja 2021 r. (I SA/Sz 820/20) uznał, że w orzecznictwie są dwa przeciwstawne poglądy, zagadnienie budzi poważne wątpliwości i należy je przedstawić składowi siedmiu sędziów NSA.

28 października br. NSA w siedmioosobowym składzie, odpowiadając na zadane pytanie, podjął następującą uchwałę: określona w art. 30 konwencji zasada rozstrzygnięcia rozbieżności przy interpretacji jej przepisów w oparciu o tekst w języku angielskim zobowiązuje polskiego płatnika do zastosowania się do treści art. 11 ust. 1 i ust. 2 tej konwencji w wersji w języku angielskim niezależnie od sprostowania błędu w tym przepisie w tekście w języku polskim mocą obwieszczenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 20 listopada 2017 r. o sprostowaniu błędu (Dz.U. poz. 2177) – uchwała II FPS 1/24.

Zdaniem NSA w przypadku rozbieżności przy interpretacji takich umów rozstrzygający jest tekst w wersji angielskiej, ponieważ norma prawna wynikająca z art. 30 konwencji nie jest adresowana wyłącznie do umawiających się państw, ale do wszystkich adresatów stosujących przepisy konwencji polsko-szwedzkiej. Sąd podkreślił, że zgodnie z art. 87 Konstytucji RP źródłami powszechnie obowiązującego prawa są m.in. ratyfikowane umowy międzynarodowe. Artykuł 91 Konstytucji RP

stanowi, że ratyfikowana umowa międzynarodowa po jej ogłoszeniu stanowi część krajowego porządku prawnego i jest bezpośrednio stosowana. Podatnicy i płatnicy podatku mają zatem obowiązek przestrzegać także umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, a w przypadku błędu w ich tłumaczeniu obowiązują ich wersja w języku angielskim.

RYGOR NATYCHMIASTOWEJ WYKONALNOŚCI DECYZJI TYLKO W KOMPETENCJI NACZELNIKÓW US

Kolejną kwestią, jaką zajmował się NSA w poszerzonym, siedmioosobowym składzie w październiku br., była sprawa właściwości organów podatkowych.

28 października br. NSA w składzie siedmiu sędziów podjął uchwałę, zgodnie z którą organem podatkowym właściwym do nadania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji wydanej przez naczelnika urzędu celno-skarbowego jest naczelnik właściwego dla podatnika urzędu skarbowego (II FPS 2/24). Oznacza to, że w przypadku decyzji wydanych przez naczelników urzędów celno-skarbowych inny organ wydaje decyzję, inny orzeka o jej natychmiastowej wykonalności.

Postanowienie nadające rygor natychmiastowej wykonalności decyzji wydanej przez naczelnika urzędu celno-skarbowego może zatem wydać tylko naczelnik urzędu skarbowego właściwy dla strony. Nie ma takiego prawa naczelnik urzędu celno-skarbowego.

KARA PIENIĘŻNA DLA BANKÓW TAKŻE ZA NIETERMINOWOŚĆ

Spór rozpoznawany przez NSA 21 października br. dotyczył kwestii okoliczności upoważniających Szefa Krajowej Administracji Skarbowej do stosowania kar pieniężnych za niewywiązanie się z obowiązków przez banki i inne instytucje obowiążane. Po rozpoznaniu 28 maja 2024 r. skargi kasacyjnej Ministra Finansów od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 lutego 2022 r., III SA/Wa 1411/21, NSA postanowił przedstawić składowi siedmiu sędziów NSA do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości dotyczące art. 119zż § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z tym unormowaniem bank, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa, bank zrzeszający oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, które nie dopełniają obowiązku przekazywania informacji i zestawień, o których mowa w art. 119zp, lub danych, o których mowa w art. 119zs § 2, przekazują je niezgodnie z posiadanymi informacjami, zestawieniami lub danymi, lub zatajają prawdziwe informacje, zestawienia lub dane, podlegają karze pieniężnej.

Siedmioosobowy skład NSA podjął następującą uchwałę: art. 119zż § 1 ordynacji podatkowej stanowi podstawę do nałożenia kary pieniężnej z tytułu niezachowania terminów do przekazania informacji i zestawień, o których mowa w art. 119 § 1 i 2, lub danych, o których mowa w art. 119zs § 2 ordynacji podatkowej (III FPS 1/24). Do uchwały złożone zostało jedno zdanie odrębne. Uchwała oznacza, że nie tylko samo niewywiązanie się z obowiązków nałożonych na banki i inne instytucje przekazywania informacji, ale też ich nieterminowe przekazanie jest objęte sankcją pieniężną. ■

Fot. Adobe Stock

Z PRAC PARLAMENTU

Przegląd najważniejszych zmian w ustawodawstwie ostatnich dwóch miesięcy.

W KOMISJACH

Sejm rozpoczął prace nad poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny (druk sejmowy nr 643), który przewiduje zwiększenie sankcji za naruszenie nietykalności cielesnej żołnierza, funkcjonariusza Policji lub funkcjonariusza Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych do pięciu lat pozbawienia wolności. Zwiększenie kar ma na celu zdaniem wnioskodawców między innymi pełnienie funkcji prewencyjnej, co powinno przyczynić się do zmniejszenia liczby przestępstw związanych z tymi zachowaniami. Projekt przewiduje także objęcie przestępstw, o których mowa w art. 222, art. 223 lub art. 226 Kodeksu karnego, popełnionych przeciwko żołnierzowi, funkcjonariuszowi Policji lub funkcjonariuszowi Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych, szczególnym trybem postępowania, jakim jest postępowanie przyspieszone. Projekt ustawy po przeprowadzeniu pierwszego czytania na posiedzeniu Sejmu został skierowany do Komisji Nadzwyczajnej ds. Zmian w Kodyfikacjach w celu rozpatrzenia. ■

Uzbrojenie przeprowadziła pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 728). Kluczowym założeniem przedłożonej inicjatywy jest wprowadzenie do polskiego porządku prawnego możliwości złożenia tzw. ślepego pozwu. Zgodnie z proponowaną regulacją osoba dotknięta cyberprzemocą z anonimowego lub nieprawdziwego konta mogłaby zgłosić sprawę bezpośrednio do sądu, który z kolei zażądałby od administratora strony ujawnienia numeru IP sprawcy. Administrator strony będący usługodawcą lub przedsiębiorcą telekomunikacyjnym miałby obowiązek dostarczyć wymaganych informacji w terminie siedmiu dni. W razie niewywiązania się z tego obowiązku groziłaby mu kara grzywny w wysokości od 100 tys. zł do 1 mln zł. Postępowanie byłoby umarzone, jeśli usługodawca lub przedsiębiorca telekomunikacyjny nie dostarczyłby wystarczających informacji umożliwiających identyfikację pozwanego lub ich uzyskanie okazałoby się niemożliwe. Projekt przewiduje również zmiany w ustawie o świadczeniu usług drogą elek-

troniczną oraz w prawie komunikacji elektronicznej. Przyjęto, że okres *vacatio legis* wyniesie 12 miesięcy. Projekt ustawy został skierowany do Komisji Nadzwyczajnej ds. Zmian w Kodyfikacjach w celu rozpatrzenia. ■

Sejm zainicjował prace legislacyjne nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (druk nr 762), który ma na celu wprowadzenie nowego uprawnienia dla pracowników będących rodzicami do Kodeksu pracy – w postaci uzupełniającego urlopu macierzyńskiego. Do uzupełniającego urlopu macierzyńskiego będą uprawnieni pracownicy będący rodzicami dzieci urodzonych przed 28. tygodniem ciąży lub z masą urodzeniową nieprzekraczającą 1000 g (tzw. wcześniaków), a także rodzice dzieci urodzonych między 28. a 37. tygodniem ciąży, których masa urodzeniowa przekracza 1000 g. Uprawnienie to obejmie również rodziców dzieci urodzonych po 37.

Fot. Adobe Stock

tygodniu ciąży, pod warunkiem że spełnione zostaną określone kryteria związane z pobytem dziecka w szpitalu. Uzupełniający urlop macierzyński będzie płatny w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku. W związku z proponowanymi zmianami w Kodeksie pracy, które przewidują wprowadzenie uzupełniającego urlopu macierzyńskiego wraz z przystępującym zasiłkiem macierzyńskim, uznano za zasadne, aby analogiczne rozwiązania dotyczyły również świadczenia rodzicielskiego, które pełni rolę odpowiednika zasiłku macierzyńskiego dla osób, które są nieubezpieczone lub niepracujące. Zgodnie z przepisem o wejściu w życie nowe rozwiązania mają zacząć obowiązywać trzy miesiące od dnia wejścia w życie ustawy. ■

WEJŚCIE W ŻYCIE

5 października 2024 r. weszły w życie zmiany przewidziane w tzw. specustawie powodziowej, tj. ustawie z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1473). Nowelizacja wprowadza szereg udogodnień dla osób poszkodowanych przez powódź, z których najważniejsze zostaną omówione poniżej. Zgodnie z nowelizacją osoby poszkodowane przez powódź, które posiadają kredyt mieszkaniowy i czasowo lub trwale utraciły możliwość korzystania z domu lub mieszkania, będą mogły skorzystać z bezwrotnego wsparcia z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców. W ramach tej pomocy państwo pokryje spłatę rat kredytu na okres 12 miesięcy. Nowelizacja przewiduje również przyznanie zasiłku losowego w wysokości 1 tys. zł, który ma wesprzeć potrzeby edukacyjne dzieci poszkodowanych przez powódź, realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne lub uczniów. Wprowadzono także dodatkowy zasiłek opiekuńczy dla rodziców, którzy są zmuszeni do opieki nad dzieckiem z powodu zamknięcia placówki, takiej jak żłobek, lub braku możliwości skorzystania z usług niani. Zgodnie ze zmianami pracownicy poszkodowani w powodzi będą mieli prawo do dodatkowego płatnego urlopu w wymiarze do 20 dni, przeznaczonego na usuwanie skutków żywiołu. Pracodawca, który udzieli takiego urlopu, będzie mógł ubiegać się o zwrot kosztów wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenie społeczne za ten czas z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Gminy z obszarów dotkniętych powodzią otrzymają prawo pierwokupu lokali i budynków mieszkalnych znajdujących się na ich terenie. Zgodnie z art. 27a specustawy nieruchomości nabyte przez gminę, takie jak lokale mieszkalne oraz budynki mieszkalne jednorodzinne, staną się częścią mieszkaniowego zasobu gminy. Dodatkowo wprowadzono pakiet wsparcia związany z mieszkalnictwem. Z Funduszu Dopłat zostanie udzielone bezwrotne wsparcie finansowe osobom poszkodowanym w wyniku powodzi, które pomogą w odbudowie lub naprawie ich mieszkań. ■

Od 1 listopada 2024 r. obowiązują rozwiązania zawarte w ustawie o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 863) wprowadzające tzw. wakacje składkowe, tj. urlop od składek na ubezpieczenia społeczne przez jeden miesiąc w ciągu roku dla najmniejszych firm. Z wakacji składkowych korzystać mogą osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych. Osoby korzystające z wakacji składkowych nadal pozostają uczestnikami systemu ubezpieczeń społecznych, co pozwoli uniknąć negatywnych konsekwencji wynikających z „czasowego wypadnięcia z systemu”, m.in. dla gromadzenia odpowiedniego stażu i kapitału emerytalnego. Korzystający z urlopu od składek zachowują też ciągłość ubezpieczenia chorobowego. Istotnym pozytywnym aspektem wprowadzanych regulacji jest brak koniecz-

ności formalnego zawieszenia własnej działalności w celu skorzystania z miesięcznego zwolnienia z obowiązku składowego. W okresie wakacji składkowych składki mają być finansowane z budżetu państwa w ramach dotacji do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wskazać należy, że powyższe zwolnienia dotyczą przedsiębiorców, którzy pod względem wielkości i skali działalności spełniają warunki zbliżone do definicji mikroprzedsiębiorcy, tj. zatrudniają nie więcej niż dziewięciu pracowników oraz ich roczne przychody nie przekraczają 2 mln euro. ■

6 listopada 2024 r. to początek obowiązywania regulacji zawartych w ustawie o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. poz. 1565), której głównym celem jest implementacja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2118 z dnia 24 listopada 2021 r. zmieniającej dyrektywę 2009/103/WE w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od ta-

Fot. Adobe Stock

kiej odpowiedzialności. Wśród najważniejszych zmienianych przepisów wymienić należy: (1) dostosowanie określeń użytych w ustawie do definicji „ruchu pojazdu” zawartej w ww. dyrektywie, (2) zapewnienie ochrony poszkodowanych lub uprawnionych do odszkodowania w razie niewyptacalności zakładu ubezpieczeń, w odniesieniu do szkód wynikających z wypadków drogowych w państwie członkowskim ich miejsca zamieszkania oraz w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie ich miejsca zamieszkania, (3) zmianę wysokości minimalnych sum gwarancyjnych w obowiązkowym ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz OC rolników. Istotne znaczenie z perspektywy prawa cywilnego będzie miało przede wszystkim wprowadzenie definicji „ruchu pojazdu” oraz „wprowadzenia pojazdu do ruchu” w szczególności pod kątem skutków wprowadzenia tych definicji dla stosowania art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych i obecnej wykładni art. 436 k.c., w tym dla modyfikacji przesłanek i zakresu odszkodowania z tytułu OC posiadacza pojazdu mechanicznego wynikających z utrwalonego orzecznictwa sądów cywilnych. ■

Łukasz Nykiel

Z PRAC OŚRODKA BADAŃ, STUDIÓW I LEGISLACJI KRRP

OBSiL co miesiąc analizuje kilkadziesiąt projektów aktów prawnych i przygotowuje do nich opinie. Poniżej przedstawiamy najważniejsze z nich, przygotowane w okresie wrzesień–październik 2024 r.

■ **Opinia na temat projektu z dnia 9 października 2024 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo restrukturyzacyjne oraz ustawy – Prawo upadłościowe (UC43)**

Opiniowany projekt ma na celu implementację dyrektywy 2019/1023 i wprowadzenie ram restrukturyzacji zapobiegawczej oraz umorzenia długów. Opinia generalnie ocenia wprowadzane zmiany pozytywnie, jednocześnie wskazując na potrzebę dalszej klarowności w zakresie niektórych przepisów, aby zapewnić ich spójność i skuteczność w praktyce.

W opinii podkreślono, że projekt nie adresuje szerszych potrzeb w zakresie poprawy regulacji w zakresie niewypłacalności, a proponowane zmiany nie wymagają modyfikacji systemu teleinformatycznego. Wskazano na potrzebę wprowadzenia regulacji dotyczących wczesnego ostrzegania o niewypłacalności oraz wdrożenia nowych instytucji, takich jak test zaspokojenia wierzycieli, które mają na celu zwiększenie efektywności postępowań restrukturyzacyjnych.

W kontekście szczegółowych regulacji zwrócono uwagę na wątpliwości dotyczące kompletności implementacji dyrektywy. Zauważono, że projekt niejednoznacznie określa zakres autonomii krajowych postępowań restrukturyzacyjnych. Podkreślono, że obligatoryjność testu zaspokojenia w restrukturyzacji, z wyjątkiem mikroprzedsiębiorców, może wprowadzać niepotrzebną biurokrację oraz zwiększać koszty postępowania. Wartość tego testu w kontekście efektywności restrukturyzacji została uznana za ograniczoną, a jego wdrożenie może przyczynić się do dalszego obciążenia przedsiębiorców.

Rekomendacje dotyczące projektu obejmują konieczność precyzyjnego określenia roli nadzorca i zarządcy, aby uniknąć sporów dotyczących kosztów i jakości świadczonych usług. Zwrócono uwagę na potrzebę dalszej analizy, czy proponowane rozwiązania są wystarczające dla zapewnienia skuteczności postępowań restrukturyzacyjnych.

W opinii wskazano, że projekt wprowadza istotne doprecyzowanie zasad ustalania wartości przedmiotu zabezpieczenia, bazując na wartości sumy wierzytelności możliwej do uzyskania w postępowaniu upadłościowym. Podkreślono, że regulacja ta odpowiada postulatowi doktrynalnym, co zwiększa ochronę wierzycieli. Zwrócono uwagę na zmiany w mechanizmie zatwierdzania układu, mające na celu efektywniejsze prowadzenie restrukturyzacji, z uwzględnieniem ochrony wierzycieli uprzywilejowanych.

Zaznaczone zostały także wątpliwości dotyczące regulacji sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia za zgodą wierzyciela, co może nie być spójne z dotychczasowymi przepisami

prawa. Podkreślono, że zmiany dotyczące podziału wierzycieli na kategorie interesów oraz wprowadzenie obligatoryjnych kategorii są korzystne, ale mogą skomplikować procedurę zatwierdzania układu. Zauważono także, że sąd restrukturyzacyjny będzie miał większą kontrolę nad zmianami w układzie, co ma na celu zabezpieczenie interesów wierzycieli.

■ **Stanowisko w sprawie petycji rozpoznanej przed sejmową Komisją Petycji w dniu 17 października 2024 r., dotyczącej wyznaczenia pełnomocnika z urzędu w postępowaniu przed sejmową komisją śledczą**

Ośrodek przedstawił stanowisko do petycji będącej przedmiotem posiedzenia sejmowej Komisji Petycji w dniu 17 października 2024 r. w sprawie zmiany art. 11b ustawy o sejmowej komisji śledczej, która proponuje wprowadzenie możliwości składania wniosków o ustanowienie pełnomocnika z urzędu dla osób wezwanych przed komisję. W stanowisku podniesiono, że brak tej opcji narusza zasadę równości wobec prawa, ponieważ osoby niezamożne nie mogą sobie pozwolić na koszty adwokata lub radcy prawnego. Stwierdzono, że umożliwienie korzystania z pomocy profesjonalnego pełnomocnika jest kluczowe dla efektywnego korzystania z uprawnień podczas przesłuchania, w tym prawa do odmowy odpowiedzi w sytuacjach mogących narazić osobę wezwaną przed komisję na odpowiedzialność karną. W kontekście konstytucyjnym wyrażono pogląd, że postulowana zmiana zasługuje na poważne rozpatrzenie jako istotna dla ochrony interesów osób przesłuchiowanych przez komisję śledczą.

■ **Opinia w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny z dnia 25 marca 2024 r. (UD29)**

Opinia pozytywnie odnosi się do przedstawionych propozycji normatywnych, zaznaczając, że projektowane zmiany harmonizują z aktywnością Krajowej Rady Radców Prawnych, Naczelnej Rady Adwokackiej oraz Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” w ramach Społecznej Komisji Kodyfikacyjnej, której efektem było przygotowanie przed kilkoma laty propozycji zmian Kodeksu karnego, mających na celu zwalczanie mowy nienawiści, zaprezentowanych publicznie w trakcie II Kongresu Prawników Polskich. Dodatkowo w opinii zarekomendowano rozważenie wprowadzenia kwalifikowanego typu zniewagi motywowanej dyskryminacją oraz zmiany w ściganiu przestępstw z nienawiści, w tym umożliwienie instytucjom społecznym wnoszenia subsydiarnego aktu oskarżenia. ■

Anna Lewandowska

O OSOBISTYM KONTAKCIE

O potrzebie osobistego kontaktu nie muszą przekonywać radców prawnych. Zawsze bezpośredni kontakt z klientem jest kluczowy, ponieważ umożliwia nawiązanie więzi opartej na zaufaniu. Osobisty kontakt nie jest kluczowy jednak tylko w relacjach klienckich, lecz ma znaczenie również w miejscu pracy. To także nie jest zaskoczeniem dla radców, lecz intuicja ta znajduje również potwierdzenie w badaniach naukowych.

JAROSŁAW BELDOWSKI

prezes Polskiego Stowarzyszenia
Ekonomicznej Analizy Prawa,
pracownik naukowy Szkoły
Głównej Handlowej
Fot. Archiwum

W jednym z tego rodzaju badań pracownicy Rezerwy Federalnej w Nowym Jorku (odpowiednik oddziału okręgowego Narodowego Banku Polskiego w Warszawie) zbadali, czy bliskość (ang. *proximity*) ma znaczenie dla mentoringu, czyli dzielenia się własnymi doświadczeniami¹. Badacze z banku centralnego USA skoncentrowali się na informatykach i na tym, na ile bliskość młodszych adeptów ze starszymi daje pozytywne rezultaty. W szczególności chodziło o ocenę propozycji rozwiązań informatycznych, jakie młodzi proponowali starszym, i liczbę odpowiedzi, jakie uzy-

Fot. Adobe Stock

skiwali za wykonaną pracę. Z przeprowadzonych obserwacji wynika, że zespoły, które umiejscowione były w jednym budynku i które spotykały się codziennie (to przed pandemią COVID-19!), powodowały, iż młodzi adepci otrzymywali o jedną piątą więcej odpowiedzi niż zespoły rozdzielone w dwóch budynkach. Ponadto starsi koledzy co do zasady wykonywali

więcej zadań, gdy byli obok młodszych kolegów – czyżby za działań efekt rywalizacji i udowodnienia, że „starszy” potrafi więcej? Różnice te jednak zniknęły z chwilą, gdy pandemia zamknęła wszystkich w domach...

Nie znaczy to oczywiście, że przychodzenie do biura codziennie przynosi wyłącznie pozytywne efekty. Byłoby to sprzeczne z badaniami, które wskazują, iż przecież praca zdalna pozwala np. na zaoszczędzenie czasu w dojeździe do pracy, co w wielkich metropoliach nie ma bagatelnego znaczenia! Bliskość nie zawsze powoduje wyłącznie pozytywne efekty, o czym świadczą badania naukowców z Harvard Business

Bliskość to nie tylko kontrola, lecz także przepływ informacji, który w pracy radcy prawnego ma wielkie znaczenie. Nie można jednak zapominać, że bliskość nie stanowi panaceum na wszystko. To swoisty klej, lecz czy spełni swoje zadanie, będzie zależało jeszcze od ludzi.

School². Ci ostatni skoncentrowali się na firmach rozpoczynających działalność, tzw. *start-ups*, które to przypadkowo były przypisywane w przestrzeni wielkiego biura do innych firm, tzn. siedziały niedaleko siebie. Co ciekawe, firmy te wzajemnie przejmowały od siebie stosowane przez nie rozwiązania technologiczne, lecz odległość, jaka je dzieliła, miała kluczowe znaczenie. Jeżeli wynosiła ona ponad 20 metrów, to w istocie tak jakby zespoły urzędowały na różnych piętrach i przepływ wiedzy nie następował w takim zakresie, jak byłyby obok siebie.

To wszystko sprawia, że debaty, jakie toczy się w ramach zaaranżowania biura radcowskiego, nie są wcale oderwane od rzeczywistości. Bliskość to nie tylko kontrola, lecz także przepływ informacji, który w pracy radcy prawnego ma wielkie znaczenie. Nie można jednak zapominać, że bliskość nie stanowi panaceum na wszystko. To swoisty klej, lecz czy spełni swoje zadanie, będzie zależało jeszcze od ludzi. Nie wszyscy potrafią się bowiem dzielić własnym doświadczeniem... ■

¹ Zob. N. Emanuel, E. Harrington, A. Pallais, *The power of proximity of coworker: training for tomorrow or productivity today?*, National Bureau of Economic Research Working Paper 31880, <http://www.nber.org/papers/w31880> [dostęp: 13 listopada 2024 r.]

² Zob. Maria P. Roche, A. Oettl, C. Catalini, *(Co-)working in close proximity: knowledge spillovers and social interactions*, National Bureau of Economic Research Working Paper 30120, <http://www.nber.org/papers/w30120> [dostęp: 13 listopada 2024 r.]

KONIEC ROKU Z PERSPEKTYWY KOTA

Ostatnie dni roku to czas podsumowań i prognoz, również dla naszego, prawniczego świata. Uśpione biura, ciche gabinety i stosy akt pokryte lekkim kurzem – oto typowy zimowy krajobraz w wielu kancelariach prawniczych.

Jednak nie wszyscy oddają się błogiemu lenistwu...

**EWA
URBANOWICZ**
radca prawny, rzecznik
prasowy OIRP w Lublinie
Fot. Magda Pucek

Wrogu jednej z kancelarii, tuż przy grzejniku, na parapecie wyciąga się nasz znajomy kot. Obserwuje świat z charakterystycznym, stoickim spokojem, który stał się jego znakiem rozpoznawczym. Kot to prawdziwy rezydent kancelarii – wie, że to właśnie teraz ustawodawca kończy prace nad przepisami, które zmienią życie obywateli na kolejne 12 miesięcy. Może i jest zwykłym dachowcem, ale to nie przeszkadza mu w zrozumieniu, że człowiek potrafi uczynić rzeczy równie skomplikowanymi jak nadmiar sierści w okresie linienia.

Zaintrygowany nowymi zmianami kot przygląda się, jak pracownicy kancelarii wertują dokumenty dotyczące nowych regulacji podatkowych. To prawo, które na pierwszy rzut oka wydaje się abstrakcyjne, jednak okazuje się fascynujące. W szczególności interesuje go nowelizacja, która wpłynie na rozliczenia podatkowe osób samozatrudnionych oraz zmiany w stawkach VAT. Kot jest świadkiem rozmów, w których słychać nie tylko słowa, ale i pełne emocji westchnienia oraz pomruki niezadowolenia, kiedy zawitości podatkowe wprowadzają niepewność wśród prawników. Czy nowy rok przyniesie ulgę przedsiębiorcom, czy może raczej zwiększy ich obciążenia? Dla kota jest to sytuacja niemal filozoficzna. Każda zmiana w prawie podatkowym przypomina mu o cykliczności ludzkich trosk i wysiłków. Czy nowe prawo sprawi, że człowiek będzie bardziej skłonny do oszczędzania, czy też zwiększy kreatywność w optymalizacji podatkowej? Kot doskonale zdaje sobie sprawę, że dla wielu prawników znajomość prawa podatkowego to klucz do spokoju ich klientów oraz walka o lepszą pozycję finansową w świecie, który nieustannie się zmienia.

Kiedy kot usłyszał, że w nowym roku przewidywane są również zmiany w Kodeksie pracy, jego uszy natychmiast się wyprostowały. Prawo pracy zawsze przyciągało jego uwagę, bo dotyczyło spraw codziennych, takich jak liczba godzin pracy, urlopów czy bezpieczeństwa zatrudnienia. W nowym roku przewidywane jest między innymi wydłużenie obowiązkowych przerw dla pracowników wykonujących ciężką pracę fizyczną

oraz wprowadzenie bardziej elastycznych rozwiązań dotyczących pracy zdalnej. Kot patrzy na zmęczone twarze prawników i myśli, że pewnie przydałyby się im dłuższe przerwy. Z drugiej strony zastanawia się, czy nowelizacja uwzględni wszystkie realia współczesnego rynku pracy, bo wprowadzenie zbyt skomplikowanych regulacji paradoksalnie może spowodować, że pracodawcy zaczną poszukiwać luk prawnych, a kot dobrze wie, że każda taka zmiana to również pole do popisu dla tych, którzy próbują obejść nowe zasady.

Kot dowiedział się również o zmianach w prawie środowiskowym mających na celu dalszą ochronę zasobów naturalnych. Kot uwielbia otwarte okna (oczywiście zabezpieczone!) i świeże powietrze, więc wie, jak ważne są działania na rzecz ochrony środowiska. Nowelizacje przewidują zaostrzenie przepisów dla firm emitujących zanieczyszczenia oraz nowe regulacje dotyczące odpadów. Niektóre firmy będą zmuszone do wprowadzenia innowacyjnych technologii, inne będą musiały przemyśleć sposób, w jaki utylizują swoje odpady.

Fot. Adobe Stock

Gdy zapada zmrok, a biuro pustoszeje, kot zastyga w oknie, spoglądając na miasto pogrążone w zimowym śnie. Dla niego prawo to nie tylko sucha teoria – to proces, który żyje, zmienia się i oddziałuje na ludzi. Przypomina sobie o cykliczności życia: prawo tak jak natura podlega nieustannym przemianom, dostosowując się do zmieniających się realiów.

W ostatnich dniach każdego roku kot wie, że prawnicy będą musieli zmierzyć się z nowymi wyzwaniem, a on – niezmiennie – będzie ich cichym świadkiem. Na parapecie, tuż przy ciepłym grzejniku nasz kot w nadchodzącym roku będzie patrzył, analizował i komentował wszystko, co dzieje się w kancelarii, a zmiany w prawie przeżyje, jak zawsze, z dystansem właściwym tylko kotom. ■

MIŁOŚĆ LEKIEM NA CAŁE ZŁO, NA WOJNĘ TEŻ

Rozmowa z Anną Rybakiewicz, prawniczką z pasją, radczynią prawną z OIRP w Białymstoku, pisarką, autorką sześciu powieści obyczajowych.

■ Jest pani radcą prawnym, a zarazem autorką kilku poczytnych powieści historyczno-obyczajowych, laureatką nagrody prezydenta Łomży za osiągnięcia w 2023 r. w kategorii twórczość artystyczna, mianowaną Odkryciem 2023 roku podczas gali XX edycji Podlaskiej Marki. Proszę przyjąć gratulacje i powiedzieć, jak zrodził się pomysł pisania książek? Dziękuję bardzo. Każda z tych nagród była dla mnie ogromnym zaskoczeniem, a jednocześnie poczułam się dzięki nim naprawdę doceniona.

Moja przygoda z pisaniem zaczęła się od potrzeby zachowania rodzinnej historii. Pisałam głównie z myślą o własnych dzieciach, aby mogły poznać losy swojego pradziadka Józefa, który spędził prawie sześć lat życia w Kraju Ałtajskim razem z mamą i siostrą. Zaczęłam też zbierać historie innych osób z mojego otoczenia. Każda kolejna wzbudzała we mnie coraz większą chęć podzielenia się nimi z szerszym gronem odbiorców. Powieść obyczajowa daje mi możliwość przedstawienia tych wydarzeń w sposób angażujący czytelnika, a jednocześnie pozwala mi łączyć fakty z elementami fikcji, które pomagają uwypuklić emocje i dramaty bohaterów.

■ Zadebiutowała pani powieścią „Lekarka nazistów” i została ciepło przyjęta jako autorka. Bohaterka tej powieści – lekarka, której męża zabiło Gestapo, nie miała dylematów moralnych, żeby udzielić pomocy rannemu niemieckiemu żołnierzowi, narażając się na nienawiść miejscowej ludności. Jakie przestanie chciała pani skierować do ludzi?

Poprzez postać lekarki Alicji Sambor, która mimo osobistej tragedii postępuje zgodnie z przysięgą Hipokratesa, chciałam podkreślić, jak wielką siłę ma wierność własnym zasadom, zwłaszcza w obliczu konfliktu. Bohaterka swoim postępowaniem udowadnia, że prawdziwe powołanie i moralność wykraczają ponad podziały i wzajemne krzywdy. Pokazuje znaczenie niezłomności etycznej – to, że prawdziwe oddanie wartościom nie zmienia się nawet w najtrudniejszych chwilach, że nasza moralność powinna wykraczać ponad osobiste uprzedzenia. To właśnie dlatego po II wojnie światowej tekst przysięgi Hipokratesa został zmieniony tak, aby dostosować go do wniosków wyciągniętych z tragicznych wojennych doświadczeń.

■ To książka o miłości, która nie powinna się wydarzyć? Czy miłość według pani jest lekiem na każde zło, na wojnę też? Rzeczywiście miłość między osobami po dwóch stronach barykady, jak to było w przypadku Alicji i Franza, nie powinna się wydarzyć. W czasie wojny ich relacja była traktowana jako zdrada, co niosło ogromne konsekwencje. Ich miłość była niemal niemożliwa do zaakceptowania – zarówno przez społeczeństwo, jak i samych zakochanych, którzy musieli zmagać się

Fot. Archiwum A. Rybakiewicz

ANNA RYBAKIEWICZ

Absolwentka Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Radca prawny z OIRP w Białymstoku. Pisarka, autorka powieści obyczajowych: „Lekarka nazistów”, „Agentka wroga”, „Złodziejka listów”, „Do końca moich dni”, „Ocaleni dla miłości” i „Miłość z krwi i kości”.

z dylematem między uczuciem a lojalnością wobec własnego narodu. Moim zdaniem miłość jest najsilniejszym z ludzkich uczuć. Miłość ma moc, która może uzdrawiać duszę i łagodzić ludzkie cierpienie. W czasie wojny przynosi odwagę do czynienia dobra, przynosi siłę do ochrony innych mimo grożącego niebezpieczeństwa. A skoro tak, może być lekiem na całe zło.

■ Pierwszą książką postawiła pani sobie bardzo wysoko poprzeczkę, ale jest ich już sześć. „Do końca moich dni” to poruszająca opowieść, w której poznajemy losy mieszkańców ziemi łomżyńskiej zesłanych w 1940 r. na Syberię. Czy to historia inspirowana prawdziwymi wydarzeniami?

Moja prababcia Maria, razem z dwójgiem małych dzieci, została wywieziona na Sybir. Enkawudziści przyszli do jej domu nocą 20 czerwca 1941 r. Była to kara za ukrywanie przez

pradziadka polskiego oficera. Prababcia z dziećmi miała szansę uciec, ukryć się np. w lesie. Jednak wiązałyby się to z porzuceniem męża, czego nie zrobiła. Pokazuje to, jak potężne były wtedy więzi rodzinne i jak wiele odwagi wymagało pozostanie z bliskimi w obliczu niebezpieczeństwa. Niestety Maria nie wiedziała, że dla jej męża enkawudziści zaplanowali coś o wiele gorszego niż wywóz na Sybir. Wyciągnięto pradziadka z pociągu, aby go rozstrzelać. Jego życie uratował wybuch następnego dnia wojny niemiecko-sowieckiej. Tymczasem Maria wraz z 5-letnią córką Wicią i 7-letnim Józiem (moim dziadkiem) zamknięci w bydłym wagonie ruszyli w nieznaną. „Do końca moich dni” to opowieść o poświęceniu i trudnych wyborach w czasach wojny. To hołd dla siły i determinacji wszystkich Matek Sybiraczek.

■ **O czasach wojny jest też kolejna pani powieść – „Agentka wroga”. Agentka Abwehry Angela zostaje oskarżona o zdradę i osadzona w tomżyńskim więzieniu. Jak zrodził się pomysł tej książki?**

Czytam wiele książek i to w nich szukam czasem inspiracji. W moje ręce wpadła książka o Virginii Hall – Amerykance, która pracowała dla brytyjskiej tajnej agencji rządowej na terenie okupowanej Francji. Kobieta pomimo drewnianej protezy nogi była najsukuteczniejszym z alianckich szpiegów. Zaczęłam zgłębiać podobne historie, np. o Hiszpanie, który działał pod kryptonimem Garbo. Został on wystany jako niemiecki szpieg do Anglii, ale zaczął pracować dla Anglików, a Niemcom wysyłał fałszywe informacje. Polska też miała wielu wybitnych szpiegów, w tym kobiety. Najbardziej znaną agentką była Halina Wiśniowska (kryptonim Guziczek), która będąc żoną polskiego dyplomaty i matką trojga dzieci, została łączniczką Wilhelma Canarisa. Polka przez całą wojnę przekazywała Anglikom informacje wywiadowcze, a od 1942 r. rozpoczęła pracę na szlaku kurierskim, współpracując z francuskim ruchem oporu. Tak właśnie powstała postać mojej podwójnej agentki – Niemki Angeli Dremmler.

Pisanie książek obyczajowych i praca w kancelarii wymagają ode mnie dobrej organizacji czasu oraz umiejętności zmieniania sposobu myślenia. Praca radcy prawnego wymaga precyzji, analitycznego podejścia do tematu, bazowania na konkretnych przepisach oraz powściągliwości w okazywaniu emocji. Praca pisarki to proces twórczy, który pozwala mi okazywać te wszystkie emocje, kreować fabułę, tworzyć postacie, a ograniczają mnie jedynie fakty historyczne, stanowiące ramę dla każdej powieści. Udaje mi się to łączyć dlatego, że pisanie to moja pasja.

■ **Astrid Rosenthal, młodziutka żydówka z Łomży, to bohaterka kolejnej pani książki – „Złodziejka listów”. Tu też jest wątek miłosny. Ale mamy też powieść o czasach współczesnych, jednak z historią w tle. Ula dowiaduje się, że w lesie odnaleziono szczątki jej pradziadków rozstrzelanych przez Niemców w 1943 r. Czy odnalezione po wielu latach kości mają moc zjednoczenia dwóch zwaśnionych rodzin?**

Na jednym z lokalnych portali internetowych natknęłam się na historię 93-letniej kobiety, która przez całe swoje życie szukała szczątków swoich rodziców, rozstrzelanych przez Niemców w 1943 r. za to, że pomagali partyzantom. Razem z nimi zginęło małżeństwo, które udzielało im schronienia. W 2021 r. ta pani zwróciła się do Stowarzyszenia „Wizna 1939” o pomoc w odnalezieniu grobu rodziców i przeprowadzeniu ekshumacji. Prace te nadzorowała antropolożka Ula Okularczyk. Najbardziej poruszył mnie w tej historii widok starszych pań (dzieci obu małżeństw) siedzących na plastikowych krzesłach w lesie, które przyglądały się pracy ekipy specjalistów i wolontariuszy, szukających szczątków ich rodziców. Potomkowie tych zamordowanych małżeństw mogli obwiniać siebie nawzajem za tragedię sprzed lat, bo przecież jedni zginęli za ukrywanie drugich. Zamiast nienawiści wybrali miłość i postanowili pochować rodziców we wspólnym grobie. Moim zdaniem odnalezienie po latach kości mogą zjednoczyć zwaśnione rodziny, jak miało to miejsce w mojej książce inspirowanej tymi wydarzeniami: „Miłość z krwi i kości”.

■ **Pisanie książek to pani hobby. Ale od 2016 r. wykonuje pani zawód radcy prawnego. Jak godzi pani funkcjonowanie w tak odległych światach? W świecie prawa nie ma przecież miejsca na fantazje i emocje.**

Pisanie książek obyczajowych i praca w kancelarii wymagają ode mnie dobrej organizacji czasu oraz umiejętności zmieniania sposobu myślenia. Praca radcy prawnego wymaga precyzji, analitycznego podejścia do tematu, bazowania na konkretnych przepisach oraz powściągliwości w okazywaniu emocji. Praca pisarki to proces twórczy, który pozwala mi okazywać te wszystkie emocje, kreować fabułę, tworzyć postacie, a ograniczają mnie jedynie fakty historyczne, stanowiące ramę dla każdej powieści. Wszystko inne jest wytworem mojej wyobraźni. Udaje mi się to łączyć dlatego, że pisanie to moja pasja. Pisząc, odnajduję spełnienie poza światem prawa.

Pisanie daje mi możliwość złapania oddechu w codziennym życiu. Jest formą odpoczynku, dzięki któremu wracam do pracy w kancelarii z nową energią. Pasja może nas uspokajać,

wyciszać. Może pomagać nam radzić sobie ze stresem i presją, które obecne są w naszym zawodzie.

Oprócz życia zawodowego mam też życie rodzinne, ale każdego dnia staram się znaleźć przynajmniej godzinkę dla siebie, właśnie na pisanie. Jednak to jest zawsze coś za coś, bo odkąd zaczęłam pisać książki, nie oglądam już telewizji i Netfliksa oraz piję zdecydowanie więcej kawy.

■ **W czym się pani specjalizuje jako prawnik? Jaka dziedzina prawa jest pani najbliższa?**

Specjalizuję się w prawie bankowym i administracyjnym. Obecnie zajmuję się wyłącznie pomaganiem przedsiębiorcom, co pozwala mi lepiej organizować pracę i skuteczniej zarządzać czasem. Współpraca z firmami zapewnia mi większą przewidywalność w harmonogramie i ułatwia planowanie, co z kolei pomaga mi spełniać moją pisarską pasję.

■ **Co pani zdaniem należałoby poprawić w naszym systemie prawnym, aby literatura była bardziej jednoznaczna, a wyroki sądów były bardziej przewidywalne?**

Nie ma chyba jednej, prawidłowej odpowiedzi na to pytanie. Bo z jednej strony redukcja liczby przepisów lub ich uproszczenie mogłoby ułatwić stosowanie prawa i uczynić go bardziej przyjaznym klientom. Z drugiej strony bardziej precyzyjne przepisy, a tym samym bardziej rozbudowane, ograniczają rozbieżne ich interpretacje, co przekłada się na przewidywalność wyroków. Tak samo jak zbyt częste zmiany przepisów powodują, że system staje się mniej stabilny i zwiększa się ryzyko popełnienia błędu. Ale przecież to właśnie ta aktualizacja przepisów umożliwia dostosowanie prawa do realiów naszego świata i usuwa przestarzałe przepisy.

■ **Czy zdradzi pani plany na przyszłość zarówno zawodowe, jak i te związane z pasją pisarską?**

Zamierzam kontynuować zarówno pracę radcy prawnego, jak i pisarki. Nie umiałabym zrezygnować z żadnej z tych ścieżek. W styczniu pojawi się moja kolejna, siódma już książka, która oparta będzie na prawdziwych wydarzeniach, opowiedzianych mi przez ich naocznego świadka – 96-letniego pana Jerzego z Warszawy. Na rok 2025 zaplanowałam jeszcze dwie dodatkowe premiery.

Pisać zaczęłam z potrzeby serca. Nigdy nie marzyłam o wydaniu książki, a tym bardziej o tym, aby moje powieści były wśród najlepiej sprzedających się książek w Empiku. Wciąż wydaje mi się to nierealistyczne. Dopiero na spotkaniach autorskich organizowanych przez biblioteki z całej Polski, gdy widzę swoich czytelników, dociera do mnie, jak wiele osób mnie czyta. Zrozumiałam, że to, co piszę, ma znaczenie, że dzięki książkom mogę przypominać historie, które nigdy nie powinny zostać zapomniane. Jako autorka mam jeden cel – tchnąć życie w ludzi, których tego życia w czasie wojny pozbawiono nagle, niesprawiedliwie i bezprawnie. ■

Rozmawiała Wiesława Moczyłowska

Fot. Archiwum A. Rybakiewicz (4)

NOWOROCZNE ŻYCZENIA AFISZERÓW I ŁOŻMAJSTRÓW W XIX W.

W XIX w. grudzień był miesiącem szczególnym. Ludzie wykonujący prozaiczne zawody – niezauważani przez wielkich tego świata – mogli mieć nadzieję, że przy okazji świątecznej tradycji zatrzyma się na nich oko hrabiego z grubym portfelem. Zbliżały się przecież mikołaj, Boże Narodzenie i Nowy Rok, a w te wyjątkowe dni bogaci otwierali swoje serca i kiesy w imię dobroczynności.

AGNIESZKA LISAK

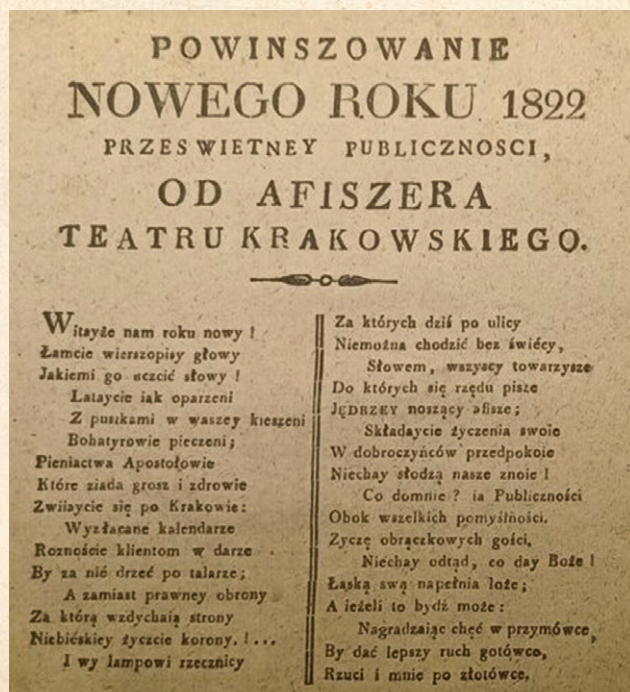
radca prawny,
autorka prowadzi blog
historyczno-obyczajowy
www.lisak.net.pl/blog
Fot. Archiwum A. Lisak

Teatralni „afiszerowie i lożmajstrowie” zamawiali więc w drukarniach noworoczne życzenia, by roznieść je po domach tych, których widywali w teatrze, sami będąc niezauważonymi. Tego typu dokumenty życia społecznego zachowały się w zbiorach Muzeum Krakowa. Cóż za cudowna lektura życia codziennego w dawnych czasach – uroczne wierszyki pisane na pożółkłym papierze zgodnie z zasadami rymu częstochowskiego. Ich treść nie pozostawiała wątpliwości, że oto ubodzy przypominają o swoim istnieniu. Były życzenia,

czas na prezenty. W „powinszowaniu” z 1823 r. w ostatniej zwrotce można było przeczytać:

*Cóż to będzie za radość w duszy Afiszera!
Gdy ujrzy czarującą wszystkich gotówkę?
Podwoi się w nim żądza służenia Wam szczerza,
a tymczasem – a conto – prosi o złotówkę.*

Z omawianym tematem doskonale koresponduje poniższa grafika odnaleziona przeze mnie w „Kłtosach” z 1880 r. (nr 757), podpisana „Powinszowania noworoczne roznościela dzienników”. Oto widzimy na niej kilkuletniego chłopca, który powinien chodzić do szkoły, a nie zarabiać na życie roznoszeniem gazet. Czy dostanie coś w związku ze składanymi życzeniami?

POSŁUGACZE KOŚCIELNI Z RÓZGĄ

W grudniu „swój dzień” mieli także „posługacze kościelni” i zakrystianie. Jak wspomina Ambroży Grabowski (ur. 1782 r.), ubierali się w stroje księży, na głowę zakładali infułę ze złoto-papieru, przypawali sobie brodę z lnu i w stroju prawie biskupa odwiedzali domy, w których były dzieci.

Nikt ich nie zapraszał, przychodzili sami, taka była tradycja. Kazali maluchom zmówić pacierz, dawali łakocia, jabłka, orzechy, „za co znowu na boku przyjmowali małe honorarium”. Wizyta miała przy okazji charakter pedagogiczny, nie obywało się bez pogadanki na temat tego, że należy być grzecznym, a zdarzało się, że i różgą biskup przyłożył dla lepszego wyłożenia tematu. Czasem różgą dostawała też służąca, jeżeli były na nią skargi, wspominał A. Grabowski¹. No cóż, w XIX w. bili wszyscy wszystkich: nauczyciele i rodzice dzieci, panowie chłopów, właściciele fabryk robotników. Jednym słowem Polska kijem stała. Z wątkiem tym doskonale koresponduje poniższa widowówka. Widzimy na niej świętego okładającego dziecko z takim przejęciem, że nawet rodzice wpadają w przerażenie. Reliktem dawnych zwyczajów było przypinanie dzieciom pod koniec XX w. do prezentów złożonych różg, co jeszcze ja pamiętam, a zapewne i niejeden czytelnik tego artykułu.

Chętnych do świątecznego zarobku było więcej, zdarzało się, że domy razem z biskupem odwiedzał anioł, diabeł bądź dziad w łachmanach. Choć czeredzie tej przewodni-

MODOWE I OBYCZAJOWE EWOLUCJE ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA

Gdy patrzymy na dawną ikonografię, nie ma wątpliwości, że na przestrzeni wieków święty mikołaj przeszedł modową ewolucję. W XIX w. nosił strój biskupa, co było zgodne z prawdą historyczną – był przecież biskupem Miry. Czasem przywdziewał też strój mnicha. Nie zakładał sukien w jednym kolorze, bywało, że ubierał się na zielono, niebiesko... Nie to, co dziś, gdy czerwone wdzianko, wielki brzuch i biała broda są jego „mundurem”. A do tego jakby złagodniał, nie wywija już różgą na wszystkie strony świata, nie odpytuje dzieci z popętnionych grzechów, starając się dopasować do zasad bezstresowego wychowania. No cóż, jakie czasy, taki mikołaj.

¹ Rękopis Ambrożego Grabowskiego w zbiorach Archiwum Narodowego, 29/679/8, k. 1267.

ŚWIĘTA WE WSPOMNIENIACH NASZYCH PRZODKÓW

Eleonora Gajzler wspominała, że w okresie Bożego Narodzenia choinki sprzedawano na krakowskim Rynku od strony ul. Siennej. Przypominał on las. „Między drzewkami pozostawiano ścieżki, po których chodzili kupujący. [...] Naturalnie ustawiano i kramy z banieczkami i innymi świecidełkami, łańcuchami, świeczkami i wszelkim innym towarem potrzebnym do przystrojenia drzewka. [...] Wreszcie Wigilia. Tyle przygotowań – zapach wanilii, róży, skórki pomarańczowej, czekolady, migdałów palonych [...]. Sama kolacja niezapomniana – odświętnie nakryty stół, uroczyste oświetlenie: lampa i dwa wielkie srebrne kandelabry, których świece rzucały łagodny blask. Cała rodzina zgromadzona, uśmiechnięta, spokojna i szczęśliwa. Po kolacji grali kolędy, matka na fortepianie lub ojciec na fisharmonii. Wszyscy śpiewali. Pod pięknie ubraną choinką, stojącą w gabinecie ojca na każdego domownika czekał prezent”.

czyła osoba duchowna, nie zawsze świeciła ona przykładem. Ambroży Grabowski wspominał, że władza musiała niekiedy poskramiać ich działalność, tj. „nadużycia, których się niekiedy św. Mikołaj i jego towarzysze dopuszczali, zabierała i jego, i anioła z dziadem do kozy”². Ubolewać należy, że w tym fragmencie wspomnień autor okazał się tak oszczędny w słowach i nie rozwinął tematu. Milczenie nie zawsze jest złotem!

KOLĘDNICY Z SZOPKAMI

Kolejną grupą zawodową, która miała prawo liczyć na to, że oto w święta los sypnie złotówką niczym śniegiem, byli kolędnicy chodzący z szopkami. W Krakowie przybierały one niejednokrotnie misterną postać, stając się dziełami sztuki. Do dziś te najpiękniejsze przechowywane są w Muzeum Krakowa. Twórcami kunsztownych scen z Betlejem byli murarze i pracownicy budowlani z przedmieść Krakowa. Sezonowość tych zawodów sprzyjała szukaniu dodatkowych źródeł zarobku w okresie zimowym, kiedy pracy na budowie było niewiele. ■

² Rękopis Ambrożego Grabowskiego w zbiorach Archiwum Narodowego, 29/679/8, k. 1267.

XX OGÓLNOPOLSKI RAJD BIESZCZADZKI RADCÓW PRAWNYCH

Jubileuszowy, XX Ogólnopolski Rajd Bieszczadzki Radców Prawnych zorganizowany przez Fundację Radców Prawnych „Subsidio Venire” przy udziale Okręgowej Izby Radców Prawnych w Rzeszowie odbył się od 16 do 20 października. Naszą bazą wypadową był jak zwykle Ośrodek Wypoczynkowy „Wisn” w Bystrem k. Baligródu.

Tradycyjnie rajd rozpoczęliśmy wieczorną kolacją w przebudowanej wiacie grillowej. Oficjalnego otwarcia rajdu dokonali Wiceprezes KRRP XI kadencji i jednocześnie Prezes Zarządu Fundacji „Subsidio Venire” Michał Korwek wraz z przewodnikiem GOPR Andrzejem Czechem, który opowiedział nam o czekających nas trasach oraz przedstawił zasady bezpieczeństwa w górach.

Jak co roku organizatorzy przygotowali bardzo ciekawy program rajdu. Pierwszego dnia czekała nas niezwykle malownicza trasa szlakiem granicznym z Beskidu (zwanego przez lokalnych mieszkańców Wietnamem) poprzez Dziurkowiec (1189 m n.p.m.), a dalej na Rabią Skatę (1189 m n.p.m.), następnie przez Paprotną (1199 m n.p.m.) aż do Wetliny.

Tego dnia przeszliśmy ponad 16 km, pokonując wiele przewyższeń i podziwiając panoramę Bieszczad po obu stronach granicy polsko-słowackiej. Po powrocie do Bystrego mieliśmy chwilę na regenerację i odświeżenie, wieczorem pod wiatą grillową czekały na nas bowiem pyszne jedzenie, muzyka, tańce i śpiewy.

Drugi dzień był nieco mniej wymagający od pierwszego. Tego dnia ruszyliśmy w podróż do Jeziorok Duszałyńskich. Jeziorka te powstały w 1907 r. na skutek osunięcia się zachodniego zbocza Chryszczatej. Osuwisko to spowodowało zatarowanie odpływu potoku Olchowatego w kilku miejscach. Mniejsze jezioro, zwane Dolnym, położone jest na wysokości 683 m n.p.m., większe zaś, zwane Górnym, 18 m wyżej. Następnie wspięliśmy się na szczyt Chryszczatej (997 m n.p.m.), by zejść jej północnym stokiem do równie malowniczego Jeziorka Bobrowego. Po powrocie czekał na nas obiad, wieczór zaś spędziliśmy pod wiatą grillową, bawiąc się przy muzyce serwowanej przez DJ-a.

Trzeciego dnia pokonaliśmy kolejną malowniczą trasę – z Roztok Górnych (685 m n.p.m.) przez Przetęcz nad Roztokami (801 m n.p.m.), następnie podejście na Okrąglik (1101 m n.p.m.), dalej na Jasto (1140 m n.p.m.), gdzie podczas prawie

godzinnego popasu cieszyliśmy oczy wspaniałą panoramą Bieszczad. Trasę zakończyliśmy w Przysupie, skąd udaliśmy się do Cisnej. Ostatni wieczór spędziliśmy, delektując się lokalnymi specjałami, w tym moimi ulubionymi fuczki oraz proziakami, a także kartaczami, przygotowanymi przez lokalne gospodynie. W ciągu całego dnia obecny był z nami Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Rzeszowie Aleksander Cisek.

Podczas tegorocznych bieszczadzskich wędrówek towarzyszyło nam słońce na bezchmurnym niebie. Powietrze było tak przejrzyste, że widać było naprawdę odległe szczyty górskie. Bieszczady pokazały nam całą gamę kolorów – od pojedynczych zielonych liści poprzez żółte, rdzawe i czerwone liście. Bieszczady zawsze urzekają mnie swymi malowniczymi widokami, ale tegoroczne były wyjątkowe.

Tradycją rajdów stało się wspieranie przez naszą radcowską społeczność miejscowych placówek działających na rzecz dzieci. W tym roku Fundacja „Subsidio Venire” zorganizowała zbiórkę pieniężną na rzecz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lesku. Dzięki hojności uczestników rajdu zebraliśmy 2710 zł. Podczas sobotniego wieczoru Prezes Zarządu Fundacji Michał Korwek przekazał Monice Kruk, dyrektor ośrodka, zebraną kwotę. Pani dyrektor w imieniu własnym i wszystkich podopiecznych ośrodka podziękowała nam za wsparcie. ■

Marta Alicja Kawala

NA SPORTOWO W OKRĘGOWYCH IZBACH

Fot. OIRP w Kielcach

OIRP w Kielcach

W drugi weekend października radcowie prawni z OIRP w Kielcach integrowali się podczas gry zespołowej paintball. Każda z drużyn walczyła zaciekle i do samego końca, czyli jak radca prawny na sali rozpraw. Jednak to tylko pozorowana walka, gdyż poza polem bitwy kierujemy się zasadą koleżeństwa wobec członków samorządu. ■

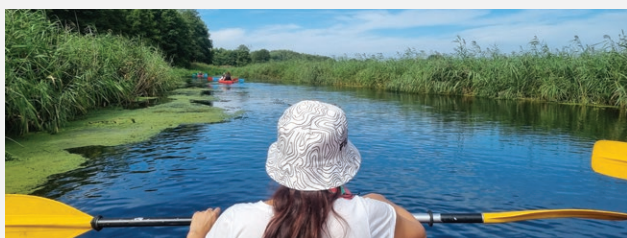
Aleksandra Sutowicz

Fot. OIRP w Kielcach

OIRP w Olsztynie

1 września odbył się szósty sptyw kajakowy organizowany przez olsztyńską izbę. Uczestnicy przepłynęli 14 km rzeką Łyną z miejscowości Ruś do zamku w Olsztynie. Po starcie sprawdzali swoje umiejętności, lawirując między gałęziami drzew powalonych do

Fot. OIRP w Olsztynie

wody. Płynąc wąskim korytem rzeki, podziwiali warmińską przyrodę aż do mostu na obwodnicy Olsztyna. Od tego miejsca nurt rzeki przyspieszył, a na horyzoncie pojawiły się pierwsze budynki Olsztyna. Po przepłynięciu pod niskim mostem uczestnicy dotarli do granic miasta. Pogoda dopisała, było słonecznie i ciepło. ■

Joanna Kątek

Fot. OIRP w Olsztynie

Fot. OIRP w Warszawie

OIRP w Warszawie

W dniach 21–22 września na wodach malowniczego jeziora Kisajno odbyły się XIX Regaty o Puchar Dziekana Rady OIRP w Warszawie. Tradycyjnie zawody obfitowały w sportowe emocje, a uczestnikom nie brakowało ducha walki. W regatach wzięło udział 15 załóg złożonych z radców prawnych i aplikantów radcowskich, którzy – jak na żeglarzy przystało – nie mogli doczekać się rozpoczęcia rywalizacji. Pomimo słonecznej pogody uczestnicy musieli zmierzyć się z trudnym przeciwnikiem: bardzo słabym wiatrem, który zdecydowanie utrudniał żeglowanie. Na szczęście nie wpłynęło to na atmosferę ani sportowego ducha rywalizacji, który towarzyszył wszystkim od startu do mety. Zwycięzcą tegorocznych regat została załoga r. pr. Joanny Jeżewskiej.

Fot. OIRP w Warszawie

Z kolei drugie miejsce wywalczyła załoga r. pr. Michała Matza, kilkakrotnego zwycięzcy poprzednich edycji regat. Trzecie miejsce przypadło załodze r. pr. Michała Władzińskiego, debiutanta rozgrywek.

Podczas uroczystej ceremonii dekoracji zwycięzców członkowie trzech najlepszych załóg otrzymali pamiątkowe statuetki. Nagrody wręczali Dzekan Rady OIRP w Warszawie r. pr. Anna Sękowska, przewodniczący Komisji Integracji Środowiskowej r. pr. Bartosz Brylski oraz komandor tegorocznych regat r. pr. Igor Bąkowski. ■

Red., www.oirpwarszawa.pl

Fot. OIRP w Warszawie

WZGÓRZE GŁUPCÓW

Na pewno ich spotkałaś/łeś. Są wszędzie. Od Internetu po uniwersytety. Znają się na leczeniu nowotworów, będąc z zawodu spawaczami. Chcą od nas „tylko” napisania kasacji, bo „dużo czytali” w Internecie, wszystko już wiedzą i nawet przynieśli ze sobą orzeczenie jakiegoś sądu. Prowadzą blogi na temat snu, zawałów, diet, polityki, historii, odchudzania... bo są pewni, że wiedzą. To Ci, Którzy Wiedzą Wszystko, Niewiele Wiedząc.

MACIEJ BOBROWICZ

Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych w latach 2007–2010, 2010–2013 i 2016–2020
Fot. Piotr Gilarski

Być może niektórzy z czytelników na studiach mieli możliwość uczestniczenia w seminariach z zakresu psychologii i nawet zapoznali się ze stosownym podręcznikiem. Przed jego przeczytaniem wiedzieliśmy, że nic nie wiemy. Po przeczytaniu podręcznika byliśmy prawie psychologami-prawnikami. A ci, którzy zafascynowani niektórymi aspektami wykładu zapoznali się z kilkoma artykułami rekomendowanymi przez wykładowcę i przeczytali jeszcze parę książek, poczuli się ekspertami gotowymi edukować „ludzkosc”. Jeśli to seminarium kończyłoby się zaliczeniem i uzyskiliby stopień celujący, to oznaczałoby, że czas siadać do prowadzenia bloga/pisania artykułów lub książek „o psychologii”. Dwaj naukowcy z Uniwersytetu Cornella – Justin Kruger i David Dunning – wyjaśnili to jako rozbieżność między nadmierną pewnością siebie a rzeczywiście posiadaną wiedzą i kompetencjami (tzw. efekt Dunninga-Krugera)¹. Wyobraź sobie wykres. Oś pionowa to skala pewności siebie – im wyżej, tym większe poczucie pewności siebie. Oś pozioma obrazuje poziom umiejętności – im bardziej w prawo, tym są one większe. Od punktu przecięcia obu osi ostro biegnie w górę krzywa, aż osiąga maksimum – to Wzgórze Głupców. Wysoki poziom pewności siebie, niskie umiejętności. Potem krzywa gwałtownie spada aż osiąga samo dno – to Dolina Rozpaczy. Ale potem pnie się powoli, tukiem do góry poprzez Zbocze Oświecenia, by osiągnąć Płaskowyż Zrównoważonego Rozwoju – maksymalny poziom pewności siebie i umiejętności (Źródło: Wikimedia Commons).

Co z tego wynika dla nas – prawników? Oto moje obserwacje.

Znakomita, wręcz przytłaczająca większość z nas, prawników, ma nadmierne wyobrażenie na temat swoich kompetencji negocjacyjnych. Tylko niewielki procent pogłębił wiedzę na

jakimś szkoleniu. Ale wiemy, że jesteśmy świetni. A przecież nie zmierziliśmy naszych kompetencji (choć są narzędzia to badające). Na pewno przeciwnik tego nam nie powie... więc skąd to wiemy? Znikąd. Po prostu jesteśmy pewni tego. To ci, którzy nie znając podstawowych zasad komunikacji w konflikcie czy też zasad prowadzenia negocjacji w oparciu o interesy, z tą absolutną pewnością komentują w trakcie negocjacji „jak się wam nasza propozycja nie podoba, to kończymy mediację”, a słowa te kosztują klienta 2 mln zł...

Inny przykład: prawnik kończy weekendowy „kurs na mediatora”. Kończy i uzyskuje pewność co do swoich kompetencji, szkolenie nieskomplikowane, to i mediacje na pewno są takie same. Ten prawnik, kiedy mediator wyjaśnia stronom zasady, na jakich prowadzi proces mediacji, komentuje z poczuciem wyższości i pewności siebie: „wiem, może pan tego

Znakomita, wręcz przytłaczająca większość z nas, prawników, ma nadmierne wyobrażenie na temat swoich kompetencji negocjacyjnych. Tylko niewielki procent pogłębił wiedzę na jakimś szkoleniu. Ale wiemy, że jesteśmy świetni.

nie mówić, jestem mediatorem”. I to oznacza, że nim nie jest. Ale jest pewny swoich wybitnych umiejętności. A w rzeczywistości są one marne. Po pierwsze, jest jeszcze druga strona, która słucha tego, co mówi mediator, po drugie – jego klient może tego nie wiedzieć, a po trzecie – język, którego użył, nie wskazuje na profesjonalizm w komunikowaniu, charakteryzujący mediatorów.

Konferencja... Jest na niej wśród uczestników ON. Autor książek na temat procedury cywilnej, profesor, autorytet w prawniczym świecie. Ktoś proponuje kierunki zmian w k.p.c. dotyczące mediacji. Nim zabierze głos, już komunikuje wyrazem twarzy „wiem lepiej, co mi tu opowiadacie za bzdury, jestem profesorem i wiem lepiej, co należy zrobić”. Propozycje oczywiście krytykuje... niestety nic na ten temat nie wiedząc. Jest autorytetem, ale nie z tej dziedziny. Nigdy mediacji nie widział i jej nie poczuł. Może nawet rozmawiał z „jakimś” mediatorem albo „mediatorem weekendowym”, ale jest pewny, że wie... bo jest profesorem.

Wzgórze Głupców jest pełne tych wszystkich, których nadmierna pewność siebie i pycha tam zaprowadziły. Nieliczni dostrzegą to jako szansę i dotrą na Płaskowyż. ■

¹ Badania nad efektem Dunninga-Krugera wskazały, że wyniki uzyskane przez obu uczonych należy wyjaśniać przy pomocy innego błędu poznawczego – złudzenia ponadprzeciętności. To skłonność przeceniania swoich kompetencji i wiedzy w stosunku do innych osób.

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

DAJ SIĘ ZNALEŹĆ DOŁĄCZ DO WYSZUKIWARKI

szukajradcy.pl

wyszukiwarka radców prawnych

Wyszukiwarka szukajradcy.pl

- to nowoczesne narzędzie, które pozwala łączyć radców prawnych z potencjalnymi klientami,
- jest dostępna dla wszystkich radców w Polsce,
- to jedyna na polskim rynku wyszukiwarka certyfikowana przez Krajową Izbę Radców Prawnych,
- obejmuje wyłącznie nazwiska radców prawnych, którzy są aktywni zawodowo i mają uprawnienia do wykonywania zawodu,
- zawiera także ogólne, ważne dla klientów informacje o zawodzie radcy prawnego, jego kompetencjach, formach działania itd.

Jak się znaleźć w szukajradcy.pl

Należy wejść na stronę e-KIRP.pl, zarejestrować się, a po weryfikacji uprawnień zawodowych po prostu zarządzać treściami na swoim profilu.

Każdy radca prawny, który dołączy do wyszukiwarki, może:

- stworzyć swoją sylwetkę w formie wizytówki z najważniejszymi informacjami (m.in. podać wykształcenie, specjalizację, lokalizację, dane kontaktowe),
- publikować treści o charakterze prawniczym (artykuły, treści audiowizualne) i linkować je ze swoim profilem.

Jak to działa?

Za pomocą wyszukiwarki potencjalni klienci znajdują wizytówki radców prawnych, wpisując w odpowiednie okno słowa kluczowe, takie jak np. miejscowość czy specjalizacja. W wynikach wyszukiwania potencjalnemu klientowi wyświetlają się pasujące sylwetki radców prawnych.

Opublikuj swoją wizytówkę na szukajradcy.pl i daj się znaleźć klientom!

Szybko, prosto i skutecznie!

PROBLEMY PRAWNE?

**Nie szukaj
ucieczki**

szukajradcy.pl

- Sprawy sądowe
- Prawo cywilne
- Prawo gospodarcze
- Prawo karne
- Prawo administracyjne

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

**DODATEK
DLA
APLIKANTÓW**

ZMIANY W REGULAMINIE APLIKACJI
W OSTATNIEJ KADENCJI

DWUMIESIĘCZNIK
SAMORZĄDU
RADCÓW PRAWNYCH

RADCA PRAWNY

Nr 216/2024
LISTOPAD/GRUDZIEŃ
ISSN 1230-1426

APLIKACJA RADCOWSKA XI KADENCJI

Fot. Adobe Stock

APLIKACJA RADCOWSKA XI KADENCJI

Aplikacja radcowska jest jednym z najważniejszych obszarów działalności samorządu radców prawnych, który oferuje kandydatom na radców prawnych efektywne szkolenie w duchu nowoczesności i innowacyjności, przygotowując aplikantów do przyszłych wyzwań zawodowych. Jak przekonują przedstawiciele Komisji Aplikacji Krajowej Rady Radców Prawnych XI kadencji, powyższe stwierdzenie jest prawdziwe i w mijających czterech latach działania samorządu w zakresie aplikacji nabrały jeszcze większego znaczenia.

**PIOTR
OLSZEWSKI**

radca prawny
Fot. OIRP w Warszawie

Krajowa Rada Radców Prawnych inicjuje projekty wspierające aplikantów w procesie kształcenia i przygotowania do zawodu. Program szkoleniowy jest stale ulepszany, a szczególny nacisk kładzie się na praktyczne umiejętności, takie jak rozwiązywanie kasusów w formatach egzaminacyjnych, szkolenia specjalistyczne i językowe, a także wsparcie

w przygotowaniach do egzaminu zawodowego poprzez symulację egzaminu radcowskiego czy zajęcia repetytoryjne. Aplikanci mają również dostęp do szerokiej oferty szkoleń e-learningowych, które pozwalają na pogłębienie specjalistycznej wiedzy w wybranych dziedzinach prawa czy też udoskonalanie kompetencji miękkich. Inicjatywy organizowane przez KRRP, takie jak turnieje prawnicze, konkursy projektowe czy Forum Aplikantów Radcowskich, to okazja do doskonalenia umiejętności, zgłaszania projektów, przedstawiania swoich uwag, stanowisk, opinii, a także wniosków i postulatów. Udział w takich projektach to nie tylko możliwość podnoszenia kompetencji zawodowych, lecz także doskonała okazja do zdobywania i budowania profesjonalnych relacji zawodowych.

Potwierdza to r. pr. Bartosz Szolc-Nartowski, przewodniczący Komisji Aplikacji KRRP XI kadencji. – W ciągu tych czterech lat dokonaliśmy sporych zmian w aplikacji. Mieliśmy na celu dalsze jej upracticznienie, zmianę metod szkoleniowych, unowocześnienie aplikacji, poszerzenie oferty kierowanej do aplikantów, a także – od strony organizacyjnej – stworzenie wielu narzędzi wspomagających prowadzenie aplikacji przez okręgowe izby radców prawnych. Wiem, że te zmiany zostały ocenione pozytywnie. Choć oczywiście jeszcze wiele pracy przed nami – przekonuje. – Świat zmienia się w zawrotnym tempie, postęp technologiczny wywiera ogromny wpływ na nasze codzienne życie, zmienia się otoczenie gospodarcze i społeczne. Pojawiają się nowe dziedziny specjalizacji prawnej. Aplikacja musi za tymi zmianami podążać, a nawet powinna je wyprzedzać.

KOMISJA APLIKACJI KRRP XI KADENCJI

Przewodniczący:

- Bartosz Szolc-Nartowski

Członkowie:

- Aleksander Cisek
- Andrzej Kadzik
- Gabriela Krajczewska
- Aleksandra Kudrzycka
- Grzegorz Łaszczycza
- Andrzej Pieścik
- Agnieszka Sottys
- Ewa Żotnierczyk

Do zadań Komisji Aplikacji XI kadencji należało monitorowanie przestrzegania Regulaminu aplikacji radcowskiej oraz realizacji programu przez rady okręgowych izb radców prawnych. Aktualizowano wykaz aktów prawnych i pytań na kolokwia oraz przygotowywano je na kolejny rok szkoleniowy. Komisja współpracowała z radami okręgowych izb w zakresie szkolenia, organizując ogólnopolskie spotkania konsultacyjne.

Komisja prowadziła ewaluację zajęć e-learningowych, przygotowywała nowe szkolenia i wspierała informatyzację procesów szkoleniowych, w tym dzienniczka elektronicznego. Koordynowała przygotowanie wytycznych dotyczących metodyki prowadzenia zajęć, organizowała turnieje i konkursy dla aplikantów oraz fora tematyczne prowadzone przez specjalistów. Członkowie komisji uczestniczyli w ogólnopolskim forum aplikantów i przygotowywali wydawnictwa dotyczące statusu aplikanta radcowskiego i zawodowego startu po egzaminie.

PODSUMOWANIE KADENCJI

Jak przekonują przedstawiciele Komisji Aplikacji, w mijającej kadencji osiągnięto wiele sukcesów w tym obszarze. Aplikanci pozytywnie ocenili rezygnację z wykładów na rzecz praktycznych konwersatoriów, zmniejszenie liczby kolokwiów i dostosowanie ich formy i treści do zadań egzaminacyjnych, wprowadzenie e-learningu i platformy szkoleniowej, organizację zajęć repetytoryjnych przed egzaminem zawodowym i próbny egzamin radcowski. – Za jedno z najciekawszych przedsięwzięć uważam organizację zajęć specjalizacyjnych

poświęconych nowym zagadnieniom, jak ESG czy prawne aspekty sztucznej inteligencji. To szansa, by adepci sztuki prawniczej znaleźli swoją specjalizację zawodową – wskazuje Bartosz Szolc-Nartowski.

Co do największego wyzwania wskazuje się „obronę” aplikacji radcowskiej jako podstawowej drogi prowadzącej do uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu radcy prawnego. – Ustawodawca przewiduje także inne ścieżki, tym niemniej uważamy, że aplikacja radcowska to duża część naszej tożsamości, a aplikanci stanowią ważną i cenną część naszego samorządu zawodu zaufania publicznego – wskazuje przewodniczący Komisji Aplikacji XI kadencji.

DLACZEGO APLIKACJA RADCOWSKA JEST NAJCZĘŚCIEJ WYBIERANĄ ŚCIEŻKĄ UMOŻLIWIAJĄCĄ WYKONYWANIE ZAWODU RADCY PRAWNEGO

Kluczowe jest tu słowo szkolenie i stałe podążanie za upracticznianiem i unowocześnianiem aplikacji, tj. wyjście naprzeciw nowym potrzebom i nowym wyzwaniom poprzez wstępowanie się również w pomysły i potrzeby aplikantów. Mając to na uwadze, przez ostatnie cztery lata pracowaliśmy nad kolejnymi zmianami w organizacji aplikacji oraz wytworzeniem narzędzi ją wspomagających, czyniąc ją tym samym zarówno bardziej praktyczną, jak i przyjazną dla aplikantów, z równoczesną dbałością o podwyższanie jej poziomu. O słuszności kierunku rozwoju prowadzonej przez samorząd aplikacji może świadczyć fakt, iż od lat nabór na naszą aplikację jest największy w porównaniu z innymi prawniczymi zawodami.

Ponadto warto podkreślić bardzo wysoką zdawalność aplikantów i to również w stosunku do osób zdających poza ścieżką aplikacji na końcowym państwowym egzaminie zawodowym. Aplikacja to żywy organizm i z uwagi na przekształcenia społeczno-gospodarcze wymaga ciągłych zmian i reakcji ze strony samorządu. Dlatego też wiele się w niej w ostatnich latach działo.

Zbigniew Tur
Wiceprezes KRRP XI kadencji nadzorujący aplikację

JAKIE WYZWANIA STOJĄ PRZED APLIKACJĄ W KOLEJNYCH LATACH?

Zdaniem członków Komisji Aplikacji XI kadencji wyzwaniem jest odejście od tradycyjnego modelu aplikanta, który odbywa aplikację w kancelarii radcy prawnego lub w dziale prawnym przedsiębiorstwa, a postawienie na to, by aplikant miał okazję do codziennego praktykowania prawa pod okiem patrona i zdobywania nie tylko doświadczenia merytorycznego, lecz także związanego z etyką i zasadami wykonywania zawodu. – Wyzwaniem będzie też dostosowanie programu aplikacji do zmieniającego się otoczenia gospodarczego, zmian technologicznych, a także nowych kompleksowych dziedzin prawa, jak choćby wymagań środowiskowych. Oczywiście aktualne pozostanie pytanie o kształt egzaminu radcowskiego. Celem aplikacji jest niewątpliwie przygotowanie do wykonywania

Fot. Adobe Stock

zawodu radcy prawnego, a egzamin w obecnej formie sprawdza tylko część kompetencji potrzebnych w zawodzie radcy prawnego – wskazuje Bartosz Szolc-Nartowski.

PRÓBNY EGZAMIN RADCOWSKI

W 2022 r. Krajowa Rada Radców Prawnych zorganizowała pierwszą edycję próbnego egzaminu radcowskiego. Inicjatywa, która spotkała się z pozytywnym odbiorem aplikantów i okręgowych izb, była kontynuowana w latach 2023 i 2024. Projekt ten ma na celu umożliwienie aplikantom samodzielnej oceny poziomu przygotowania do egzaminu zawodowego, oswojenie się z jego formą oraz sprawdzenie swoich umiejętności w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Egzamin próbny realizowany jest za pośrednictwem platformy e-KIRP, dedykowanej członkom samorządu radcowskiego, co zapewnia bezpieczny dostęp do materiałów. W projekcie mogą uczestniczyć aplikanci kończący aplikację radcowską w grudniu poprzedniego roku kalendarzowego, a egzamin próbny obejmuje pięć części i odbywa się około miesiąca przed państwowym egzaminem zawodowym organizowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

– Egzamin próbny trwa cztery dni, a zadania udostępniane są na platformie e-KIRP. Aplikanci mogą rozwiązywać zadania w izbach, kancelariach lub innym dogodnym dla nich miejscu.

Jest to próba sprawdzenia stanu umiejętności i wiedzy tuż przed egzaminem zawodowym. Prace sprawdzane są indywidualnie w izbach przystępujących do programu. Próbnny egzamin radcowski jest bardzo dobrym rozwiązaniem i można ten projekt określić jako sukces ostatniej kadencji – przekonuje członek Komisji Aplikacji XI kadencji Andrzej Pieścik.

Projekt został skonstruowany tak, aby warunki próbnego egzaminu jak najwierniej oddawały rzeczywistość egzaminu zawodowego, obejmując ten sam podział zadań, ramy czasowe na ich rozwiązanie oraz indywidualny proces oceny. Uczestnicy, którzy dokonali rejestracji, mogli każdego dnia egzaminu, po zalogowaniu na platformę szkoleniową, pobrać zadanie egzaminacyjne. Następnie mieli sześć godzin na wykonanie zadań w trakcie pierwszych trzech dni oraz osiem godzin w ostatnim dniu, by przesać swoje prace za pośrednictwem panelu na platformie.

W trzech dotychczasowych edycjach egzaminu udział wzięło prawie 2,5 tys. aplikantów radcowskich, którzy łącznie napisali i oddali ponad 10 tys. prac egzaminacyjnych. Prace te zostały indywidualnie sprawdzone i ocenione przez blisko 400 ekspertów – radców prawnych, sędziów czy prokuratorów zaproszonych do współpracy przez okręgowe izby radców prawnych biorące udział w projekcie.

Po próbnym egzaminie zawodowym Krajowa Rada Radców Prawnych organizowała dla uczestników konsultacje online z twórcami zadań egzaminacyjnych, skupiające się na szczegółowym omówieniu treści przypadków, rekomendowanych rozwiązań oraz analizie najczęściej popełnianych przez aplikantów błędów i uchybień.

ZAJĘCIA POWTÓRZENIOWE PRZED EGZAMINEM RADCOWSKIM

W mijającej kadencji aplikanci poza próbnym egzaminem zyskali dodatkowe możliwości przygotowania do egzaminu zawodowego dzięki organizacji specjalnych zajęć powtórkowych.

W 2021 r. zajęcia odbywały się na platformie e-learningowej EAR, dzięki współpracy z OIRP w Warszawie. Od 2022 r. repetytoria przeniesiono na nowoczesną platformę szkoleniową e-KIRP, która została stworzona z myślą o członkach samorządu radcowskiego. Platforma ta umożliwia rozwijanie umiejętności i pogłębianie wiedzy prawniczej, oferując szeroki dostęp do zasobów edukacyjnych dostępnych w dowolnym miejscu i czasie. Dzięki multimedialnym funkcjom użytkownicy mogą w pełni dostosować naukę do swoich potrzeb.

Repetytoria prowadzone na platformie e-KIRP zapewniają uczestnikom interakcję w czasie rzeczywistym, możliwość zadawania pytań prowadzącym oraz korzystanie z innowacyjnych rozwiązań, takich jak nagrywanie wykładów, które można odtworzyć w dogodnym momencie. Zajęcia są dostępne dla aplikantów wszystkich okręgowych izb radców prawnych, którzy ukończyli aplikację w roku poprzedzającym egzamin. Program obejmuje kluczowe zagadnienia egzaminacyjne, takie jak prawo karne, cywilne, gospodarcze, administracyjne, zasady wykonywania zawodu radcy prawnego oraz etykę zawodową. Wykłady prowadzą doświadczeni

praktycy i eksperci w swoich dziedzinach, co gwarantuje wysoki poziom merytoryczny i profesjonalizm przekazywanej wiedzy.

– Repertoria przed egzaminem to doskonała propozycja w szczególności dla izb, w których tego typu zajęcia dotychczas się nie odbywały – wskazuje Aleksandra Kudrzycka, członkini Komisji Aplikacji XI kadencji. – Zajęcia cieszą się sporym zainteresowaniem wśród aplikantów. Głównym walorem tych zajęć jest to, że przed egzaminem radcowskim można skonfrontować swoją wiedzę ze specjalistą w danej dziedzinie. Takich zajęć nigdy za dużo.

ZAJĘCIA E-LEARNINGOWE

W wyniku zmian wprowadzonych uchwałą Krajowej Rady Radców Prawnych (KRRP) w 2022 r., dotyczących Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, rozszerzono możliwość korzystania ze szkoleń e-learningowych dla aplikantów. Nowe przepisy pozwoliły na prowadzenie zajęć w formie online, choć ograniczono je początkowo do 20% minimalnego wymiaru zajęć.

W 2023 r. KRRP przygotowała i udostępniła na platformie e-KIRP 85 filmów szkoleniowych, obejmujących łącznie 170 godzin zajęć. Podzielono je według programu na trzy lata aplikacji (52 godziny dla I roku, 60 dla II roku i 58 dla III roku). Aplikanci zyskali dostęp nie tylko do nagrań, lecz również do prezentacji i sylabusów szczegółowo opisujących konspekty zajęć. Materiały obejmowały zarówno kompetencje merytoryczne, jak i miękkie, takie jak mediacje, negocjacje czy zarządzanie kancelarią.

W 2023 r. podniesiono limit zajęć e-learningowych do 25%, co pozwoliło na stworzenie dodatkowych 18 filmów (36 godzin), zwiększając ofertę na I rok o 10 godzin, na II o 14, a na III o 12 godzin. Do 2024 r. platforma e-KIRP zgromadziła 103 filmy szkoleniowe, stworzone przez 65 ekspertów z różnych dziedzin. Tym samym KRRP znacząco wzbogaciła możliwości edukacyjne aplikantów, łącząc nowoczesne metody nauczania z tradycyjnym podejściem.

– Zajęcia e-learningowe to nowoczesny sposób na zdobywanie wiedzy, dostępnej dla aplikantów z każdego miejsca i o każdym czasie. Jest to też duże ułatwienie dla izb, które mogą zajęcia te wprowadzić do planu w całości lub w części. Każdy aplikant radcowski w kraju ma jednak dostęp do całej oferty – wskazuje członkini Komisji Aplikacji Agnieszka Sołtys.

BAZA WIEDZY APLIKANTA RADCOWSKIEGO

W 2024 r. KRRP zrealizowała projekt stworzenia kompleksowego narzędzia edukacyjnego dla aplikantów radcowskich, integrując materiały wideo na platformie e-KIRP. Umożliwiono dostęp do zasobów 24/7, co ułatwiło naukę, przygotowanie do egzaminów i powtórki trudnych zagadnień. Projekt wzbogacono o zbiór kasusów, zgodnych ze standardami egzaminu radcowskiego, co pozwala aplikantom poznać wymagania egzaminacyjne i ćwiczyć praktyczne umiejętności od początku aplikacji.

– Baza wiedzy aplikanta radcowskiego to wszystkie materiały i szkolenia e-learningowe opracowane do tej pory

ZMIANY W REGULAMINIE APLIKACJI W OSTATNIEJ KADENCJI

Krajowa Rada Radców Prawnych na posiedzeniu we wrześniu 2023 r. uchwaliła zmiany w Regulaminie odbywania aplikacji radcowskiej. Zmiany, które weszły w życie od 1 stycznia 2024 r., objęły program aplikacji, strukturę i formę zajęć oraz przeprowadzanych kolokwium.

Najważniejsze zmiany dotyczyły:

- zwiększenia dopuszczalnej liczby zajęć przeprowadzanych w formie e-learningu, co daje możliwe 180 godzin zajęć w trybie stacjonarnym i 60 w trybie zdalnym – w każdym roku szkoleniowym,
- wprowadzenia w programie aplikacji obok zajęć z prawa karnego na II roku aplikacji praktyk w sądach powszechnych i prokuraturze w zakresie zagadnień z zakresu prawa karnego i postępowania karnego,
- przeniesienia zajęć z przedmiotu „Prawo rodzinne i opiekuńcze” na I rok aplikacji,
- utworzenia bloku zajęć z przedmiotów „Prawo cywilne, prawo postępowania cywilnego”,
- utworzenia bloku zajęć z przedmiotów „Prawo karne, prawo karne skarbowe, prawo wykroczeń” i „Postępowanie karne, postępowanie karnoskarbowe i postępowanie w sprawach o wykroczenia”,
- ustalenia, iż na każdym roku szkoleniowym odbywać się będą dwa kolokwia, co daje łączną liczbę sześciu kolokwium w trakcie aplikacji,
- wprowadzenia rezerwy godzinowej na każdym roku szkoleniowym w wymiarze 40 godzin, które mogą zostać wykorzystane na poszerzenie zagadnień objętych programem lub na wprowadzenie dodatkowych zajęć o charakterze specjalizacyjnym, zgodnie z potrzebami praktycznego szkolenia aplikantów.

i udostępniane dla poszczególnych roczników. Dzięki tej bazie aplikanci mają dostęp do dodatkowej wiedzy, a także do materiałów, które mogą wykorzystywać w trakcie przygotowań przed egzaminem – wyjaśnia członkini komisji Aleksandra Cisek.

ZAJĘCIA SPECJALIZACYJNE

Ważną inicjatywą KRRP są zajęcia specjalizacyjne dla aplikantów. Jak podkreśla członkini Komisji Aplikacji IX kadencji Agnieszka Sołtys, mają one zapewnić skuteczne przygotowanie przyszłych radców prawnych do wyzwań rynku prawniczego. W 2024 r. udostępniono cykl zajęć specjalizacyjnych w formule e-learningowej na platformie e-KIRP. Specjalizacje zostały podzielone na sześć bloków tematycznych, które koncentrują się na wybranych obszarach prawnych. W tematyce zajęć znalazły się istotne ze względu na trendy rozwoju rynku prawniczego tematy, takie jak m.in. prawne aspekty sztucznej inteligencji, ESG, prawo konsumenckie w dobie nowych technologii czy prawa podstawowe w praktyce radcy prawnego. Zajęcia specjalizacyjne – w zależności od decyzji danej okrę-

Fot. Adobe Stock

gowej izby – mogą być włączone do programu aplikacji bądź stanowić ofertę dodatkową do fakultatywnego wykorzystania przez aplikanta.

OGÓLNOPOLSKIE PRACE DODATKOWE I KONSULTACJE

– To pomysł na jeszcze dalej idące upraktycznienie aplikacji i dobre przygotowanie do kolokwium oraz egzaminu – przekonują członkowie Komisji Aplikacji XI kadencji. Aplikantom udostępniane są na platformie e-KIRP zadania skonstruowane na kształt tych egzaminacyjnych. Są to pisma procesowe, pozwyci, wnioski, apelacje, a także opinie. Mogą być sprawdzane indywidualnie w izbach. Na szczeblu krajowym przygotowujący jest opis istotnych zagadnień. Zdaniem przewodniczącego Komisji Aplikacji XI kadencji prace te powinny być wprowadzone do programu aplikacji, w tej chwili jest to rozwiązanie opcjonalne.

Według danych z platformy e-KIRP od 2023 r. z udostępnianych przez KIRP prac dodatkowych skorzystały prawie 3 tys. aplikantów.

OGÓLNOPOLSKIE KOLOKWIA

– Za największy sukces komisji uważam zmiany w tematyce kolokwium, dostosowanie czasu trwania kolokwium pisemnych do czasu trwania poszczególnych części egzaminu radcowskiego – twierdzi członkini Komisji Aplikacji XI kadencji Gabriela Krajczewska. W kadencji zmniejszono liczbę

Repertoria przed egzaminem to doskonała propozycja w szczególności dla izb, w których tego typu zajęcia dotychczas się nie odbywały – wskazuje Aleksandra Kudrzycka, członkini Komisji Aplikacji XI kadencji.

– Zajęcia cieszą się sporym zainteresowaniem wśród aplikantów. Głównym walorem tych zajęć jest to, że przed egzaminem radcowskim można skonfrontować swoją wiedzę ze specjalistą w danej dziedzinie. Takich zajęć nigdy za dużo.

kolokwium, dostosowując ich zakres merytoryczny, formę i czas trwania do obowiązujących w trakcie egzaminu radcowskiego.

Z uwzględnieniem powyższych zmian zainicjowano projekt wspólnych i jednakowych kolokwium dla aplikantów radcowskich w całym kraju. Przedsięwzięcie nie jest obowiązkowe i w ostatnich latach brały w nim udział wybrane izby. – Wydaje się, że warto ten projekt kontynuować w przyszłości. Przygotowywanie centralnie zadań sprzyja ujednoczeniu wymogów, choć oczywiście izby mogą przygotowywać własne zadania.

KURSY PRAWNICZEGO ANGIELSKIEGO

Krajowa Rada Radców Prawnych zaoferowała aplikantom ze wszystkich izb okręgowych dostęp do kursów językowych za pośrednictwem platformy e-KIRP. Inauguracyjna edycja kursu z prawniczego języka angielskiego odbyła się w 2022 r. – Kurs został pomyślany jako cykl prezentacji merytorycznych dotyczących prawa brytyjskiego. Wykłady-rozmowy prowadzone przez szefa British Law Center na UW, znanego z programu „Europa da się lubić”, Steve’a Terreta w sposób barwny wprowadzały aplikantów do brytyjskiego prawa kontraktów oraz rzeczywistości prawnej po brexicie. Kurs całkowicie bezpłatny dawał szansę na wzbogacenie wiedzy i słownictwa w unikalny sposób – wskazuje przewodniczący komisji Bartosz Szolc-Nartowski.

FORUM APLIKANTÓW

Forum aplikantów to kilkudniowe spotkanie aplikantów wszystkich okręgowych izb radców prawnych z osobami odpowiedzialnymi za pion aplikacji radcowskiej w Krajowej Radzie Radców Prawnych. Sporo zmian, które przyjęte zostały zarówno w Regulaminie odbywania aplikacji, jak i w programie aplikacji, było realizacją postulatów zgłaszanych i diskutowanych na forum. Tradycyjne tematy forum to dostosowanie programu aplikacji do zmieniającego się rynku świadczenia usług prawnych, upraktycznienie aplikacji, postanowienia regulaminu odbywania aplikacji, ich stosowanie, udział aplikantów w życiu samorządu radców prawnych. Dzięki forum aplikanci mają wpływ na proces i kształt aplikacji, którą odbywają¹. ■

¹ O tegorocznym forum aplikantów można przeczytać na s. 6 „Radczy Prawnego”.